Certificate

Nepal Federation of Savings & Credit Cooperative Unions Ltd.
New Baneshwor, Kathmandu
NEFSCUN

Hereby certify that

GRAMIN
Savings & Credit Co-operative Society Ltd., Salyan

has established and applied a credit union management system that enhances the common bond, capabilities, synergy, and professionalization within SACCOs toward achieving future strategic needs from the perspectives of **Financial and Institutional Development.**

An audit was performed and documented in Report No. **PR-0001/2082/083.** Result indicates that the requirements according to **Program for Building Absolute and Professionalization (PROBATION)** are fulfilled.

SACCOS PROBATION **2082 B.S.**

The SACCOS is entitled to use the PROBATION Brand Logo till 18 December 2026.

Shivajee Sapkota (PhD)	Chandra Prasad Dhakal
Chief Executive Officer	Chairperson
NEFSCUN	NEFSCUN

19 December 2025

दर्ता नं. ८/०५१/०५२ पान नं. ३०३३८३७८५

नेफ्स्कन

GRAMIN
SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE SOCIETY LTD.
ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

2082 SUCCEED PROBATION

३२ औं वार्षिक साधारण सभा

वार्षिक प्रतिवेदन २०८२/०८३
Annual Report 2025/2026

ठेगाना : शारदा नगरपालिका-२, सल्यान
फोन/फ्याक्स : ०८८-५२०२४४
www.graminsaccos.org.np
E-mail : salyangramin@gmail.com

GRAMIN
SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE SOCITY LTD.
ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

मिति : २०८३/०५/११

पत्र सं. : २०८३/०८४
च.नं. : ८२

श्री आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरु,
शारदा नगरपालिका, सल्यान

विषय : ३२ औं वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित हुने सम्बन्धमा ।

महोदय,
प्रस्तुत विषयमा यस संस्थाको मिति २०८३/०५/१० गते बसेको सञ्चालक समितिको बैठकको निर्णयानुसार संस्थाको ३२औं वार्षिक साधारण सभा मिति २०८३/०६/१० गते देखि १२ गते सम्म सञ्चालन गरिने भएकोले देहाय बमोजिमका प्रस्तावहरु उपर छलफल गरी निर्णय गर्नुपर्ने भएको हुँदा निम्न मिति, समय र स्थान मा यहाँको गरिमामय उपस्थितिको लागि हार्दिक अनुरोध छ ।

एकाई साधारण सभा

मिति	स्थान	समय	उपस्थिती हुने शेयर सदस्य
२०८३।०६।१०	महेन्द्र रत्न मा.वि. शा.न.पा. ४ पिपलनेटा, सल्यान	११:००-४:०० बजे सम्म	शा.न.पा. ४, ५, ८, ९, १०, ११ र उक्त केन्द्रमा पायक पर्ने
	उद्योग वाणिज्य संघ, श्रीनगर, सल्यान	११:००-४:०० बजे सम्म	शा.न.पा. १, ६, ७, १२, १३, १४, १५ र २ को जोगिदेउखोला
	जिल्ला समन्वय समितिको सभा हल, सल्यान	११:००-४:०० बजे सम्म	जोगिदेउखोला बाहेक वडा नं. २ र ३

पुरस्कार वितरण कार्यक्रम

२०८३/०६/११	संस्थाको बैठक कक्ष	विहान ११:०० बजे देखि

३२ औं वार्षिक साधारण सभाको निर्णय प्रमाणीकरण सभा

२०८३।०६।१२	संस्थाको बैठक कक्ष	११:००-५:०० बजे सम्म	शा.न.पा. १ देखि १५ नं. वडाबाट छनौट भएका प्रतिनिधिहरु

प्रस्तावहरु :

१. आ.व.२०८२।०८३ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन र आ.व. २०८३।०८४ को प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रम छलफल तथा पारित सम्बन्धमा ।

२. आ.व.२०८२।०८३ को आर्थिक प्रगति प्रतिवेदन तथा आ.व. २०८३।०८४ को प्रस्तावित वार्षिक बजेट सम्बन्धमा ।

ठेगाना : शारदा नगरपालिका-२, सल्यान
फोन/फ्याक्स : ०८८-५२०२४४
E-mail : salyangramin@gmail.com
www.graminsaccos.org.np

GRAMIN
SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE SOCITY LTD.
ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

३. आ.व. २०८३।०८४ को लागि वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत गर्ने सम्बन्धमा ।

४. आ.व. २०८२।०८३ को लेखा सुपरीवेक्षण समितिको प्रतिवेदन प्रस्तुत अनुमोदन सम्बन्धमा ।

५. आ.व. २०८२/०८३ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अनुमोदन सम्बन्धमा ।

६. आ.व. २०८३/०८४को लागि लेखापरीक्षकको नियुक्ति तथा पारिश्रमिक तोक्ने सम्बन्धमा ।

७. विनियम पारित गर्ने सम्बन्धमा ।

८. आन्तरिक नीति, कार्यविधिहरु र निर्देशिका पारित गर्ने सम्बन्धमा ।

९. सञ्चालक समितिको निर्णय अनुमोदन सम्बन्धमा ।

१०. संचालक समिति र व्यवस्थापन प्रमुखको पारिश्रमिक तथा सुविधा तोक्ने सम्बन्धमा ।

११. सञ्चालक समितिलाई अख्तियारी प्रदान गर्ने सम्बन्धमा ।

१२. जोखिम विश्लेषण प्रतिवेदन जानकारी गराउने सम्बन्धमा ।

१३. बाह्य दायित्व स्वीकारको लागि सञ्चालक समितिलाई अख्तियारी प्रदान गर्ने सम्बन्धमा ।

१४. शेयर लाभांश र संरक्षित पुंजी फिर्ता कोष वितरण दर स्वीकृत सम्बन्धमा ।

१५. नियामक निकायका कार्यक्रमहरुमा सहभागी हुने सम्बन्धमा ।

१६. एकाई साधारण सभाको निर्णय पुस्तिका प्रमाणित गर्ने प्रतिनिधि छनौट सम्बन्धमा ।

१७. साधारण सभाको अन्तिम निर्णय पुस्तिका प्रमाणित गर्न प्रतिनिधि चयन सम्बन्धमा ।

१८. सदस्यहरुबाट प्राप्त प्रस्तावहरु सम्बन्धमा ।

श्रीकान्त राई
सचिव

ठेगाना : शारदा नगरपालिका-२, सल्यान
फोन/फ्याक्स : ०८८-५२०२४४
E-mail : salyangramin@gmail.com
www.graminsaccos.org.np

शारदा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
खलंगा, सल्यान

शुभकामना

कर्णाली प्रदेशको प्रवेशद्वारका रूपमा परिचित सल्यान जिल्लाको सदरमुकाम तथा शारदा नगरपालिकाको केन्द्रमा रहेर वित्तीय पहुँच विस्तार, बचत गर्ने संस्कारको विकास र सहकारीमार्फत आर्थिक सशक्तीकरणमा योगदान पुऱ्याउँदै आएको ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडले आफ्नो स्थापनाको **३२ औं** वर्ष पूरा गरेको अवसरमा वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गर्न लागेकोमा खुशी लागेको छ । सहकारी केवल आर्थिक कारोबार गर्ने संस्था मात्र नभई समुदायको आर्थिक तथा सामाजिक रूपान्तरणको महत्वपूर्ण माध्यम हो। यही मान्यतालाई आत्मसाथ गर्दै यस संस्थाले शारदा नगरपालिका भित्रका नागरिकलाई सहकारी अभियानमा जोड्दै बचत तथा ऋणका माध्यमबाट आर्थिक गतिविधिलाई चलायमान बनाउन खेलेको भूमिका प्रशंसनीय छ । वित्तीय साक्षरता अभिवृद्धि, नियमित बचतको बानी विकास, उद्यमशीलता प्रवर्द्धन तथा सदस्यहरूको आर्थिक आवश्यकता सम्बोधनमा संस्थाले निरन्तर पुऱ्याउँदै आएको योगदान महत्वपूर्ण छ। **३२ औं** वार्षिक साधारण सभासम्म आइपुग्दा संस्थाले हासिल गरेको प्रगति, सदस्यहरूप्रतिको उत्तरदायित्व, पारदर्शी व्यवस्थापन र विश्वसनीय वित्तीय सेवाले संस्थाप्रतिको भरोसा थप मजबुत बनाएको देखिन्छ। आगामी दिनमा पनि समयअनुकूल सेवा विस्तार गर्दै प्रविधिमैत्री, पारदर्शी र सदस्यकेन्द्रित सहकारीको रूपमा संस्थाले आफ्नो पहिचान अझ फराकिलो बनाउने विश्वास लिएको छ। स्थानीय नागरिकको आर्थिक समृद्धिसँग प्रत्यक्ष रूपमा जोडिएको सहकारी क्षेत्रलाई अझ व्यवस्थित, उत्तरदायी र प्रभावकारी बनाउन शारदा नगरपालिका र ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडबीचको सहकार्य आगामी दिनमा पनि निरन्तर रहने अपेक्षा गर्दछु ।

अन्त्यमा, संस्थाको **३२ औं** वार्षिक साधारण सभाको पूर्ण सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दै प्रकाशित वार्षिक प्रतिवेदनले संस्थाको वर्तमान अवस्था, उपलब्धि तथा आगामी कार्यदिशाबारे सदस्य एवं सरोकारवालालाई स्पष्ट जानकारी प्रदान गर्ने विश्वास लिएको छ। संस्थाको निरन्तर प्रगति, समुन्नति र सफलताको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

....

प्रकाश भण्डारी

नगर प्रमुख

स.वि.द.नं. : ३२९-०५०/५१
स्थायी लेखा नं. : ३०३४०३०५४

नेफस्कून
नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी संघ लि.

आबद्धता

श्री अध्यक्षज्यू
श्री ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
शारदा नगरपालिका- २, सल्यान ।

शुभकामना

यस संघमा आबद्ध **श्री ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि**. को **३२औं** बार्षिक साधारणसभाको अवसरमा प्रकाशित **"वार्षिक प्रतिवेदन"** मा संघको तर्फबाट शुभकामना व्यक्त गर्दै संस्था सहकारी सञ्चालनका सार्वभौम मूल्य, मान्यता र सिद्धान्तलाई आत्मसात गरी नीति, विधि र प्रविधिको प्रधानता भित्र सदस्य केन्द्रित भई सुसञ्चालनमा रहेको छ भन्ने पूर्ण विश्वासका साथ हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दछु।

संस्थाको **३२औं** वार्षिक साधारणसभाबाट सदस्य र समुदायमा उद्यमशिलता विकास तथा व्यवसाय पुनरुत्थान मार्फत सदस्यको आर्थिक जीवनमा सहजीकरण गर्न उपयुक्त मार्गदर्शन प्राप्तहोस, संघको तर्फबाट साधारणसभा पूर्ण सफलताको शुभकामना सहित सम्पूर्ण सञ्चालक तथा शेयर सदस्यहरुलाई हार्दिक शुभकामना ।

सदस्यहरूबीच वित्तीय कारोबार गर्ने यस बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाले वित्त परिचालनमा निहित जोखिमको संवेदनशीलतालाई आत्मबोध गर्दै वित्तीय सुशासन र गुणस्तरीय सेवा सहित दिगो साकोस निर्माण मार्फत सदस्यको जीवनस्तर सुधारमा प्रतिवद्धताका साथ अगाडि बढ्न संघको तर्फबाट शुभेच्छा व्यक्त गर्दछु।

हामी साकोस अभियानको चरणबद्ध विकासका कार्यमा योजनाबद्ध रुपमा लागिपरेका छौं । विद्युतीय वित्त प्रणाली, स्तरीकरण र स्थिरीकरण कोषको प्रभावकारी सञ्चालनमा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय रणनीतिक साझेदारी सहित अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विस्तार र सफल अभ्यासहरुलाई नेपालको साकोस अभियानमा अवलम्बन गर्न प्रयत्नशील छौं । "स्वस्थ र सुरक्षित साकोसहरुको जवाफदेही एकीकृत सञ्जाल" भन्ने नेफस्कूनको परिकल्पना पूरा गर्न सद्भावपूर्ण सहकार्यको अपेक्षा गर्दै स्थानीयस्तरबाट समेत सुशासित साकोस अभियान निर्माणमा पहलकदमीको लागि अनुरोध सहित साकोसको उत्तरोत्तर प्रगतिका लागि पुन: हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

मिति: २०८३/०५/२४

चन्द्र प्रसाद ढकाल
अध्यक्ष

नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं, नेपाल
पो.ब.नं. : ९१६९, फोन नं. :+९७७-१-४७९१९६३, ४७९०२०१,
४७९३०७१, ४७९४५६९, इमेल : nefscun@nefscun.org.np
www.nefscun.org.np

शुभकामना

सहकारीमार्फत सदस्यहरूको आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक जीवनस्तर उकास्ने उद्देश्यका साथ क्रियाशील **शारदा नगरपालिका-२, सल्यान स्थित ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड** ले आफ्नो **३२औं वार्षिक साधारण सभा** को अवसरमा वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गरी सदस्य तथा सरोकारवालामाझ संस्थाका गतिविधि, उपलब्धि र भावी योजना प्रस्तुत गर्न लागेकोमा खुशी व्यक्त गर्दछु। यस अवसरमा संस्थाका सम्पूर्ण शेयर सदस्य, सञ्चालक समिति, लेखा सुपरीवेक्षण समिति, विभिन्न उपसमिति, व्यवस्थापन तथा कर्मचारी परिवारलाई हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

सहकारी संस्था स्थानीय समुदायको आर्थिक सशक्तीकरण, बचत तथा लगानी प्रवर्द्धन, उद्यमशीलता विकास र सामाजिक रूपान्तरणको महत्वपूर्ण माध्यम हो। नेपालको वर्तमान आर्थिक परिवेशमा सहकारी क्षेत्रले उत्पादन, रोजगारी सिर्जना, वित्तीय पहुँच विस्तार तथा गरिबी न्यूनीकरणमा उल्लेखनीय योगदान पुर्‍याउँदै आएको छ। सहकार्य, स्वावलम्बन, पारदर्शिता र सदस्य सहभागिताका आधारमा सहकारीले स्थानीय अर्थतन्त्रलाई सबल बनाउँदै समृद्ध समाज निर्माणमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरिरहेको छ।

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड ले सदस्यहरूको आयआर्जन वृद्धि, वित्तीय पहुँच विस्तार, बचत संस्कृतिको विकास तथा सामाजिक उत्तरदायित्वका क्षेत्रमा पुर्‍याएको योगदान प्रशंसनीय छ। आगामी दिनमा पनि संस्थाले सुशासन, वित्तीय अनुशासन र सदस्य हितलाई केन्द्रमा राख्दै सहकारी अभियानको उदाहरणीय संस्थाका रूपमा आफ्नो पहिचान अझ सुदृढ बनाउनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु।

अन्त्यमा, **संस्थाको ३२औं वार्षिक साधारण सभाको पूर्ण सफलताको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दै संस्थाको निरन्तर प्रगति, संस्थागत सुदृढीकरण तथा सम्पूर्ण सदस्यहरूको सुख, समृद्धि र उज्ज्वल भविष्यको कामना गर्दछु।**

मितिः २०८३/०५/२२ जय सहकारी !!!

लक्ष्मी प्रसाद उप्रेती
अध्यक्ष

लक्ष्मण कुमार राई
अध्यक्ष

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको गरिमामय ३२ औं वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित संस्थाका सञ्चालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समिति एवम् विभिन्न उपसमिति, संस्थाका मालिक एवम् शेयर सदस्यज्यूहरु, व्यवस्थापन लगाएत सम्पूर्णमा हार्दिक स्वागत गर्दै सहकारी अभिवादन टक्र्याउन चाहन्छु ।

आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरु ,

आजको यो दिनलाई विशेष दिन अर्थात् संस्थाको वार्षिक उपलब्धी समिक्षा गर्ने आगामी दिनहरुको बारेमा दिशा तय गर्ने र संस्थाको सफलता तथा चुनौतीहरुलाई खुल्ला रुपमा बाड्ने अवसरको रुपमा लिनु पर्दछ ।

आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरु ,

हाम्रो संस्थाको यात्रा र उपलब्धीहरु ग्रामीण बस्तीमा वित्तिय पहुँच पुर्‍याउने, संस्थाका सदस्यहरुको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक स्तर उकास्नेकासाथ स्थापना भएको यस संस्थाले चालु आ.ब.मा उल्लेखीय रुपमा उपलब्धी हासिल गरेको छ ।

बचत र लगानी : सदस्यहरुको विश्वासका कारण बचत संकलनमा सन्तोषजनक रुपमा सुधार भएको छ । ग्रामीण भेगका साना किसान, उद्यमी र महिलाहरुलाई लक्षित गरी कृषि, पशुपालन र साना व्यवसायमा सरल तथा सुलभ व्याजदरमा ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

वित्तिय अनुशासन : देशको विषम आर्थिक अवस्थाका विचमा पनि हामीले वित्तिय अनुशासन, पारदर्शिता र संस्थागत सुशासनलाई प्राथमिकतामा राखेका छौ ।

प्रविधि र सेवा : सदस्यहरुलाई सहज र सरल सेवा दिनका लागि संस्थाले प्रविधिको प्रयोगलाई क्रमश : बढाउदै लगेको छ ।

चुनौतीहरु : हामीले सामना गरिरहेका चुनौतीहरु हालको समग्र आर्थिक मन्दी र सहकारी क्षेत्रमा देखिएको नकारात्मक असरहरुबाट हाम्रो संस्था पनि पूर्ण रुपमा अछुतो रहन सकेको छैन । ऋण असुलीमा परेको केही कठिनाईलाई ध्यानमा राख्दै हामीले निष्कृय ऋण घटाउन विशेष रणनीति अपनाएका छौ । सदस्यहरुको बचतको सुरक्षा गर्नु नै हाम्रो पहिलो कर्तव्य हो र यसप्रति सञ्चालक समिति पूर्ण रुपमा सजग र प्रतिबद्ध छ ।

आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरु ,

संस्थाको गुणस्तरिय सुनिश्चतताको लागि नेफ्स्कुनद्धारा सञ्चालित पूर्ण तथा व्यावसायिक साकोस विकास कार्यक्रम Programme For Building Absolute and Professionalization (Probation) मा सहभागी भई ऋणको सुरक्षण, प्रभावकारी वित्तिय संरचना, गुणस्तरिय सम्पत्ति, लागतको प्रतिफल दर, तरलता र बृद्धिदरका संकेतहरु लगाएत सदस्य केन्द्रियता, संस्थागत विकास तथा जोखिम व्यवस्थापन, व्यवस्थापन तथा योजना, जवाफदेहिता र सुशासन, कानुनी दायित्व जस्ता सुचकहरुमा तोकिएको मापदण्ड पुरा गरि परिणाममुखी नतिजा प्राप्त गरेको छ । जसका परिणाम संस्थाले लगातार ९ औं पटक सम्म प्रोवेशन ब्राण्ड प्राप्त गर्न सफल भएको छ । यसरी परिणाममुखी नतिजा प्राप्त गर्न आर्थिक अनुशासन, चुस्त व्यवस्थापन सम्पुर्ण शेयर सदस्यहरुको लगानी, लगनशिलता, अनुशासन र योगदानको प्रतिफल नै हो । यस संस्थालाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा चिनाउन र सदस्यहरुलाई

गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नका लागि आ.ब.२०७५/०७६ देखि एसियाली ऋण महासंघको प्राविधिक सहयोगमा नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रिय सहकारी संघद्वारा सञ्चालित उत्कृष्ट सेवा तथा सुरक्षाको लागि सर्वोत्तम छनौट A1 Competitive Choice For Excellence In Service And Soundness (ACCESS) कार्यक्रममा सहभागी जनाउदै आईरहेको व्यहोरा यहाँहरु जानकार नै हुनुहुन्छ । प्रोवेशन (PROBATION) र एक्सेस(ACCESS)कार्यक्रममा संस्था आवद्ध भएकोले सो अन्तर्गत नियमित निरीक्षण तथा अनुगमन (स्क्यान) कार्यक्रममा संस्थाको सहभागिता भएको छ ।

आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरु ,
नेपाल सरकारले जारी गरेको सहकारी ऐन, नियमावली, संस्थाको विनियम र आन्तरिक नीति तथा कार्यविधिहरुको अधिनमा रही स्थापना कालदेखि नै संस्थालाई सुशासनयुक्त सदस्य मैत्री बनाउदै सहकारी विभाग र राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणले जारी गरेको मापदण्डलाई क्रमशः कार्यान्वयनमा ल्याउदै संस्था सञ्चालन भईरहेको व्यहोरा जानकारीको लागि अनुरोध छ । यसरी संस्थाको हरेक गतिविधिलाई सुशासन र पारदर्शि रुपमा सञ्चालन गर्दै आईरहेको व्यहोरा संस्थाको विभिन्न किसिमका सूचनाको माध्यमबाट जानकारी गराउदै आईरहेका छौ ।

आ.ब.२०८२।०८३ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन र आ.ब.२०८३।०८४ को प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रम साथै आर्थिक प्रगति प्रतिवेदन तथा आ.ब.२०८३।०८४ को प्रस्तावित बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटका बारेमा संस्थाका सचिव र कोषाध्यक्षले प्रस्तुत गर्नु हुने नै छ । उक्त विषय बस्तुहरुमाथि यहाँहरुको अमूल्य सुझाव सहित संस्थाले तय गरेको सम्पुर्ण कार्यक्रमहरु सफल कार्यान्वयनको लागि सहयोगको अपेक्षा गर्दै आउँदो विजया दशमी तथा शुभ दीपावली २०८३ , नेपाल सम्बत् ११४७ एवम् छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै यहाँहरुबाट विदा हुन चाहन्छु ।

धन्यवाद

जय सहकारी , जय ग्रामीण !

विजय दशमी तथा शुभ दिपावली २०८३ सालको पावन अवसरमा हाम्रा समस्त शेयर सदस्यहरू, शुभचिन्तक तथा सम्पूर्ण सल्यान जिल्लाबासी, दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति सम्बृद्धि एवम् सु-स्वास्थ्यको मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

लक्ष्मण कुमार राई
अध्यक्ष
तथा
ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार
शारदा नगरपालिका वडा नं. २, खलंगा, सल्यान

संचालक समितिका तर्फबाट आ.ब.२०८२/०८३ को वार्षिक प्रतिवेदन तथा आगामी वर्ष २०८३/०८४ को कार्यक्रम तथा बजेट

श्रीकान्त राई
सचिव

रसुवा जिल्लाको भोटेकोशी नदीमा मिति २०८३ भाद्र १० गते आएको भीषणबाढीले ठुलो मात्रामा मानवीय तथा भौतीक क्षति भई जनजीवन अस्तव्यस्त बनाएकोले ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. सल्यानको परिवार स्तब्ध बनेको छ। देशलाई नै स्तब्ध हुने गरी भएको यो विपदमा परी जीवन गुमाउनुहुने सम्पुर्ण नागरिकहरुप्रति भावपूर्ण हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै शोकसन्तप्त परिवारजनहरुमा गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछु । साथै घाईतेहरुको शिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु ।
सल्यान जिल्लामा २०५१ सालमा स्थापना भएको ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको यस गरिमामय ३२ औ बार्षिक साधारण सभाका सभाध्यक्षज्यू, प्रमुख अतिथिज्यू, विशिष्ट अतिथिज्यू, अतिथिज्यूहरु एवं यस वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित सम्पूर्ण शेयर सदस्यज्यूहरु, संचालक समितिको तर्फबाट र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट हार्दिक सहकारी अभिवादन टक्र्याउदछु ।

आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरु,
संचालक समितिले गत आ.ब.मा प्रस्तुत गरेका कार्यक्रम तथा बजेटको उपलब्धि बारेमा समिक्षा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१.बैठक : आ.ब.२०८२/०८३ मा समिति, उप समिति तथा कार्यदलको बैठक देहाय बमोजिम बसेको छ ।

सि.नं.	विवरण	बैठक संख्या
१	संचालक समिति	१५ पटक
२	लेखा सुपरिवेक्षण समिति	४ पटक
३	ऋण उप-समिति	३१ पटक
४	शिक्षा उप-समिति	३ पटक
५	एक्सेस कार्यदल	१२ पटक
६	महिला उप-समिति	१ पटक
७	जोखिम कार्यदल	१ पटक
८	व्यवस्थापन समुह	१२ पटक
९	सेवाकेन्द्र सन्चालन तथा व्यवस्थापन उपसमिति	३ पटक

२) सदस्यता

सि.नं.	विवरण	गत वर्षको कायम सदस्य संख्या	यस वर्षको बृद्धि	यस वर्षमा सदस्यता छोडेको	कायम सदस्य संख्या
१.	क) महिला	१३६० जना	११४ जना	५२ जना	१४२२ जना
२.	ख) पुरुष	११४० जना	६५ जना	४८ जना	११५७ जना
३.	ग) अन्य	१ जना	० जना	०	१ जना
	कुल सदस्य संख्या	**२५०१ जना**	**१७९ जना**	**१०० जना**	**२५८० जना**

३) गत आ.ब.२०८२/०८३ मा सम्पन्न कार्यक्रमहरु :

क) विस्तारित मञ्चः संस्थाले आ.ब.२०८२/०८३ मा जम्मा ४ पटक सन्चालन गरेर ४१५ जनाको सहभागीतामा विस्तारित मञ्च कार्यक्रम सम्पन्न गरियो ।

ख) सहकारी शिक्षा तथा वित्तिय साक्षरता : संस्थाले आ.ब.२०८२/०८३ मा संस्थाका नयाँ बनेका सदस्यहरुलाई सहकारी शिक्षा तथा वित्तिय साक्षरता कार्यक्रम जम्मा २ पटक सन्चालन गरेर २९ जना साथै १६ देखि ४५ वर्ष उमेर समुहका महिला शेयर सदस्यहरुलाई २८ जना र बालशखा मा.वि.शा.न.पा.वडा नं.६ मदमकाँडा सल्यानका कक्षा ८ देखि १० सम्मका अध्ययनरत ४७ जना विद्यार्थीहरुलाई वित्तिय साक्षरता प्रदान गरियो ।

ग) प्रविधि तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम : संस्थाले आ.ब.२०८२/०८३ मा जम्मा २ पटक सन्चालन गरेर ५० जनालाई प्रविधि तथा वित्तीय साक्षरता प्रदान गरियो ।

घ) पूर्व सहकारी सदस्य शिक्षा : संस्थाले आ.ब.२०८२/०८३ मा जम्मा २ पटक सन्चालन गरेर ४० जनालाई पूर्व सहकारी शिक्षा तालिम प्रदान गरियो ।

ङ) लागु पदार्थ दुर्व्यसन तथा मानसिक रोग सम्बन्धि सचेतनामुलक कार्यक्रम : संस्थाले आ.ब.२०८२/०८३ मा श्री त्रि.ज.मा.वि.लुहापिङ्ग खलंगा, सल्यानका कक्षा ८ देखि १२ सम्म अध्ययनरत ४९ जना छात्र छात्राहरुलाई लागु पदार्थ दुर्व्यसन तथा मानसिक रोग सम्बन्धि सचेतनामुलक कार्यक्रम सम्पन्न गरियो ।

च) सुत्केरी सम्मान कार्यक्रम : संस्थाले आ.ब.२०८२/०८३ मा जम्मा ३४ जना सुत्केरी महिला शेयर सदस्यहरुसँग भेटघाट गरी बधाई तथा शुभकामना प्रदान गरियो ।

छ) दशै मिलन तथा शुभकामना आदान प्रदान : संस्थाले आ.ब.२०८२/०८३ मा शुभदिपावली र छठ पर्व २०८२ साथै नव वर्ष २०८३ सालको अवसरमा शुभकामना आदान प्रदान गरि जम्मा (२) वटा कार्यक्रम सम्पन्न गरेको अवगत गराउँदछु ।

ज) दिवस सम्बन्धमा :
स्थापना दिवस :

- संस्थाको ३१ औं स्थापना दिवसको अवसरमा मिति २०८२।१०।२७ मा "समुदायमा सहकारीको महत्व" विषयमा वक्तृत्वकला प्रतियोगिता सन्चालन गरियो ।
- मिति २०८२।१०।२८ गतेका दिन संस्थाको केन्द्र र सेवाकेन्द्रमा पहिलो आर्थिक कारोबार गर्न आउने सदस्यलाई दोसल्ला ओढाई सम्मान गर्नुको साथै ६ जना जेष्ठ नागरिक सदस्य साथै संस्थामा सदस्य बृद्धिमा सहयोग गर्नु हुने १ जना शेयर सदस्यलाई सम्मान गरियो । सो अवसरमा ५४ जनाको उपस्थिती रहेको थियो ।

झ) राष्ट्रिय सहकारी दिवस :
संस्थाले मिति २०८२।१२।२० गतेका दिन जिल्ला अस्पताल सल्यानका बिरामीहरुलाई फलफुल वितरण गरि ६९ औं राष्ट्रिय सहकारी दिवस मनाईयो ।

ञ) मृत्यु राहत वितरण : आ.ब.२०८२/०८३ मा यस संस्थामा आवद्ध देहाय बमोजिमका ८ जना शेयर सदस्यहरुको मृत्यु भएकोले संस्थाको मृत्यु राहत कोष तथा क्यान्सर रोग पिडित कोष नीति २०७९ बमोजिम निजहरुको परिवारलाई राहत उपलब्ध गराईयो

तपसिल

क्र.सं.	**सदस्यता नं.**	**नाम, थर**	**ठेगाना**
१	१०३२	गोपाल बहादुर राई	शा.न.पा.२ सल्यान
२	९३८	शिव शंकर गिरी	शा.न.पा.२ सल्यान
३	९६८	सूर्य कुमारी महर्जन	शा.न.पा.३ सल्यान
४	११८१	डिल्ली बहादुर बुढाथोकी	शा.न.पा.३ सल्यान
५	३०५९	दिल बहादुर खत्री	शा.न.पा.१५ सल्यान
६	१५५९	लोक कुमारी बुढाथोकी	शा.न.पा.१ सल्यान
७	१४४५	बिर बहादुर खत्री	शा.न.पा.४ सल्यान
८	११९३	लोक कुमारी श्रेष्ठ	शा.न.पा.३ सल्यान

ट) क्यान्सर रोग पिडित राहत वितरण : संस्थाले आ.ब.२०८२/०८३ मा क्यान्सर रोग पिडित सम्बन्धि राहत सहायता उपलब्ध गराउन नपरेको व्यहोरा अवगत गराउँदछु ।

ठ) सामाजिक उत्तरदायित्व सम्बन्धि कार्यक्रम : यस कार्यक्रम अन्तर्गत संस्थाले विभिन्न मिति, समय र स्थानमा देहाय बमोजिमको कार्यक्रमहरु आयोजना गरी सम्पन्न गरेको थियो ।

- **मठमन्दिर सरसफाई कार्यक्रम :** संस्कृति संरक्षणमा टेवा पुर्‍याउनका लागि मिति २०८२।०६।१२ गते आईतबारका दिन शा.न.पा.३ भद्रकाली मन्दिर र मिति २०८२।०७।०१ गते शा.न.पा.२ कालिका मन्दिरक्षेत्र सरसफाई गरियो ।
- **आँखा जाँच कार्यक्रम :** शिव मा.वि.शा.न.पा.१२ मुलडाँडा सल्यानका कक्षा ८ देखि १२ सम्म अध्ययनरत छात्र छात्राहरुको आँखा जाँच सन्चालन गरी १९० जनालाई सेवा प्रदान गरियो ।
- **डस्टविन वितरण :** मिति२०८२।१०।२५ मा बालशखा मा.वि.शा.न.पा.६, मदमकाँडामा (२ वटा) शा.न.पा.२ भिमसेनस्थान मन्दिर, गणेशस्थान मन्दिर र शा.न.पा.३ शिव मन्दिर तल्लोबजार सल्यानमा (प्रति मन्दिर १ वटा) डस्टविन प्रदान गरियो ।
- मिति २०८२।१०।२८ गते मानव अधिकार वकालत केन्द्र (रेस) नेपाल शा.न.पा.२ खलंगा, सल्यानलाई मानवीय मुन्यका लागि १ थान ओढ्ने र ओछ्याउने कपडा उपलब्ध गराएको ।

ड) सूचना प्रविधि : संस्थालाई सूचना प्रविधि मैत्री बनाउन र संस्थाको विद्युतीय तथ्यांकहरुलाई सुरक्षित तरिकाले प्रयोग गर्नका लागि संस्थाले प्रयोग गर्दै आएको सफ्टवयर क्लाउड होस्टीङ, मोवाईल बैकिङ्ग र एस.एम.एस सेवालाई निरन्तरता प्रदान गरिएको छ । सदस्यहरुको सेवालाई मध्यनजर गर्दै काउन्टरमा क्यु आर कोड मार्फत भुक्तानी लिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिईएको छ ।

४) शेयर रकम बृद्धि सम्बन्धमा :

आ.ब. २०८१/०८२ मा कुल शेयर पूँजी रु. ३,१६,९०,१००। रहेकोमा २०८३ आषाढ मसान्त सम्म रु.२२,७५,४००। बृद्धि भई रु.३,३९,६५,५००। पुगेको जानकारी गराउँछु ।

५ . तालिम /गोष्ठी :

यस संस्थाबाट आ.ब.२०८२।०८३ मा विभिन्न तालिम तथा गोष्ठीहरुमा संस्थाका संचालक, लेखा सुपरिवेक्षण समिति, उपसमिति र कर्मचारीहरुलाई सहभागी गराईएको थियो ।

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	सहभागी संख्या	मिति देखि सम्म
१	नेफस्कुनको ३८ औं स्थापना दिवस (काठमाण्डौ)	**१ जना**	२०८२।०४।३१ गते
२	वार्षिक जोखिम व्यवस्थापन ३६० कार्याशाला (बुटवल)	**२ जना**	२०८२।०७।१३ गते
३	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.को २२ औं वार्षिक साधारण सभा (विरेन्द्रनगर, सुर्खेत)	**१ जना**	२०८२।०८।०६ गते
४	नेफस्कुन द्वारा आयोजित साकोस शिखर गोष्ठी (काठमाण्डौ)	**२ जना**	२०८२।०९।०३ र ४ गते
५	नेफस्कुनको द्वारा आयोजित साकोस शिखर गोष्ठी र स्थिरीकरण कोषको चौथो वार्षिक परामर्श बैठक (काठमाण्डौ)	**१ जना**	२०८२।०९।०३ ,४ र ५ गते
६	नेफस्कुन बुटवल सेवा केन्द्रद्वारा आयोजित नेपाल वित्तीय लेखामान प्रतिवेदन तालिम (बुटवल)	**१ जना**	२०८२।१२।०९ देखि १२ गते सम्म
७	नेफस्कुन बुटवल सेवा केन्द्रद्वारा आयोजित परामर्श गोष्ठी (बुटवल)	**१ जना**	२०८२।१२।१६ गते
८	नेफस्कुनको आयोजना ऋण असुली कार्यविधि निर्माण तालिम (घोराही, दाङ्ग)	**१ जना**	२०८३।०१।१५ र १६ गते
९	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.को निर्वाचन कार्यक्रम (विरेन्द्रनगर, सुर्खेत)	**१ जना**	२०८३।०२।०९ गते
१०	साकोस जोखिम व्यवस्थापन ३६० कार्याशाला (बुटवल)	**२ जना**	२०८३।०२।१३ गते
११	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.को २४ औं स्थापना दिवस (वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत)	**१ जना**	२०८३।०३।२५ गते

६. बिमा :

क) दुर्घटना बिमा :

हरेक वर्षमा संस्थामा कायम रहेका नियमित शेयर सदस्यहरुको दुर्घटना जोखिमलाई ख्याल गरी मिति २०८२ असोज १८ गते सम्म संस्थामा आबद्ध २५०० जना शेयर सदस्यहरुको रु.१ लाख, कर्मचारीहरुको रु.७ लाख, संचालक समिति र लेखा सुपरिवेक्षण समिति सदस्यहरुको रु.७ लाख बराबरको दुर्घटना विमा गरिएको व्यहोरा जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

ख) नगद काउन्टर, मार्गस्थ र भल्ट बिमा : यस संस्थामा रहेको नगद रकमको जोखिम न्युनिकरण गर्नका लागि रु. ५ लाख रुपैया बराबरको बीमांक रकमको नगद काउन्टर बिमा, संस्था देखि कारोबार गर्ने बैंक सम्म (मार्गस्थ) रु. २ करोड रुपैया बिमांक रकमको मार्गस्थ बिमा, रु.५ लाख रुपैया बीमांक रकमको भल्ट बिमा साथै श्रीनगर सेवा केन्द्रको रु.२,५०,०००। अक्षेरुपी दुई लाख, पचास हजार रुपैया बिमांक रकम बराबरको नगद काउन्टर बिमा गरिएको छ ।

ग) भवन र भवनभित्र रहेका फर्निचर तथा उपकरणहरुको विमा : संस्थाको सम्पत्ति सुरक्षणको जोखिम न्युनिकरण गर्नका लागि संस्थाको भवन र भवनभित्र रहेका फर्निचर तथा उपकरणहरुको रु.५० लाख रुपैया बिमांक रकम बराबरको बिमा गरिएको छ ।

घ) ऋणी तथा धितो विमा : संस्थाले सदस्यहरुलाई लगानी गरेको ऋण सुरक्षाको लागि र जोखिम न्युनिकरण गर्न ऋणी तथा धितोको विमा गरेको व्यहोरा जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

७.व्याज दर परिवर्तन सम्बन्धमा : ३१ औं वार्षिक साधारण सभाले संचालक समितिलाई दिएको अख्तियार प्रयोग गर्दै संस्थाले आफ्नो सेवा क्षेत्र भित्रको व्याज दरको विश्लेषण र संस्थाको तरलताको अध्ययन गरी लिने र दिने व्याज दरमा परिवर्तन गर्ने गरेको व्यहोरा जानकारीको लागि अनुरोध गर्दछु ।

८. विविधः

- **शैक्षिक पुरस्कार :** संस्थाको प्रोत्साहन नीति निर्देशिका २०७९ संशोधन २०८० बमोजिम गत वर्ष संस्थामा आबद्ध नियमित बाल बचतकर्ता मध्यमा कक्षा १ देखि १० (एस.ई.ई.) परीक्षामा तथा बाल बचतकर्ता वा शेयर सदस्य बनेका शेयर सदस्यहरु मध्यमा कक्षा ११ र १२ को परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट अंक प्राप्त गरेका विद्यार्थीहरुलाई देहाय बमोजिमका सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालय तर्फका विद्यार्थीहरुलाई शैक्षिक पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो ।

सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत

क्र.सं.	छात्र/छात्राको नाम	लिङ्ग	कक्षा	जि.पि.ए./प्रतिशत	अभिभावकको नाम	विद्यालयको नाम
१	कासिस शाह	म.	३	३.८०	रुपक शाह	श्री त्रि.ज.मा.वि.,लुहापिङ्ग
२	अनुरञ्जन जि.सी.	पु.	४	४.००	माधव विक्रम जि.सी.	श्री खड्गदेवी आधारभूत विद्यालय
३	सङ्कल्प राई	पु.	६	३.४१	मञ्जु श्रेष्ठ	ल्याबोरेटरी माध्यमिक विद्यालय, ललितपुर
४	सुनिभा उपाध्याय	म.	७	३.८६	सनत कुमार शर्मा	श्री त्रि.ज.मा.वि.,लुहापिङ्ग
५	सृष्टि भण्डारी	म.	७	३.८६	शारदा राना	श्री त्रि.ज.मा.वि.,लुहापिङ्ग
६	अभिनव आचार्य	पु.	९	३.५५	प्रभा घिमिरे	श्री त्रि.ज.मा.वि.,लुहापिङ्ग
७	आशिका चनारा	म.	१०	३.४१	चाँदनी चनारा	श्री शिवजन मा.वि.
८	रविन विष्ट	पु.	११	३.३९	दिनेश विष्ट	पद्मोदय पब्लिक मोडेल सेकेण्डरी स्कूल, घोराही

संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत

क्र.सं.	छात्र/छात्राको नाम	लिङ्ग	कक्षा	जि.पि.ए./प्रतिशत	अभिभावकको नाम	विद्यालयको नाम
१	आयान्स राज गिरी	पु.	१	४.००	श्रुती राई	अक्षरिका विद्यालय, काठमाण्डौं
२	प्रियन्सा बि.सी.	म.	१	४.००	लक्ष्मी बुढाथोकी	ज्योतिपुञ्ज एकेडेमी
३	दिपसिना राई	म.	१	४.००	विरेन्द्र कुमार राई	युरो विद्यालय, कोहलपुर
४	रियान बुढाथोकी	पु.	२	९६.८७%	राजेश बुढाथोकी	टुलिप्स मोन्टेश्वरी एण्ड ट्रेनिङ्ग सेन्टर
५	संस्कृति शर्मा	म.	२	४.००	पूर्ण चन्द्र शर्मा	एम.एम. एकेडेमी
६	सुबेश सिंह	पु.	२	४.००	शोभा सिंह	गोर्खा मोडेल सेकेन्डरी स्कुल, लमही

७	अमितेश जंग राई	पु.	२	४.००	सञ्जु शाही राई	एप्रोच ईङ्गिलस सेकेण्डरी स्कूल, काठमाण्डौं
८	निरुशा राना	म.	३	३.७३	रुपेश राना	एम.एम. एकेडेमी
९	समियल रेउले	पु.	४	३.८९	मेघ बहादुर रौले	जनज्योती पब्लिक हाईस्कुल, कोहलपुर
१०	अक्षता शर्मा	म.	५	३.८६	पूर्णचन्द्र शर्मा	एम.एम. एकेडेमी
११	रोबिशन कुमार शाक्य	पु.	६	३.९८	रोशन शाक्य	जनज्योति विद्या मन्दिर, घोराही
१२	निकिता श्रेष्ठ	म.	७	३.९०	निक्सन श्रेष्ठ	एन्जल्स स्कुल, नेपालगञ्ज
१३	समिक्षा के.सी.	म.	८	३.९२	कल्पना विष्ट	एम.एम. एकेडेमी
१४	निर्दोष विश्वकर्मा	पु.	९	३.७१	सरिता विश्वकर्मा	हिन्दु विद्यापिठ, घोराही
१५	संगीता रौले	म.	१०	३.८६	मेघ बहादुर रौले	जनज्योती पब्लिक हाईस्कुल,कोहलपुर
१६	गंगा बुढाथोकी	म.	११	३.३८	राज कुमार बुढाथोकी	गोर्खा सेकेण्डरी स्कूल, तुल्सीपुर
१७	अनमिन गौतम	पु.	१२	३.६४	अन्जना शर्मा	ट्रिटन माध्यमिक विद्यालय, काठमाण्डौं

संस्थाको प्रोत्साहन नीति निर्देशिका २०७९ संशोधन २०८० बमोजिम आ.व. २०८१/०८२ को उत्कृष्ट बचतकर्ता, शेयर कर्ता, ऋण उपभोग कर्ता र उत्कृष्ट कर्मचारी

क्र.सं.	स.नं.	नाम, थर	ठेगाना	विवरण
१.	३९८	जोनी सिंह	शारदा न.पा.-२,सल्यान	उत्कृष्ट बचतकर्ता
२	१३५४	विष्णु कुमारी शर्मा	शारदा न.पा.-२, सल्यान	उत्कृष्ट शेयर सदस्य
३	८०५	हिरा योगी श्रेष्ठ	शारदा न.पा.-२, सल्यान	उत्कृष्ट ऋणी
४	१६४४	सानुमाया बुढाथोकी	शारदा न.पा.-१२, सल्यान	उत्कृष्ट कर्मचारी

जेष्ठ नागरिक सदस्य सम्मान :

क्र.सं.	स.नं.	नाम,थर	ठेगाना
१	९७	पूर्ण बहादुर भडेल	शा.न.पा.-२, सल्यान
२	१४६	अमृत कुमार श्रेष्ठ	शा.न.पा.-२, सल्यान
३	१६१	हिरा कुमारी विष्ट	शा.न.पा.-३, सल्यान
४	८८९	शंकर बहादुर विष्ट	शा.न.पा.-३, सल्यान
५	१०३८	हुम बहादुर उदास	शा.न.पा.-५, सल्यान
६	२५५७	कृष्ण बहादुर कसाई	शा.न.पा.-२, सल्यान

सुझाव/गुनासो सम्बोधन सम्बन्धमा : लेखा सुपरिवेक्षण समिति, एक्सेस तथा प्रोवेशन कार्यक्रमको स्थलगत निरीक्षणको क्रममा औंल्याईएका सुझाव, जोखिम व्यवस्थापन कार्यदल, एक्सेस कार्यदलले पेश गरेको प्रतिवेदनमा उल्लेखित सुझावहरु र शेयर सदस्यज्यूहरुले सुझाव पुस्तिका, गुनासो तथा सुझाव पेटीका मार्फत दिनु भएका सुझावहरुलाई सम्बोधन गर्ने गरिएको छ ।

सञ्चालक समितिको निर्णय अनुमोदन सम्बन्धमा :
आ.ब.२०८२।०८३ र संस्था संचालनका क्रममा हाल सम्म भएका सबै निर्णयहरु तथा गतिविधिहरु समेत आजको यस सम्मानित साधारण सभाबाट अनुमोदन गर्ने ।

आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरु !
आ.ब.२०८२।०८३ मा संस्थाले सम्पन्न गरेका माथि उल्लेखित क्रियाकलापहरुको जानकारी गराउदै अनुमोदनका लागि अनुरोध गर्दछु । आ.ब. २०८३/०८४ मा गरिने तपसिलमा उल्लेख गरिएका प्रस्तावित क्रियाकलापहरु प्रस्तुत गर्दछु ।

लेखा परिक्षण प्रतिवेदन :
संस्थाको आ.ब.२०८२।०८३ को आय व्यय लेखा परिक्षक श्री उपेन्द्र क्षेत्री एण्ड एसोसियट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स सदस्यता नं.१७८५, पेशागत प्रमाणपत्र नं.१२२० का श्री उपेन्द्र बुढा क्षेत्रीबाट परिक्षण भई पेश भएको लेखा परिक्षण प्रतिवेदन अनुमोदनका लागि पेश गरेको छु ।

रणनीतिक व्यवसायिक योजना : संस्थाको रणनीतिक व्यवसायिक योजना (आ.ब.२०८१/०८२-२०८४/०८५) २०८३ बैशाख सम्मको लक्ष, कार्यक्रम तथा बजेट उपलब्धीको समिक्षा गर्दै संशोधन गरिएको उक्त रणनीतिक व्यवसायिक योजना (आ.ब.२०८१/०८२-२०८४/०८५) स्वीकृतिका लागि पेश गरेको छु ।

वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट : संचालक समितिले तयार गरेको आ.ब.२०८३।०८४ को वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृतिका लागि पेश गरेको छु ।

सदस्यता वृद्धि : आ.ब.२०८३।०८४ को अन्त्य सम्ममा कुल सदस्य संख्या २६२२ जना पुर्‍याउने लक्ष लिईएको छ ।

विस्तारित मञ्च : आ.ब. २०८३।०८४ मा ४ वटा विस्तारित मञ्च संचालन गर्ने लक्ष लिईएको छ ।

प्रविधि तथा वित्तीय साक्षरता तालिम :आ.ब. २०८३।०८४ मा १ वटा प्रविधि तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम संचालन गर्ने लक्ष लिईएको छ ।

सहकारी सदस्य शिक्षा तथा वित्तिय साक्षरता कार्यक्रम :आ.ब. २०८३।०८४ मा ३ वटा वित्तिय साक्षरता तथा सहकारी सदस्य शिक्षा तालिम संचालन गर्ने लक्ष लिईएको छ ।

क्षमता अभिवृद्धि तालिम :
आ.ब.२०८३।०८४ मा संस्थाका संचालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समिति, विभिन्न उपसमिति लगाएत कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि तथा निरन्तर सिकाईका लागि समय सापेक्ष तालिमहरुमा सहभागिता गराईनुका साथै आयोजना समेत गरिनेछ ।

सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रम :
यस आ.ब. मा पनि सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ

दशै मिलन तथा शुभकामना आदान प्रदान कार्यक्रम :
यस आ.ब.मा पनि दशै मिलन तथा शुभकामना आदान प्रदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

पुरस्कार एंव मान सम्मान कार्यक्रम :
संस्थाको गरिमा बढाउने कार्यमा सहयोग गर्ने जेष्ठ नागरिक शेयर सदस्य, शेयर सदस्य, बाल बचतकर्ता र व्यवस्थापनमा रही कार्य गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कृत गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

वीमा :

दुर्घटना वीमा :सदस्यहरुको दुर्घटना वीमा कार्यक्रमलाई आगामी वर्ष पनि निरन्तरता दिईनेछ ।

ऋणी तथा धितो वीमा : संस्थाले सदस्यहरुलाई लगानी गरेको ऋण सुरक्षाको लागि जोखिम न्युनिकरण गर्न ऋणी तथा धितोको विमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

भवन र भवनभित्र रहेका फर्निचर तथा उपकरणहरुको वीमा : संस्थाको सम्पत्ति सुरक्षणको लागि जोखिम न्युनिकरण गर्न संस्थाको भवन र भवनभित्र रहेका फर्निचर तथा उपकरणहरुको को विमालाई निरन्तरता दिईनेछ ।

सामाजिक उत्तरदायित्व :

सामाजिक उत्तरदायित्व क्रियाकलाप अन्तर्गत गत वर्ष जस्तै यस आ.ब.२०८३।०८४ मा कम्तीमा ३ वटा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

कार्यालय व्यवस्थापन :

समय सापेक्ष सदस्यमैत्री एंव सुशासनयुक्त कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

कर्मचारी दरबन्दी योजना : संस्थाको स्थायी र नियमित कर्मचारीहरुको दरबन्दी तपसिल बमोजिम रहेको योजना पारितको लागि अनुरोध गर्दछु ।

तपसिल

क्र.सं.	पद	तह	हालको कायम रहेको दरबन्दी संख्या	थप दरबन्दी संख्या	जम्मा दरबन्दी संख्या	कैफियत
१	प्रबन्धक	सातौ	१	-	१	-
२	सह प्रबन्धक	छैठौ	१	-	१	-
३	ऋण सहायक	पाँचौ	१	-	१	-
४	बचत संकलक	तृतिय	१	-	१	-
५	प्रशासकिय सहायक	तृतिय	१	-	१	-
६	बजार प्रतिनिधि	द्धितीय	२	-	२	-
७	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	१	-	१	-

सञ्चालक समितिलाई अधिकार प्रत्यायोजन सम्बन्धमा :

आवश्यकता अनुसार विभिन्न समयमा बजारको वित्तीय विश्लेषण गरी बचत र ऋणको व्याजदर परिवर्तन, समयावधि, बचत तथा ऋण सेवाको उत्पादन, ऋण आन्तरिक कार्यविधि २०८१ को

परिच्छेद ७ दफा ७.२ उपदफा ७.२.१ को धितो रोक्का/दृष्टिबन्धकको विषय संशोधन गरी लागु गर्न र वार्षिक कार्ययोजना सम्पन्न गर्न स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही खर्च गर्ने र संस्थाको हित अनुकुलका अन्य सबै कार्यक्रमहरु तय गरी कार्यान्वयन गर्न संचालक समितिलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने साथै यसरी कार्यान्वयनमा आएका सबै गतिविधिहरु आगामी साधारण सभामा अनुमोदनका लागि पेश गर्ने प्रस्ताव गर्दछु ।

लेखा परिक्षक नियुक्ति सम्बन्धमा :

संस्थाले आर्थिक वर्ष २०८३।०८४ को **NFRS FOR SME** अनुसारको अन्तिम लेखा परिक्षण गर्नका लागि मिति २०८३।०४।१४ मा गरिएको सूचना आब्हान बमोजिम देहाय अनुसारका लेखा परिक्षकहरुको आफ्नो पारिश्रमिक सहितको निवेदन प्राप्त भयो ।

क्र.सं.	**नाम, थर**	**फर्मको नाम**	लेखापरिक्षण शुल्क	**कैफियत**
१.	सि.ए.बिरेन्द्र घर्ति मगर (साझेदारी)	पि.एण्ड बि.एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स	१,५०,०००।	यातायात, बसोबास तथा खानाखाजा खर्च र मूल्य अभिबृद्धि कर समेत
२.	एफ.सि.ए.संगम राज सिपखान	एस.आर एण्ड एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स	२,००,०००।	यातायात, बसोबास तथा खानाखाजा खर्च र मूल्य अभिबृद्धि कर समेत
३.	सि.ए.कविता चौधरी	कविता एण्ड एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स	१,६०,०००।	यातायात, बसोबास तथा खानाखाजा खर्च र मूल्य अभिबृद्धि कर समेत
४.	सि.ए.विनय फुयाल	पि विनय एण्ड एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स	१,५०,०००।	मूल्य अभिबृद्धि कर समेत (यातायात, बसोबास तथा खानाखर्च संस्थाको तर्फबाट)

उपर्युक्त तालिका अध्ययन गर्दा सबै भन्दा कम पारिश्रमिक स्वीकार गर्ने पि.एण्ड बि.एसोसियट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्सलाई पहिलो प्राथमिकता, कविता एण्ड एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्सलाई दोश्रो प्राथमिकता र पि विनय एण्ड एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्सलाई तेश्रो प्राथमिकतामा राखी लेखा परिक्षकको रुपमा सुचिकृत गरी तोकिए बमोजिमको पारिश्रमिक उपलब्ध गराउने गरी लेखा परिक्षक नियुक्त गर्न प्रस्ताव गर्दछु ।

जोखिम विश्लेषण प्रतिवेदन सम्बन्धमा :

भूमी व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, सहकारी विभागद्धारा मिति २०७९।०२।१२ मा सहकारी संघ संस्थामा सुशासन प्रबर्द्धनको लागि जारी गरेको एकिकृत निर्देशन २०७९ अनुसार ऋण उपसमितिले संचालक समिति समक्ष पेश गरेको ऋण लगानी जोखिम विश्लेषणको प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दछु ।

१. ऋण उपसमितिको बैठक संख्या : २ पटक र व्यवस्थापनको बैठक संख्या : १६ पटक

२. हाल सम्म ऋण लगानी रकम रु. २१,९४,१९,७४१.७३

३. कूल ऋणमा भाखा नाघेको ऋणको अनुपात रु. (१.५८ प्रतिशत) र देहाय बमोजिम ऋण सुरक्षणको व्यवस्था गरिएको छ ।

असल : रु.२१,७६,९९,६५७८३ व्यवस्था : रु.२१,७६,९९६।५८
कमसल:(९१ देखि १८० दिन) : रु.९,३७९। व्यवस्था : रु.२३४४।७८
शंकास्पद :(१८१ देखि ३६५ दिन) नभएको व्यवस्था : गर्नु नपर्ने
खराब :(१ वर्ष भन्दा माथि):रु.१७,१०,७०४।७७ व्यवस्था : रु. १७,१०,७०४।७७

४. ऋणीको कूल संख्या ५७२ जना /ऋणको कुल संख्या : ६२४ जना
५. कूल सदस्य (२५८०) मा ऋणीको प्रतिशत वा अनुपात :२२.१७ प्रतिशत
६. औषत ऋण रकम रु.**(कुल ऋणलाई ऋणीको संख्याले भाग गर्ने)** रु.३,८३,६००।९४
७.**चार्ज अफ गरिएको विवरण:** गरिएको छैन् ।
८.ऋणको क्षेत्रगत भारको अवस्था :

- उत्पादनमुलक ऋणमा १३.७२ प्रतिशत
- अनुत्पादकमुलक ऋणमा ८६.२८ प्रतिशत

९.समयको आधारमा ऋण :

- अल्पकालीन ऋण :रु.४,००,१८३।९३
- मध्यकालीन ऋण :रु.३,४८,८१,४८४।५४
- लामो अवधिको ऋण : रु. १८,४१,३८,०७३।२६

१०.बचत जमानी, हायर पर्चेज धितो र घर जग्गा धितोको आधारमा ऋण :

- बचत जमानतको आधारमा ऋण रु.५,६३,२६,२६१।८२
- घर जग्गा धितोको आधारमा ऋण रु.१६,१४,९५,८८८।८५
- हायर पर्चेज धितो (लागतको ६० प्रतिशत संस्थाबाट लगानी) रु.१५,९७,५९१।४८

११.ऋण असुली सम्बन्धमा : ऋण आन्तरिक कार्यविधि बमोजिम सदस्यहरुलाई एस.एम.एस, टेलीफोन, मौखिक जानकारी, प्रत्यक्ष भेटघाट वा पत्राचार मार्फत सुचना दिई असुली प्रक्रिया अगाडि बढाईएको ।

नियमित निरीक्षण तथा अनुगमन (स्क्यान) कार्यक्रममा सहभागिता :
नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रिय सहकारी संघ लि.(नेफ्स्कुन) द्वारा संचालित पूर्ण तथा व्यवसायिक विकास कार्यक्रम प्रोवेशन (PROBATION) र एसियाली ऋण महासंघ (ACCU) को प्राविधिक सहयोगमा सम्पन्न हुने एक्सेस(ACCESS)कार्यक्रममा संस्था आवद्ध भएकोले सो अन्तर्गत नियमित निरीक्षण तथा अनुगमन (स्क्यान) कार्यक्रममा संस्थाको सहभागिता हुनेछ ।

बाह्य दायित्व स्वीकार गर्ने सम्बन्धमा :
संस्थाका लागि आफ्नो कारोबार संचालन गर्न पूँजीको आवश्यक परेमा नियमानुसार बाह्य दायित्व स्वीकार गरी सदस्यलाई सेवा पुर्‍याउन देहायका निकायबाट दायित्व स्वीकार गर्ने ।
(क) नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी संघ लि.(नेफ्स्कुन)
(ख) राष्ट्रिय सहकारी बैक लि.

सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा कोपोमिस पालना सम्बन्धमा :

संस्थामा हुने आर्थिक कारोबार तथा अन्य गतिविधिहरुको बारेमा नियमानुसार सम्बन्धित निकायमा प्रतिवेदन पेश गर्ने गरेको साथै भूमी व्यवस्था तथा गरिवी निबारण मन्त्रालयले संचालन गरेको कोपोमिस प्रणालीमा संस्थाको समष्टिगत विवरण प्रविष्टी गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिने प्रस्ताव गर्दछु ।

संचालक तथा व्यवस्थापन प्रमुखको पारिश्रमिक तथा सुविधा तोक्ने सम्बन्धमा :

देहाय बमोजिम गत वर्षकै मासिक पारिश्रमिक तथा सुविधा कायम गर्ने ।

६.१.पारिश्रमिक : सञ्चालक समिति र लेखा सुपरिवेक्षण समितिको कुनै पनि पदाधिकारी एवम् सदस्यहरुले नियमित पारिश्रमिक नलिने ।

६.२. भत्ता : सञ्चालक समिति र लेखा सुपरिवेक्षण समितिलाई आकस्मिक बैठक बाहेक बैठक भत्ता प्रति व्यक्ति रु.१५००।(कर समेत)

६.३. अन्य सुविधाहरु :

(क) संस्थाले सञ्चालक समिति (सचिव)लाई नियमित मासिक रुपमा संचार वापत रु.५००। खाजा खर्च वापत रु.१५००। गरी जम्मा रु.२०००।

(ख) उपसमिति एवम् कार्यदलहरुको बैठक भत्ता प्रति व्यक्ति रु.१५००।(कर समेत)

(ग) ऋण उपसमितिको बैठक भत्ता प्रति व्यक्ति रु.५००। (कर समेत)

व्यवस्थापन प्रमुख (प्रबन्धक) : देहाय बमोजिम मासिक पारिश्रमिक सुविधा भएको जानकारी गराउछु ।

तपसिल

विवरण	**रकम**
तलब तलब/ग्रेड/ हितकोष/सन्चय कोष (मासिक)	६६४०५।
औषधिउपचार/महंगी (मासिक)	९६११।
पोशाक भत्ता (वार्षिक)	१०,०००।
दशै खर्च (वार्षिक)	५५३३७।
बोनस रकम	नियमानुसार

माथिका उल्लेखित पारिश्रमिक तथा सुविधा भईरहेकोमा शुरु तलबमानमा १० प्रतिशतका दरले मिति २०८३ श्रावण १ गते देखि लागु हुने गरी बृद्धि गर्ने प्रस्ताव गर्दछु ।

वार्षिक साधारण सभाको मिति तोक्ने सम्बन्धमा :

यस संस्थाको ३३ औं वार्षिक साधारण सभा मिति २०८४ साल असोज महिनाको ... गते देखि ... गते सम्म सम्पन्न गर्ने प्रस्ताव गर्दछु ।

मृत्यु राहत तथा क्यान्सर रोग पिडित राहत वितरण कार्यक्रम :

मृत्यु राहत, क्यान्सर रोग तथा मृगौला पिडितहरुलाई उपलब्ध गराईने सहायतालाई नीति बमोजिम निरन्तरता दिईनेछ ।

नियामक निकायका कार्यक्रमहरुमा सहभागी हुने सम्बन्धमा : सहकारी मन्त्रालय, सहकारी बिभाग, प्रदेश सहकारी रजिष्ट्रारको कार्यालय, शारदा नगरपालिका सल्यान, राष्ट्रिय सहकारी महासंघ, नेफ्स्कुन, जिल्ला सहकारी संघ तथा जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरुमा सहभागीता जनाउने प्रस्ताव गर्दछु ।

शेयर लाभांश र संरक्षित पुंजी फिर्ता कोष बितरण दर स्वीकृत सम्बन्धमा :
यस संस्थाको आ.व.२०८२।०८३ को शेयर लाभांश र संरक्षित पूँजी फिता कोषमा जम्मा भएको रकम सहकारी नियमावली २०७५ दफा २५ को उपदफा ४, विनियमको दफा ५० र संचालक समितिको मिति २०८३।०५।१० को बैठकको निर्णय १८ बमोजिम देहाय अनुसार लाभांश वितरण गर्न स्वीकृतका लागि प्रस्ताव गर्दछु ।

क.सं	बिवरण	आधार अंक	छुट्याइएको रकम	बितरण प्रतिशत
१	शेयर लाभांश कोष	३,३९,६५,५००.००	१९,६३,५९७.००	५.७८ %
२	संरक्षित पूँजि फिर्ता कोष (ऋणको व्याज तर्फ)	१,८८,०४,८६१.००	५,६४,७९३.२० / ६० %	३.००%
३	संरक्षित पूँजि फिर्ता कोष (बचतको व्याज तर्फ)	७२,१६,५४८.००	३,७६,५२८.८० / ४० %	५.२१%

संस्थाको आर्थिक वर्ष समाप्त भई लेखा परिक्षण प्रतिवेदन साधारण सभामा प्रस्तुत नहुदै संस्थाको सदस्यता त्याग गर्ने कुनै पनि सदस्यहरुले प्राप्त गर्नु पर्ने शेयर लाभांश कोष र संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष वापतको रकम उपलब्ध नगराउने र सो रकम संस्थाको जगेडा कोषमा जम्मा गर्ने । यस संस्थाको आ.व.२०८२।०८३ को शेयर लाभांश कोष र संरक्षित पूँजी कोषमा जम्मा भएको लाभांश सम्बन्धित शेयर सदस्यहरुको साधारण बचत खातामा जम्मा गर्ने र संस्थाको शेयर पूँजी नियमानुसार बृद्धि गर्न १३० कित्ता भन्दा कम शेयर कित्ता हुने सदस्यहरुको शेयर खातामा सो रकम बरावर प्रति कित्ता रु १००। ले हुन आउने कित्ता शेयर सम्वन्धित सदस्यको शेयर खातामा जम्मा गर्ने तर १२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेका सदस्यको हकमा ऋणमा लिएको व्याजको कारोबारमा लाभांश वितरण नगर्न स्वीकृतका लागि प्रस्ताव गर्दछु ।

कर्मचारी बोनस : यस संस्थाको संचालक समितिको मिति २०८३।०५।१० मा बसेको बैठकको निर्णय नं. १९ बमोजिम आ.ब.२०८२।०८३ मा कर्मचारी बोनस कोषमा रहेको रकम संस्थाको विनियम २०५१ (२०७५संशोधन) र मानव संशाधन व्यवस्थापन नीति कर्मचारी प्रशासन नियमावली २०७५(संशोधन २०७९) मा व्यवस्था भए बमोजिम नियमानुसार कार्यरत कर्मचारीहरुलाई वितरण गर्न प्रस्ताव गर्दछु ।

आन्तरिक नीति, निर्देशिका तथा कार्यविधि :
संस्था सन्चालनको लागि आवश्यकता अनुसार विभिन्न समयमा निर्माण भई कार्यान्वयनमा ल्याईएका विद्यमान नीति तथा आन्तरिक कार्यविधिहरु अनुसार कार्य गर्दै जाने र निर्वाचन नीति-२०७६ संशोधन २०७९ खारेजी गरी निर्वाचन आन्तरिक कार्यविधि २०८३, प्रोत्साहन नीति निर्देशिका २०७९ संशोधन २०८० खारेजी गरी प्रोत्साहन आन्तरिक कार्यविधि २०८३ र संचालक समितिले निर्माण गरेको सूचना प्रविधि आन्तरिक कार्यविधि २०८३ कार्यान्वयन गर्न साथै

सन्चालनमा रहेको नीति तथा आन्तरिक कार्यविधिहरु आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गर्नका लागि संचालक समितिलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्न पारितको लागि प्रस्ताव गर्दछु ।

विनियम पारित गर्ने सम्बन्धमा : यस संस्थामा रहेको विनियम २०५१ (पहिलो संशोधन २०७५) लाई खारेजी गरी पुनरलेखन गरिएको विनियम २०८३ कार्यान्वयन गर्न पारितको लागि प्रस्ताव गर्दछु ।

आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरु !
आ.ब.२०८२।०८३ मा संस्था सुचारु रुपमा संचालन गर्न र संस्था तथा सदस्यहरुको सर्वोपरी हितका लागि तपशिलमा उल्लेखित कार्यहरु गर्न संचालक समितिलाई अख्तियारी प्रदान गर्न यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्ताव गर्दछु ।

क) व्याज दर परिमार्जन :
सदस्यहरुको सम्पत्ति सुरक्षा गर्नका साथै संस्थालाई अन्य वित्तिय संघ संस्थाहरुसँग स्वस्थ प्रतिस्प्रधी बनाउन बजारको वित्तिय विश्लेषण गरी आबश्यकता अनुसार बचतमा ब्याजदर बृद्धि गरेको अवगत गराउछु साथै आवश्यकता अनुसार विभिन्न समयमा बजारको वित्तिय विश्लेषण गरी बचत र ऋणको लिने र दिने व्याज दर अन्तर बढीमा ६ प्रतिशत कायम गरी साथै सन्दर्भ व्याज दरलाई अनिवार्य रुपमा आधार मानि व्याजदरहरु समय सापेक्ष परिवर्तन गर्नका लागि संचालक समितिलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्न साधारण सभा समक्ष प्रस्ताव गर्दछु ।

ख) बचत तथा ऋण सेवा उत्पादन :
साकोसको कुल पूँजी बृद्धिको लागि बचत तथा ऋण उत्पादन सेवाहरु बनाई लागु गर्न संचालक समितिलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्न साधारण सभा समक्ष प्रस्ताव गर्दछु ।

ग) बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट :
यस संस्थाले २०८३।०८४ को लागि तयार गरेको कार्ययोजनालाई सम्पन्न गर्नका लागि अनुमानित बजेटबाट खर्च गर्न संचालक समितिलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्न प्रस्ताव गर्दछु ।

घ) संस्थाको ४ वर्षे रणनीतिक योजना निर्माण :
संस्थाको स्वीकृत आ.ब.२०८०/०८१ देखि २०८४/०८५ सम्मको ४ वर्षे रणनीतिक व्यवसायिक योजनामा तय भएको कार्यक्रम तथा बजेट बमोजिम २०८३ वैशाख सम्म भएको उपलब्धी समिक्षा गर्दै आ.ब.२०८३/०८४ देखि २०८४/०८५ सम्मको लागि संशोधन गरिएको रणनीतिक व्यवसायिक योजना लागु गर्न पारितको लागि प्रस्ताव गर्दछु ।
वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट आ.ब. २०८३/०८४ र संशोधन गरिएको रणनीतिक व्यवसायिक योजनामा गरिने प्रस्तावित क्रियाकलापहरु पारितका लागि अनुरोध गर्दछु ।

आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरु :
यस वर्ष पनि सदस्यहरुको आवश्यकता अनुसारको बचत तथा ऋणको विविध गुणस्तरीय प्रस्तावित कार्यक्रमहरु उपर छलफल गरी आवश्यक सुझाव सहित अनुमोदन र पारित हुने कुरामा विश्वस्त हुँदै उपस्थित सम्पुर्ण व्यक्तित्वहरुमा नजिकै आएको बडा दशै तथा शुभ दिपावलीको हार्दिक मंगलमय शुभकामना टक्र्याउदै विदा हुन चाहन्छु ।
धन्यवाद

जय सहकारी

कोषाध्यक्षको आर्थिक प्रतिवेदन

विरेन्द्र कुमार राई
कोषाध्यक्ष

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको गरिमामय ३२ औं वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित संस्थाका सञ्चालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समिति एवम् विभिन्न उपसमिति, संस्थाका सम्पूर्ण शेयर सदस्यज्यूहरु, व्यवस्थापन लगाएत सम्पूर्णमा न्यानो सहकारी अभिवादन प्रकट गर्दछु ।

आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरु ,
यस गरिमामय ३२ औं वार्षिक साधारण सभामा संस्थाको सन्चालक समितिको तर्फबाट कोषाध्यक्षको हैसियते संस्थाको समग्र आर्थिक कारोबार, यसले हासिल गरेका उपलब्धी र भावी योजनाका बारेमा यँहाहरु समक्ष यो प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई अत्यन्त खुशी लागेको छ ।समुदायमा छरिएर रहेको पुजिलाई एकिकृत गर्दै सहकारीको मूल्य मान्यता र सिद्धान्तलाई आत्मसात गर्दै सदस्यहरुको आर्थिक, सामाजिक, सास्कृतिक र भौतिक अबस्थामा सूधार ल्याउने उद्देश्यका साथ हामी लागि परेको व्यहोरा यहाँहरु समक्ष व्यक्त गर्न चाहन्छु । यस संस्था आज यहाँसम्म आईपुग्दा यहाँहरुले गरेको निरन्तर माया र सहयोगको अतुलनीय योगदानको लागि म हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरु
अब म संस्थाको आ.ब.२०८२।०८३ को वास्तविक वित्तीय अवस्था र सो को विश्लेषण सहितको विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

क) वित्तीय स्रोत परिचालन

१) तरलता व्यवस्थापन :
आ.व.२०८१।०८२ को अन्त्यमा तरलता रकम रु.७,३९,९८,४८२।३३ सात करोड, उनन्चालिस लाख, अन्ठान्नब्बे हजार, चार सय, बयासी रुपैया त्यात्तीस पैसा रहेकोमा आ.व.२०८२।०८३ को अन्त्यमा तरलता रकम रु.४,८९,५८,१३३ अक्षरेपी चार करोड, उनान्नब्बे लाख, अन्ठाउन्न हजार, एक सय, त्यात्तिस रुपैया रहेको छ । जुन कुल सम्पत्तिको अनुपातमा १४.३७ प्रतिशत र कुल बचत निक्षेपको अनुपातमा १९.२४ प्रतिशत हुन आउँछ ।

२)वित्तीय लगानी :
संस्थाले यस आ.व.२०८२।०८३ मा नेफस्कुन, राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि., जिल्ला सहकारी संघ लि., जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.मा जम्मा शेयर लगानी रु.५१,५५,५००।०० अक्षरेपी एकाउन्न लाख, पच्पन्न हजार, पाँच सय रुपैया लगानी गर्नुका साथै नियमित बचत र अनिवार्य बचत गरी जम्मा रु.२,७६,६६६।०० अक्षरेपी दुई लाख, छयाहत्तर हजार, छ सय, छैसट्ठी रुपैया जम्मा गरेको छ भने उक्त संघहरु, रा.स.बैं.लि. लगाएत ने.बै.लि.मा जम्मा रु.६,६७,००,०००।०० अक्षरेपी छ करोड, सर्सट्ठी लाख रुपैया, नियमित, अनिवार्य बचत, आवधिक र मुद्धती बचत गरी कुल रु.६,६९,७६,६६६।०० अक्षरेपी छ करोड, उनाहत्तर लाख, छयाहत्तर हजार, छ सय छैसट्ठी रुपैया वित्तीय लगानी गरेको छ । जुन सम्पत्तिको अनुपातमा १९.६६ प्रतिशत हुन आउँछ ।

३)ऋण लगानी र लगानीको गुणस्तर :
आ.व.२०८१।०८२ को अन्त्यमा रु.२१,०४,३६,८६८।७० अक्षरेपी एक्काईस करोड, चार लाख, छत्तीस हजार, आठ सय, अर्सट्ठी रुपैया सहत्तरी पैसा बाँकी रहेकोमा आ.व.२०८२।०८३ मा रु.१०,४१,१०,२००। अक्षरेपी दश करोड, एक्चालिस लाख, दश हजार, दुई सय रुपैया थप लगानी र रु.९,५१,२७,३२६।९७ अक्षरेपी नौ करोड, एकाउन्न लाख, सत्ताईस हजार, तिन सय, छब्बीस

रुपैया, सन्तान्नब्बे पैसा असुल भई रु.२१,९४,१९,७४१।७३ अक्षरेपी एक्काईस करोड, चौरान्नब्बे लाख, उन्नाईस हजार, सात सय, एक्चालिस रुपैया त्रिहत्तर पैसा बाँकी रहेकोमा उक्त वर्षको लागि ऋण जोखिम व्यवस्थापन कोषमा थप रु.३८,९०,०४७।०० अक्षरेपी अठ्तीस लाख, नब्बे हजार, सर्चालिस रुपैया व्यवस्था गरी खुद लगानीमा रहेको ऋण रु.२१,५५,२९,६९५।०० अक्षरेपी एक्काईस करोड, पच्पन्न लाख, उन्तीस हजार, छ सय, पन्चान्नब्बे रुपैया बाँकी रहेको छ । कुल सम्पत्तिको अनुपातमा खुद लगानीमा रहेको ऋण ६३.०८ प्रतिशत कायम भएको छ ।
आ.व.२०८२।०८३ को अन्त्यमा कुल लगानीको तुलनामा भाखा नाघेको ऋणको अनुपात १.५८ प्रतिशत कायम भएको छ ।

४) चालु आ.व.को कर सम्पत्ति (अग्रिम कर):
अग्रिम आयकर दाखिला अन्तर्गत आ.व.२०८१।०८२ को अन्त्य सम्ममा बाँकी रहेको अग्रिम कर रु.१३,४०,४२१।०० अक्षरेपी तेह्र लाख, चालिस हजार, चार सय, एक्काईस रुपैया सोही वर्षको आयकर दायित्व रु.६,२०,१०९।०० अक्षरेपी छ लाख, विस हजार, एक सय, नौ रुपैया समायोजन गरी बाँकी रु.७,२०,३१३।०० अक्षरेपी सात लाख, विस हजार, तिन सय, तेह्र रुपैया बाकी रहेको छ । यस आ.व.२०८२।०८३ संस्थाले प्राप्त गर्ने आम्दानीहरुमा अग्रिम रुपमा कट्टी गरी दाखिला भएको कर रकम रु.२,१९,२४९।०० अक्षरेपी दुई लाख, उन्नाईस हजार, दुई सय, उनन्पचास रुपैया यसै आ.व.को आयकर मिलान अक्षरेपी ६,१०,७३६।००अक्षरेपी छ लाख, दश हजार, सात सय, छत्तीस रुपैया समायोजन गरी आ.व.२०८२।०८३ को अन्त्यमा जम्मा अग्रिम कर रकम रु.३,२८,८२६।०० अक्षरेपी तिन लाख, अट्ठाईस हजार, आठ सय, छब्बीस रुपैया बाँकी रहेको छ । संस्थाको कुल सम्पत्तिमा अग्रिम कर सम्पत्तिको हिस्सा ०.१० प्रतिशत रहेको छ ।

५) अन्य चालु सम्पत्ति तथा धरौटी :
आ.व.२०८२।०८३ मा चालु सम्पत्तिमा दुर्घटना विमा, काउन्टर, भल्ट, मार्गस्थ विमा र एक्सक्लुसिभ माईण्डसँग पाउनु पर्ने बाँकी रु.१,९४,५२०।०० अक्षरेपी एक लाख, चौरान्नब्बे हजार, पाँच सय, विस रुपैया, वर्ल्डलिंकमा रु.५००। अक्षरेपी पाँच सय रुपैया धरौटी र अन्य पाउनु पर्ने (कमिशन) रु.८,४७४। अक्षरेपी आठ हजार, चार सय, चौहत्तर रुपैया बाँकी रहेको छ

६) सम्पत्ति तथा उपकरण :
आ.व.२०८२।०८३ मा सम्पत्ति तथा उपकरण अन्तर्गत जग्गा, भवन तथा स्तम्भ, कार्यालय उपकरण, कम्प्यूटर तथा फर्निचर, मोटर साईकल, फायर प्रुफ दराज, सेफ भल्ट, अन्य स्थिर सम्पत्ति सामान खरिद र ह्रास कट्टी पश्चात जम्मा रकम रु.३३,०२,२१३। अक्षरेपी त्यात्तीस लाख, दुई हजार, दुई सय, तेह्र रुपैया बाँकी रहेको छ । संस्थाको वित्तीय प्रतिवेदनमा गत वर्ष देखि NFRS for SME अनुसार हिसाव राखेको छ ।

ख) वित्तीय स्रोतहरु
१) बचत निक्षेप :
आ.व.२०८१।०८२ मा यस संस्थाको कुल बचत निक्षेप रु.२३,५४,८२,३५०।२९ अक्षरेपी त्याईस करोड, चाउन्न लाख, बयासी हजार, तिन सय, पचास रुपैया उन्तीस पैसा रहेकोमा आ.व.२०८२।०८३ मा रु.१,८९,४४,८३८।४७ अक्षरेपी एक करोड, उनान्नब्बे लाख, चवालिस हजार, आठ सय, अठ्तीस रुपैया सत्चालिस पैसा बचत जम्मा भई रु.२५,४४,२७,१८८।७६ कायम हुन आएको छ । समीक्षा आ.व.मा अघिल्लो आ.ब.को तुलनामा ८.०५ प्रतिशतले सदस्यहरुको बचत बृद्धि भएको छ ।

२) चालु दायित्व तथा व्यवस्था :

आ.व.२०८१।०८२ मा यस संस्थाको कुल चालु दायित्व तथा व्यवस्था रु.१,१२,४८,७८९।०० अक्षरेपी एक करोड, बाह्र लाख, अठचालिस हजार, सात सय, उनान्नब्बे रुपैया रहेकोमा आ.व.२०८२।०८३ मा रु.६,२८,९८५। अक्षरेपी छ लाख, अट्ठाईस हजार, नौ सय, पचासी रुपैया, बृद्धि भई रु.१,१८,७७,७७४। अक्षरेपी एक करोड, अठार लाख, सतहत्तर हजार, सात सय, चौहत्तर रुपैया कायम हुन आएको छ । समीक्षा आ.व.मा अघिल्लो आ.ब.को तुलनामा ५.५९ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ । ऋण सुरक्षण जोखिम व्यवस्था गरेको रकम वासलात (चालु दायित्व तथा व्यवस्था) मा घटाएर राखेको छ ।

३) तिर्नुपर्ने आयकर :

आ.व.२०८१।०८२ मा यस संस्थाको तिर्नुपर्ने आयकर रु. ६,२०,१०९।०० अक्षरेपी छ लाख, बिस हजार, एक सय, नौ रुपैया रहेकोमा आ.व.२०८२।०८३ मा रु. ६,१०,७३६।०० अक्षरेपी छ लाख, दश हजार, सात सय, छत्तीस रुपैया कायम हुन आएको छ । समीक्षा अघिल्लो आ.ब.को तुलनामा १.५१ प्रतिशतले कमी भएको छ ।

ग) इक्विटी

१) शेयर पूजी :

आ.व.२०८१।०८२ मा यस संस्थाको शेयर पुँजी रु.३,१६,९०,१००। अक्षरेपी तिन करोड, सोह्र लाख, नब्बे हजार, एक सय रुपैया कायम भएकोमा आ.व.२०८२।०८३ मा रु.२२,७५,४००। अक्षरेपी बाईस लाख, पचहत्तर हजार, चार सय रुपैया बृद्धि भई रु.३,३९,६५,५००। अक्षरेपी तिन करोड, उन्चालिस लाख, पैसट्ठी हजार, पाँच सय रुपैया कायम भएको छ । यस आ.व.मा कुल सम्पत्तिको अनुपातमा शेयर पुँजी ९.८४ प्रतिशत कायम भएको छ । सदस्यहरुको शेयर पुँजीको सहभागिता विश्लेषण गर्दा प्रति सदस्य औषत शेयर रु.१३०००। अक्षरेपी तेह्र हजार, रुपैया कायम भएको छ ।

२) कोष हिसाब :

आ.व.२०८१।०८२ को अन्त्यमा यस संस्थाको कुल कोष हिसाब रु.३,७५,७९,४२९। अक्षरेपी तिन करोड, पचहत्तर लाख, उनासी हजार, चार सय, उन्तीस रुपैया रहेकोमा आ.व.२०८२।०८३ मा संस्थाको कुल कोष हिसाब रु.४,०३,९३,०२५। अक्षरेपी चार करोड, तीन लाख, त्रियानब्बे हजार, पच्चीस रुपैया रहेको छ ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म आ.व.२०८२।०८३ को वास्तविक आय-व्यय विवरणको अवस्था पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१)आम्दानी

आ.व.२०८१।०८२ को संस्थाको कुल आम्दानी रु.२,३९,२८,७२३। अक्षरेपी दुई करोड, उन्चालिस लाख, अट्ठाईस हजार, सात सय, त्याईस रुपैया रहेकोमा आ.व.२०८२।०८३ मा कुल आम्दानीमा घट्न गई रु.२,१२,१८,०७१। अक्षरेपी दुई करोड, बाह्र लाख, अठार हजार, एकहत्तर रुपैया हुन गएको छ । संस्थामा ऋणको मागमा कमी आई लगानी हुन नसक्नु, वित्तीय लगानीबाट लांभाश प्राप्त नहुनु, तरल लगानी र आवधिक तथा मुद्धती लगानीमा व्याजदर घट्नुका कारण आम्दानीमा कमी आएको छ ।

क) ऋणबाट प्राप्त व्याज

आ.व.२०८१।०८२ को संस्थाको कुल आम्दानी मध्ये ऋणबाट प्राप्त व्याज रु. २,००,१३,४७६।७७ अक्षरेपी दुई करोड, तेह्र हजार, चार सय, छयाहत्तर रुपैया सतहत्तर पैसा छ, जुन यस आ.व.को ऋणबाट प्राप्त व्याज रु.१,८८,०४,८६१। अक्षरेपी एक करोड, अठासी लाख, चार हजार, आठ सय, एक्सट्ठी रुपैया रहेको छ । जुन गत आ.ब.को तुलनामा ६.०४ प्रतिशतले ह्रास भएको हो । संस्थामा ऋण असुली बढी, सदस्यको ऋणको मागमा कमी र व्याजदर घट्नुका कारण व्याज आम्दानीमा कमी आएको हो ।

ख) तरल लगानीबाट प्राप्त व्याज

आ.व.२०८१।०८२ मा संघ तथा विभिन्न बैंकहरुमा रहेको बैंक मौज्दात (तरल लगानी) बाट व्याज रु.८,७३,७४९।६९ अक्षरेपी आठ लाख, त्रिहत्तर हजार, सात सय, उन्पचास रुपैया, उनाहत्तर पैसा प्राप्त भएको छ, जुन अघिल्लो आ.व.२०८२।०८३ को (तरल लगानी) बाट प्राप्त व्याज रु.४,४९,३२०। अक्षरेपी चार लाख, उन्पचास हजार, तिन सय, विस रुपैयाको तुलनामा ४८.५७ प्रतिशतले कमी भएको छ । संघ तथा बैंकको व्याजदर घट्न गएकोले कमी भएको छ ।

ग) वित्तीय लगानीबाट प्राप्त व्याज

आ.व.२०८१।०८२ मा वित्तीय लगानी तर्फ नियमित, अनिवार्य बचत, मुद्धती तथा आवधिक बचतमा गरेको लगानीबाट प्राप्त व्याज रु.२०,५०,८५७।३१ अक्षरेपी बिस लाख, पचास हजार, आठ सय, सन्ताउन्न रुपैया, एक्तीस पैसा रहेको छ । आ.व.२०८२।०८३ मा उल्लेखित लगानीबाट प्राप्त व्याज आम्दानी रु.१०,४७,९०९। अक्षरेपी दश लाख, सत्चालिस हजार, नौ सय, नौ रुपैया प्राप्त भएको छ । जुन अघिल्लो आ.व. को तुलनामा ४८.९० प्रतिशतले कमी भएको छ । उक्त संघ तथा विभिन्न बैंकहरुमा व्याज दर घट्नुका कारण वित्तीय लगानीको आम्दानीमा गिरावट आएको हो । त्यसैगरी वित्तीय लगानी तर्फ शेयर लगानी र संरक्षित पूँजी फिर्ता कोषबाट आ.व.२०८०।०८१ देखि लाभांश प्राप्त भएको छैन ।

घ) अन्य सञ्चालन आम्दानीहरु

आ.व.२०८२।०८३ मा अन्य सञ्चालन आम्दानी अन्तर्गत जम्मा रु.९,१५,९८०। अक्षरेपी नौ लाख, पन्ध्र हजार, नौ सय, असी रुपैया रहेको छ ।

२) वित्तीय खर्च

आ.व.२०८१।०८२ मा वित्तीय खर्च रु.८८,४०,३९८।१३ अक्षरेपी अठासी लाख, चालिस हजार, तिन सय, अन्ठान्नब्बे रुपैया, तेह्र पैसा भएकोमा यस आ.व.२०८२।०८३ मा रु.७२,१६,५४८। अक्षरेपी बहत्तर लाख, सोह्र हजार, पाँच सय, अठ्चालिस रुपैया भएको छ । औषत कुल सम्पत्तिमा वित्तीय खर्चको अनुपात २.८० प्रतिशत रहेको छ । यस आ.व.मा औषत बचत निक्षेपमा वित्तीय खर्चको अनुपात २.९४ कायम भएको छ ।

३) प्रशासनिक तथा सञ्चालन खर्च

क)आ.व.२०८१।०८२ मा प्रशासनिक तथा सञ्चालन खर्च रु.१,०१,४८,६२३। अक्षरेपी एक करोड, एक लाख, अर्चालिस हजार, छ सय, त्याईस रुपैया भएकोमा यस आ.व.२०८२।०८३ मा रु.७८,३६,७६६। अक्षरेपी अठहत्तर लाख, छत्तीस हजार, सात सय, छैसट्ठी रुपैया भएको छ । गत वर्षको तुलनामा २२.७८ प्रतिशतले कम खर्च भएको छ ।

ख) ह्रासकट्टी खर्च
स्थिर सम्पत्ति उपयोग वापत गत आ.व.२०८१।०८२ मा रु.३,२२,८०१। अक्षरेपी तिन लाख, बाईस हजार, आठ सय, एक रुपैया खर्च भएकोमा आ.व.२०८२।०८३ मा रु.३,९६,६२५। अक्षरेपी तिन लाख, छयान्नब्बे हजार, छ सय, पच्चीस रुपैया खर्च भएको छ ।

४) अन्य खर्च
क)कर्जा नोक्सानी व्यवस्था
आ.ब.२०८१।०८२ मा रु.४२,५७,९४०। अक्षरेपी बयालिस लाख, सन्ताउन्न हजार, नौ सय, चालिस रुपैया बाँकी रहेको कोषबाट यस आ.ब.२०८२।०८३ मा रु.३,६७,८९३। अक्षरेपी तिन लाख, सत्सट्ठी हजार, आठ सय, त्रियानब्बे रुपैया असुली भई उक्त कोषमा रु.३८,९०,०४७। अक्षरेपी अठ्तीस लाख, नब्बे हजार, सत्चालिस रुपैया मौज्दात रहेको छ ।

ख) आयकर व्यवस्था
आ.व.२०८१।०८२ मा संस्थाको आय विवरण अनुसार खुद बचत (मुनाफा) रु.४१,५२,२१०। अक्षरेपी एक्चालिस लाख, बाउन्न हजार, दुई सय, दश रुपैया भएकोमा आ.व.२०८२।०८३ मा रु.५५,७८,२०४। अक्षरेपी पच्पन्न लाख, अठहत्तर हजार, दुई सय, चार रुपैया खुद बचत (मुनाफा) भएको छ । जुन गत वर्षको तुलनामा ३४.३४ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ । आयकर ऐन, २०५८ (संशोधन २०७९) बमोजिम आ.ब.मा रु.६,१०,७३६। अक्षरेपी छ लाख, दश हजार, सात सय, छत्तीस रुपैया आयकरको लागि व्यवस्था गरिएको छ ।

ग) स्थगन कर सम्पत्ति : आ.ब.२०८१।०८२ मा स्थगन कर सम्पत्ति रु.१,५६,०४४।अक्षरेपी एक लाख, छपन्न हजार, चवालिस रुपैया रहेकोमा आ.ब.२०८२।०८३ मा रु.२,०८,९६०। रहेको छ ।

५) खुद बचत तथा कोषहरुको वितरण
आ.व.२०८२।०८३ मा आयकर पछिको खुद बचत रु.५०,२०,३८३ अक्षरेपी पचास लाख, विस हजार, तिन सय, त्रियासी रुपैया भएको छ । जुन गत आ.व.२०८१।०८२ को आयकर पछिको खुद बचत रु.३७,१२,६५१। अक्षरेपी सैतिस लाख, बाह्र हजार, छ सय एकाएन्न रुपैया, भएको छ । यस आ.व.२०८२।०८३ मा संस्थाको खुद मुनाफाबाट स्वीकृत विनियम शेयर लाभांश कोषमा रु.१९,६३,५९७। अक्षरेपी उन्नाईस लाख, त्रिसट्ठी हजार, पाँच सय, सन्तानब्बे रुपैया र संरक्षित पूँजी फिर्ता कोषमा रु.९,४१,३२२। अक्षरेपी नौ लाख, एक्चालिस हजार, तिन सय, बाईस रुपैया कोष विभाजन मार्फत विनियोजन भएको छ ।

अध्यक्ष महोदय,
अब म यस संस्थाको तपसिलमा उल्लेखित विवरणहरुमा आ.ब.२०८२।०८३ मा बृद्धि भएको व्यहोरा यस साधारण सभा समक्ष प्रस्तुती गर्न चाहन्छु ।

विवरण	आ.ब.२०८१।०८२	बृद्धि रकम	आ.ब.२०८२।०८३
शेयर पुजि	३,१६,९०,१००।००	२२,७५,४००।००	३,३९,६५,५००।००
साधारण जगेडा कोष	३,४३,७५,८९३।००	१७,२९,०७२।००	३,६१,०४,९६५।००
सदस्यहरुबाट बचत /निक्षेप दायित्व	२३,५४,८२,३५०।२९	१,८९,४४,८३८।७१	२५,४४,२७,१८९।००
सदस्यहरुलाई ऋण तथा सापट	२१,०४,३६,८६८।७०	८९,८२,८७३।३०	२१,९४,१९,७४२।००

कुल सम्पत्ति	३१,६०,००,६७०।००	२,४६,६२,८१८।००	३४,०६,६३,४८८।००
कुल आम्दानी	२,३९,२८,७२३।००	(२३,४२,७५९।१३	२,१५,८५,९६३।८७
कुल खर्च	१,९७,७६,५१३।००	(३७,६८,७५३।९७	१,६०,०७,७५९।०३
आयकर अगाडिको खुद बचत (नाफा)	४१,५२,२१०।००	१४,२५,९९४।८४	५५,७८,२०४।८४
सदस्य संख्या	२५०१ जना	७९ जना	२५८० जना

सभाध्यक्ष महोदय,
अब म आ.व.२०८२।०८३ को अनुमानित, संशोधित एवम् वास्तविक र आ.व.२०८३।०८४ को प्रस्तावित आय-व्यय विवरण सहितको आर्थिक प्रतिवेदनहरु निम्नानुसार प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । आ.व.२०८२।०८३ को अनुमानित, संशोधित एवम् वास्तविक र आ.व.२०८३।०८४ को प्रस्तावित आय-व्यय विवरण तालिका नं.१ र पूँजीको स्रोत र परिचालन तालिका नं.२ मा प्रस्तुत गरेको छु ।

तालिका नं.१

आम्दानी र खर्च विवरण

विवरण	**आ.व.२०८२।०८३**			**आ.व.२०८३।०८४**
	को अनुमानित	**को संशोधित**	**को वास्तविक**	**को प्रस्तावित**
व्याज आम्दानी	२५५१९१५६।००	१८८५००००।००	१८८०४८६०।८२	१८७१८५६०।५०
तरल/वित्तिय लगानीबाट आम्दानी	६८५१७६०।००	१४९००००।००	१४९७२३०।०५	२४९७९५०।००
अन्य आम्दानी	१४००४८२।२०	९६७०००।००	१२८३८७३।००	९९३३०९।००
कुल जम्मा आम्दानी	**३३७७१३९८।२०**	**२१३०७०००।००**	**२१५८५९६३।८७**	**२२२०९८१९।५०**
वित्तिय खर्च	१०७३६५४५।३०	७२५००००।००	७२१६५४८।०३	५३८८३३३।२६
प्रशासनिक खर्च	१०५६२७१४।०९	८४७८६६६।५६	७८३६७६६।००	११४९९०५५।८७
जोखिम ऋण व्यवस्था	३९७५८५।४०	७९५०००।००	०।००	६६५९४७।५६
ह्रासकट्टी खर्च	३७२२१८।८७	४५६०००।००	३९६६२५।००	२८२५८०।०६
कुल जम्मा खर्च	**२२०६९०६३।६५**	१६९७९६६६।५६	१५४४९९३९।०३	१७८३५९१६।७६
खुद बचत (नाफा)	**११७०२३३४।५५**	**४३२७३३३।४४**	**६१३६०२४।८४**	**४३७३९०२।७४**

तालिका नं.२

पूँजीको स्रोत र परिचालन

विवरण	**आ.व.२०८२।०८३**			**आ.व.२०८३।०८४**
	को अनुमानित	**को संशोधित**	**को वास्तविक**	**को प्रस्तावित**
दायित्वहरु				
बचत तथा निक्षेप	२५००७१०००।००	२५२०७४०००।००	२५४४२७१८९।००	२६७०५४०००।००

बाह्य ऋण तथा सापटी	०।००	०।००	०।००	०।००
पुँजीगत अनुदान	०।००	०।००	०।००	०।००
चालु दायित्व तथा व्यवस्था	११८२००००।००	१६७६२०००।००	११८७७७७४।००	१९३३२०००।००
जम्मा दायित्वहरु	**२६१८९१०००।००**	**२६८८३६०००।००**	**२६६३०४९६३।००**	**२८६३८६०००।००**
पूँजीहरु				
शेयर पूँजी	३१९६८०००।००	३३६२६०००।००	३३९६५५००।००	३५६४३०००।००
संस्थागत पूँजी	३६१६२०००।००	३६२५४०००।००	३६७६७९९३।००	३७२४९०००।००
अन्य कोष	६८४४०००।००	२६६३०००।००	३६२५०३२।००	२५८४०००।००
कुल पूँजी	**७४९७४०००।००**	**७२५४३०००।००**	**७४३५८५२५।००**	**७५४७६०००।००**
कुल दायित्व तथा पूँजी	**३३६८६५०००।००**	**३४१३७९०००।००**	**३४०६६३४८८।००**	**३६१८६२०००।००**
स्रोत परिचालन सम्पत्ति				
सम्पत्तिहरु				

विवरण	**आ.व.२०८२।०८३**			**आ.व.२०८३।०८४**
	को अनुमानित	**को संशोधित**	**को वास्तविक**	**को प्रस्तावित**
नगद वा नगद सरह	५००१४०००।००	४०६७६०००।००	४८९५८१३३	३४८११०००।००
बैंक तथा संघमा (आवधिक/मुद्धती)	२७१५६५००।००	६७५५८५००।००	६६९७६६६६	६३७७९५००।००
सदस्यहरुलाई ऋण तथा सापट	२५००७१०००।००	२२३६०३०००।००	२१५५२९६९५	२५३३०३०००।००
लगानी धितोपत्रहरु	५१५५५००।००	५१५५५००।००	५१५५५००।००	५१५५५००।००
चालु कर सम्पत्ति	५६७५००।००	१३१००००।००	३२८८२६	१७५४०००।००
सम्पत्ति संयन्त्र तथा उपकरण	३६०८०००।००	३०७६०००।००	३३०२२१३	३०५९०००।००
स्थगन कर सम्पत्ति	२१९५००।००	०।००	२०८९६०।००	०।००
अन्य सम्पत्ति	७३०००।००	०।००	२०३४९५।००	०।००
जम्मा	**३३६८६५०००।००**	**३४१३७९०००।००**	**३४०६६३४८८।००**	**३६१८६२०००।००**

आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरु,

चालु आ.व.२०८३।०८४ को लागि तयार गरिएको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटमा यस सम्मानित सभाबाट प्राप्त हुने रचनात्मक सुझावहरुलाई समावेश गरी कार्यान्वयन गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै चालु आ.व.को नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको स्वामित्व ग्रहण गर्दै यस सभा समक्ष संस्थाको सञ्चालक समितिको तर्फबाट प्रस्तुत गरेको आ.ब.२०८२।०८३ को आर्थिक प्रतिवेदन र चालु आ.व.२०८३।०८४ को प्रस्तावित कार्यक्रम तथा बजेट पारित गरिदिनुहुन यस गरिमामय साधारण सभा समक्ष हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

धन्यवाद

जय सहकारी !

लेखा सुपरिवेक्षण समितिको प्रतिवेदन

रुप सिंह राई
संयोजक

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को गरिमामय ३२ औं वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित संस्थाका सञ्चालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समिति एवम् विभिन्न उपसमिति, संस्थाका सम्पूर्ण शेयर सदस्यज्यूहरु, व्यवस्थापन लगाएत सम्पूर्णमा लेखा सुपरीवेक्षण समितिको तर्फबाट सहकारी अभिवादन प्रकट गर्दछु ।

३१ औ वार्षिक साधारण सभाले दिएको जिम्मेवारी पुरा गर्ने क्रममा प्रचलित सहकारी ऐन , नियमावली र संस्थाको विनियमले दिएको अधिकार भित्र रही संस्था र सदस्यको हकहितको सुरक्षा, संस्थाको पूँजी सुरक्षाको लागि संस्थाको विनियम, आन्तरिक नीति तथा कार्यविधि अनुसार संचालन भए नभएको बारेमा त्रैमासिक रुपमा बैठक बसी संस्थाको प्रशासनिक तथा संस्थागत सुशासनको अवस्था, संस्थागत नीतिको विकास, कार्यान्वयन र समिक्षा, वित्तिय व्यवस्थापन तथा सुरक्षा व्यवस्था, अभिलेख व्यवस्थापन तथा सुरक्षाको अवस्था, साधारण सभाको निर्णयको पालनाको अवस्था र कानुनी पालनाको अवस्था, वित्तीय अवस्था, समिति तथा उपसमितिले लिएका निर्णयहरुको कार्यान्वयनको बारेमा निरिक्षण गरी आवश्यक सुझाव संचालक समितिमा पेश गरेको व्यहोरा सम्मानित साधारण सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु ।

अध्यक्ष महोदय एवम् आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरु ,
संस्थाको लेखा सुपरिवेक्षण समितिको तर्फबाट प्रतिवेदन तयार गर्दा सहकारी ऐन २०७४, सहकारी नियमावली २०७५, सहकारी विभागद्धारा जारी निर्देशनहरु, राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणले जारी गरेको मापदण्ड तथा संस्थाको विनियम र संस्थाले निर्माण गरेका आन्तरिक नीति तथा कार्यविधिहरुलाई आधार मानेका छौ । सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ४९ को पालना गर्दै सोही अनुरुप कार्य सम्पन्न गरी तयार पारिएको आ.ब.२०८२।०८३ को वार्षिक प्रतिवेदन यस गरिमामय सभा समक्ष पेश गरेका छौ ।

१. अघिल्लो साधारण सभाको निर्णयहरूको कार्यान्वयनको अवस्था :

(क) ३१ औं वार्षिक साधारण सभाको समयमा संस्थामा आवद्ध सदस्य संख्या : २५०१ जना
३१ औं वार्षिक साधारण सभाको उपस्थित संख्या : १३१७ (५२.०७ प्रतिशत)

(ख) मिति २०८२ असोज २५ देखि २९ गते सम्म सम्पन्न ३१ औं वार्षिक साधारणसभामा पेश भएका प्रस्तावहरु माथि छलफल भई आवश्यक निर्णयहरु भएको देखिन्छ । साथै अघिल्लो आर्थिक वर्षमा सम्पन्न साधारणसभाबाट पारित भएका निर्णयहरु कार्यान्वयन भएको पाएका छौ ।

(ग) आ.ब.२०८२।०८३ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्नको लागि साधारणसभामा संस्थाले आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को **NFRS FOR SME** अनुसारको अन्तिम लेखा परिक्षण सम्पन्न गर्नका लागि साधारणसभाबाट देहाय अनुसारका लेखा परिक्षकहरुको आफ्नो पारिश्रमिक सहितको निवेदन प्राप्त भएको थियो ।

क्र.सं.	नाम, थर	फर्मको नाम	लेखापरिक्षण शुल्क	कैफियत
१	सि.ए.विनय फुयाल	पि विनय एण्ड एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स	१,००,०००।	यातायात, बसोबास तथा खानाखाजा खर्च र मूल्य अभिबृद्धि कर बाहेक
२	सि.ए.विशाल बराल	विशाल एण्ड एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स	१,५०,०००।	मूल्य अभिबृद्धि कर बाहेक
३	सि.ए.योगश न्यौपाने	न्यौपाने वाई एण्ड एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स	१,१८,६५०।	यातायात, बसोबास तथा खानाखाजा खर्च बाहेक र मूल्य अभिबृद्धि कर समेत
४	सि.ए.उपेन्द्र बुढा क्षेत्री	उपेन्द्र क्षेत्री एण्ड एसोसियट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स	१,१३,०००।	यातायात, बसोबास तथा खानाखाजा खर्च र मूल्य अभिबृद्धि कर समेत

उपर्युक्त तालिका अध्ययन गर्दा सबै भन्दा कम पारिश्रमिक स्वीकार गर्ने उपेन्द्र क्षेत्री एण्ड एसोसियट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्सलाई पहिलो प्राथमिकता, पि विनय एण्ड एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्सलाई दोश्रो प्राथमिकता र न्यौपाने वाई एण्ड एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्सलाई तेश्रो प्राथमिकतामा राखी लेखा परिक्षकको रुपमा सुचिकृत गरी तोकिए बमोजिमको पारिश्रमिक उपलब्ध गराउने गरी लेखा परिक्षक नियुक्ति गर्ने निर्णय गरे बमोजिम सबै भन्दा कम पारिश्रमिक स्वीकार गर्ने उपेन्द्र क्षेत्री एण्ड एसोसियट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्सलाई नै जिम्मेवारी दिई आ.ब.२०८२।०८३ को लेखापरीक्षण गराएको छ । साथै लेखापरीक्षकलाई पारिश्रमिक रु.१,१३,०००। (मू.अ.कर सहित) अक्षरेपी एक लाख, तेह्र हजार रुपैया मात्र ३१ औ वार्षिक साधारणसभाले तोके बमोजिम उपलब्ध गराएको छ ।

२. **आ.व. २०८२/०८३ मा बसेको बैठक संख्या निर्णयहरु र निर्णयहरुको अवस्था :** यस वर्ष संचालक समिति र उप समितिहरुको बैठक संख्या निम्नानुसार रहेको छ भने बैठक नियमित र बैठकले गरेका निर्णयहरु कार्यान्वयन भएका छन् ।

संचालक समितिको बैठक संख्या :	१५ पटक
ऋृण उप-समितिको बैठक संख्या :	३१ पटक
एक्सेस कार्यदलको बैठक संख्या :	१२ पटक
व्यवस्थापन समुहको :	१३ पटक
शिक्षा उप - समितिको बैठक संख्या :	३ पटक
महिला स-शक्तिकरण उप समितिको बैठक संख्या :	१ पटक
जोखिम कार्यदलको बैठक संख्या :	१ पटक
श्रीनगर सेवाकेन्द्र सन्चालन तथा व्यवस्थापन उपसमितिको बैठक संख्या :	३ पटक
अन्य उपसमितिको बैठक संख्या :	२ पटक

२.१ **लेखा सुपरिवेक्षण समितिको बैठक र स्थलगत निरीक्षणको विवरण :**
लेखा सुपरिवेक्षण समितिद्वारा संस्थाको आन्तरिक कामकारबाही निरीक्षण तथा अनुगमनका क्रममा मिति २०८२।०४।०१ गतेदेखि २०८३।०३।३२ सम्ममा लेखा सुपरिवेक्षण समितिको ४ वटा बैठक सम्पन्न भएको छ ।

३. **ऋण लगानीको प्रक्रिया,ऋण वापतको सुरक्षण वा धितो सम्बन्धी व्यवस्थाः** ऋण लगानी गर्दा ऋण आन्तरिक कार्यविधि २०८१ बमोजिम गरेको, आ.व.२०८१।०८२ को अन्त्यमा रु.२१,०४,३६,८६८।७० अक्षरेपी एक्काईस करोड, चार लाख, छत्तीस हजार, आठ सय, अर्सट्ठी, सहत्तर पैसा बाँकी रहेकोमा आ.व.२०८२।०८३ मा रु.१०,४१,१०,२००। अक्षरेपी दश करोड, एक्चालिस लाख, दश हजार दुई सय रुपैया थप लगानी र रु.९,५१,२७,३२६।९७ अक्षरेपी नौ करोड, एक्काउन्न लाख, सत्ताईस हजार, तिन सय, छब्बीस रुपैया, सन्तान्नब्बे पैसा असुल भई रु.२१,९४,१९,७४१।७३ अक्षरेपी एक्काईस करोड, चौरान्नब्बे लाख, उन्नाईस हजार, सात सय,एक्चालिस रुपैया, त्रिहत्तर पैसा बाँकी रहेकोमा उक्त वर्षको लागि ऋण जोखिम व्यवस्थापन कोषमा थप रु.३८,९०,०४६।१३ अक्षरेपी अर्तीस लाख, नब्बे हजार, छयालिस रुपैया तेह्र पैसा व्यवस्था गरी खुद लगानीमा रहेको ऋण रु.२१,५५,२९,६९५।६० अक्षरेपी एक्काईस करोड, पच्पन्न लाख, उन्तीस हजार, छ सय, पन्चान्नब्बे रुपैया साठी पैसा बाँकी रहेको छ । कुल सम्पत्तिको अनुपातमा खुद लगानीमा रहेको ऋण ६२.४६ प्रतिशत कायम भएको छ ।

आ.व.२०८२।०८३ को अन्त्यमा कुल लगानीको तुलनामा भाखा नाघेको ऋणको अनुपात १.५८ प्रतिशत कायम भएको छ । साथै सो ऋणको निम्नानुसारको ऋण सुरक्षणको व्यवस्था गरेको छ । १२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण (खराब) मा १०० प्रतिशतले हुने रु.१७,१०,७०४।७७, १८१ दिन देखि ३६५ दिन सम्मको भाखा नाघेको छैन, ९१ दिन देखि १८० दिन सम्म (कमसल) ऋणको २५ प्रतिशतले हुने रु.२,३४४।७८ र असल ऋणको १ प्रतिशतले हुने रु.२१,७६,९९६।५८ गरि हाल सम्म जम्मा रु.३८,९०,०४६।१३ नियमानुसारको ऋण सुरक्षणको व्यवस्था गरेको, साथै कमसल र खराब ऋण असुलीका लागि ऋण आन्तरिक कार्यविधि बमोजिम व्यवस्थापन पक्ष र ऋण उपसमितिको सहयोग लिई घर दैलो, एस.एम.एस, टेलीफोन साथै पत्र पठाई ऋण असुली प्रक्रिया अगाडि बढाई सो को जानकारी संचालक समिति समक्ष पेश गर्ने गरेको हुनाले भाखा नाघेको ऋण मध्ये केही रकम असुली भएको छ । धितो सुरक्षण प्रयाप्त मात्रामा राखेको र घर धितो तथा ऋणीको विमा गरेको छ । खराब ऋणमा परेका सदस्यहरुले व्याज, हर्जाना बुझाई सम्पर्कमा रही रहेकोले ऋणको अपलेखन नगर्ने सन्चालक समितिको बैठकबाट निर्णय गरेको पाईयो ।

४. **सहकारी विभागबाट जारी गरिएका मापदण्डहरूको पालना सम्बन्धी संक्षिप्त विवरण :** सहकारी विभागबाट जारी निर्देशन तथा मापदण्डहरुका विषयमा संस्थाका सन्चालक समिति सुसूचित रहेको र सो मापदण्ड तथा निर्देशनहरूको पालना भएको पाईयो ।

५. **सहकारी कार्यालय, विभाग वा सम्बन्धित संघले अनुगमन गरी दिइएको प्रतिवेदन अनुसारका निर्देशन/सुझावहरू कार्यान्वयन सम्बन्धी विवरणहरू** : आ.ब.२०८२/०८३ मा नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी संघ लि. (नेफ्स्कुन) बाट एक्सेस कार्यक्रम अन्तर्गत स्थलगत अनुगमन गरि दिईएको सुझावहरु संचालक समितिले व्यवस्थापनलाई निर्देशन दिएको र सो बमोजिम व्यवस्थापनले क्रमिक रुपमा सुधार गर्दै लगेको पाईयो ।

६. **पदाधिकारीहरूको पारिश्रमिक, भत्ता र अन्य सुविधाहरूको विवरण :**

६.१.पारिश्रमिक : सञ्चालक समिति र लेखा सुपरिवेक्षण समितिको कुनै पनि पदाधिकारी एवम् सदस्यहरुले नियमित पारिश्रमिक लिएको पाइएन ।

६.२. भत्ता : सञ्चालक समिति र लेखा सुपरिवेक्षण समितिलाई आकस्मिक बैठक बाहेक नियमित बैठक भत्ता प्रति व्यक्ति रु.१५००।(कर समेत) प्रदान गरेको देखियो ।

६.३. अन्य सुविधाहरु :

(क) संस्थाले सञ्चालक समिति (सचिव)लाई नियमित मासिक रुपमा संचार वापत रु.५००। खाजा खर्च वापत रु.१५००। गरी जम्मा रु.२०००। प्रदान गरेको देखियो ।

(ख) उपसमिति एवम् कार्यदलहरुको बैठक भत्ता प्रति व्यक्ति रु.१५००।(कर समेत) प्रदान गरेको पाईयो ।

(ग) ऋण उपसमितिको बैठक भत्ता प्रति व्यक्ति रु.५००। (कर समेत) प्रदान गरेको पाईयो ।

७. कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी व्यवस्थाहरू:

७.१. साधारण सभाबाट पारित कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी नियमावली भए/नभएको :भएको

७.२. कर्मचारी प्रशासन नियमावली प्रयोगमा ल्याइएको/नल्याइएको :ल्याईएको

७.३. भर्ना प्रक्रिया पारदर्शिता र प्रतिस्पर्धी भएको/नभएको : भएको

७.४. कार्यरत कर्मचारीहरू र कार्यवोझ बीच तादम्यता रहेको/नरहेको :रहेको

७.५. व्यवस्थापन प्रमुखको योग्यता र क्षमता सम्बन्धी विवरण : स्नातक तथा २०५२ साल देखि हाल सम्म सहकारीमा कार्यरत तथा सहकारी सम्बन्धि आवश्यक तालिमहरु समेत लिएको पाईयो ।

७.६.कर्मचारीहरूको भर्ना प्रक्रिया र संख्या:

७.६.१ स्थायी :४ जना

७.६.२ नियमित रोजगारी : ४ जना

७.७. व्यवस्थापन प्रमुखको पारिश्रमिक तथा सुविधा :

संस्थाको मानव संशाधन व्यवस्थापन नीति कर्मचारी प्रशासन नियमावली २०६९ (संशोधन २०७५), सञ्चालक समिति र ३१ औं वार्षिक साधारण सभाको निर्णयानुसार २०८३ आषाढ मसान्त सम्मको संस्थाको प्रबन्धकको सेवा सुविधा निम्नानुसार रहेको पाईयो ।

विवरण	**रकम**
तलब/ग्रेड/ हितकोष/सन्चय कोष (मासिक)	६६४०५।
औषधिउपचार/महंगी (मासिक)	६६११।
पोशाक भत्ता (वार्षिक)	१०,०००।
दशै खर्च (वार्षिक)	५५३३७।
बोनस रकम	नियमानुसार

७.८.कर्मचारी पदोन्नती : संस्थाको सन्चालक समितिको मिति २०८२।०६।१० गते निर्णय नं.९ मा संस्थाको मानव संशाधन व्यवस्थापन नीति कर्मचारी प्रशासन नियमावली २०७५ संशोधन २०७९ मा व्यवस्था भए अनुसार सेवा सुविधा पाउने गरी मिति २०८२ कात्तिक १ गते देखि लागु हुने गरी तपसिलको कर्मचारीलाई तपसिल बमोजिमको पद (तह) बाट निम्नानुसारको पद (तह) मा पदोन्नती गरेको निर्णय देखियो, जुन नियमसंगत भएको छ ।

तपसिल

क्र.सं.	**नाम, थर**	**साविकको पद (तह)**	**बढुवा भएको पद (तह)**
१	नितेश कुमार श्रेष्ठ	ऋण सहायक (चौथो तह)	ऋण सहायक (पाँचौ तह)

८.लेखा समितिले यस अघि दिइएका प्रतिवेदन बमोजिमका सुझावहरूको कार्यान्वयनको अवस्था :

- लेखा सुपरिवेक्षण समितिले प्रतिवेदन मार्फत तथा मौखिक रुपमा दिएका सुझावहरु पालना हुने गरेको छ ।
- लेखा सुपरिवेक्षण समितिको बैठकको निर्णयमा सुझाव दिए बमोजिम संस्थाको ४ वर्षे रणनीतिक व्यावसायिक योजना तथा आ.ब.२०८२।०८३ को वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट समिक्षा गरी संशोधन गरेको छ ।
- गत आ.ब.भन्दा अगाडि लेखा सुपरिवेक्षण समितिले दिएका सुझावहरुको कार्यान्वयनमा निरन्तरता दिईरहेको ।

९.लेखा समितिले उल्लेख गर्न चाहेका अन्य विवरणहरू :

आर्थिक योजना एवम् उपलब्धिको अवस्था :

(क) संस्थाले आ.ब.२०८२।०८३ को लागि ३१ औं साधारणसभा समक्ष पेश गरेको कार्यक्रम (योजना) तथा बजेट उपलब्धिको अवस्था निम्नानुसार भएको पाईयो ।

पूँजीका स्रोतहरु (दायित्व) :

पुंजी तथा दायित्व	**अनुमानित**	**संशोधित अनुमानित**	**यथार्थ**	**प्रगति प्रतिशत**
शेयर पूँजी	३१९६८०००।००	३३६२६०००।००	३३९६५५००।००	१०१।०१
संस्थागत पूँजी	३६१६२०००।००	३६२५४०००।००	३६७६७९९३।००	१०१।४२
अन्य कोष	६८४४०००।००	२६६३०००।००	३६२५०३२।००	१३६।१३
बचत तथा निक्षेप	२५००७१०००।००	२५२०७४०००।००	२५४४२७१८९।००	१००।९३
बाह्य ऋण तथा सापटी	०।००	०।००	०।००	०।००
पुंजीगत अनुदान	०।००	०।००	०।००	०।००
चालु दायित्व तथा व्यवस्था	११८२००००।००	१६७६२०००।००	११८७७७४।००	७०।८६
जम्मा	**३३६८६५०००।००**	**३४१३७९०००।००**	**३४०६६३४८८।००**	**९९।७९**

स्रोत परिचालन (सम्पत्ति) :

सम्पत्ति तथा जायजेथा	**अनुमानित**	**संशोधित अनुमानित**	**यथार्थ**	**प्रगति प्रतिशत**
नगद वा नगद सरह	५००१४०००।००	४०६७६०००।००	४८९५८१३३	१२०।३६

बैंक तथा वित्तीय संस्थामा राखेको मौज्दात	२७१५६५००।००	६७५५८५००।००	६६९७६६६६	९९।१४
सदस्यहरुलाई ऋण तथा सापट	२५००७१०००।००	२२३६०३०००।००	२१५५२९६९५	९६।३९
लगानी धितोपत्रहरु	५१५५५००।००	५१५५५००।००	५१५५५००।००	१००।००
चालु कर सम्पत्ति	५६७५००।००	१३१००००।००	३२८८२६	२५।१०
सम्पत्ति संयन्त्र तथा उपकरण	३६०८०००।००	३०७६०००।००	३३०२२१३	१०७३५
स्थगन कर सम्पत्ति	२१९५००।००	०।००	२०८९६०।००	०।००
अन्य सम्पत्ति	७३०००।००	०।००	२०३४९५।००	०।००
जम्मा	**३३६८६५०००।००**	**३४१३७९०००।००**	**३४०६६३४८८।००**	**९९।७९**

(ख) आय-व्ययको समग्र अवस्था
आयतर्फ

आ.ब.२०८२/०८३ मा कुल रु.३,३७,७१,३९८।२० अक्षरेपी तिन करोड, सैतिस लाख एकत्तर हजार, तिन सय, अन्ठान्नब्बे रुपैया विस पैसा आम्दानी हुने लक्ष्य रहेकोमा संस्थाको २०८३ बैशाख महिना सम्ममा भएको आम्दानीलाई आधार मानी सो आम्दानीमा संशोधन गरी कुल रु.२,१३,०७,०००। अक्षरेपी दुई करोड, तेह्र लाख, सात हजार रुपैया आम्दानी हुने लक्ष्य रहेकोमा कुल रु.२,१५,८५,९६४। अक्षरेपी दुई करोड, पन्ध्र लाख, पचासी हजार, नौ सय,चौसट्ठी रुपैया आम्दानी भएको देखियो । जुन लक्षित आम्दानीको १०१.३०% रहेको छ ।

व्ययतर्फ
आ.ब.२०८२/०८३ मा कुल रु.२,२०,६९,०६३।६५ अक्षरेपी दुई करोड, बिस लाख, उनाहत्तर हजार, त्रिसट्ठी रुपैया, पैसट्ठी पैसा खर्च हुने अनुमान रहेकोमा संस्थाको २०८३ बैशाख महिना सम्ममा भएको आम्दानीलाई आधार मानी सो खर्चमा संशोधन गरी कुल रु.१,६९,७९,६६६।५६ अक्षरेपी एक करोड, उनाहत्तर लाख, उनासी हजार, छ सय छैसट्ठी रुपैया छपन्न पैसा खर्च हुने अनुमान रहेकोमा कुल रु.१,६०,०७,७६०।००अक्षरेपी एक करोड, साठी लाख, सतहत्तर हजार, सात सय, उन्साठी रुपैया खर्च भएको देखियो । जुन लक्षित खर्चको ९४.२७% रहेको छ ।

आयकर तर्फ
आ.ब.२०८२।०८३ मा संस्थाले NFRS for SME अनुसार रु.६,१०,७३६।०० अक्षरेपी छ लाख, दश हजार, सात सय, छत्तीस रुपैया मात्र आयकर भुक्तानी दिनु पर्ने देखियो ।

(ग) संस्थाका सदस्यहरुलाई छिटो, छरितो र सहजताका लागि मोबाईल बैकिङ्ग (ई-टेलर, साकोस टु बैंक ट्रान्सफर, बैंक टु साकोस ट्रान्सफर) सेवा प्रदानलाई निरन्तरता गरेको पाईयो ।

(घ)संस्थाका शेयर सदस्यलाई लगानी गरिएको ऋणको महत्वपुर्ण कागजात सुरक्षित राख्नका लागि सफ्टवयरमा लोन मोडेल सुविधा लिई अध्यावधिक गर्ने कार्यलाई निरन्तरता गरेको पाईयो ।

(ङ) राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट मिति २०८२।१०।०७ मा सहकारी संस्थाको सन्चालन ईजाजत पत्र प्राप्त र कर्जा सुचना केन्द्रमा मिति २०८२।१०।२१ गते दर्ता गरेको पाईयो ।

१०.लेखा समितिको सुझावहरू :

- संस्थाका शेयर सदस्यहरुको सदस्य पहिचान फाराम (KYM) सफ्टवयरमा अध्यावधिक गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिनु पर्ने देखिन्छ ।
- सहकारी ऐन, नियमावली , राज्यले जारी गरेका निर्देशन, केन्द्रिय संघले स्थलगत तथा गैर स्थलगत मार्फत दिएका सुझावहरुसगँ संस्थाको विनियम, आन्तरिक कार्यविधिहरुलाई अध्ययन गरी समय सापेक्ष अनुसार तयार गरेको उक्त विनियम तथा आन्तरिक कार्यविधि पारितको लागि साधारण सभा समक्ष पेश गरी पारित गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

अन्तमा :

संस्थाले संचालक समितिको नियमित बैठक संचालन हुनु पुर्व शेयर सदस्यहरुको सुझाव तथा गुनासो छ छैन सो को नियमानुसार अवलोकन गरी बैठकमा पहिलो प्रस्ताव उपर छलफल गर्ने कार्यलाई निरन्तरता गरेको र दैनिक आर्थिक कारोबारको दोहोरो लेखा प्रणाली अनुसार लेखा राख्ने गरेको छ । संस्थाले बार्षिक साधारण सभाबाट पारित वार्षिक बजेटको परिधी भित्र रहि संचालक समितिको निर्णयानुसार खर्च गर्ने व्यवस्था गरेको छ । संस्थाको वित्तीय कारोबारलाई पर्ल्स अनुगमन प्रणालीमा विश्लेषण गर्ने गरेको छ । नेफ्स्कुनको एम.आई.एस.मा मासिक रुपमा अध्यावधिक गर्ने गरेको छ ।
गत आ.ब.मा पेश गरेका सुझावहरु कार्यान्वयन गरेको पाएका छौ । लेखा सुपरिवेक्षण समितिले संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई कायम राखी राख्न समय समयमा स्थलगत र गैर स्थलगत निरीक्षण, छलफल, अन्तरक्रिया, विभिन्न प्रतिवेदनहरुको विश्लेषण आदिमा क्षमताले भ्यायसम्म आफ्नो कर्तव्य निर्वाह गरेको छ । निरीक्षणको क्रममा पाएका तथ्यहरुलाई मौखिक वा लिखित रुपमा संचालक समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने गरेका छौ ।

यस प्रतिवेदन उपर रचनात्मक सुझाव प्रदान गरी आगामी दिनमा लेखा सुपरिवेक्षण समितिलाई अझै प्रभावकारी बनाउन मार्गदर्शन गर्नु हुनेछ भन्ने आशा गरेका छौ । प्रतिवेदनमा औंल्याएका सुझावहरुलाई कार्यान्वयन गर्न गराउन साधारणसभा मार्फत सञ्चालक समिति समक्ष अनुरोध गर्न चाहन्छौ । साथै हामीले प्रस्तुत गरेको यस प्रतिवेदनलाई पारित गरिदिनुहुन समेत यस सभामा उपस्थित सम्पूर्ण शेयरसदस्यज्यूहरु समक्ष हार्दिक अनुरोध गर्दछौ ।
जय सहकारी !

निलोप दास श्रेष्ठ	प्रमिला तिवारी	रुप सिंह राई
सदस्य	सदस्य	संयोजक

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

श्री ,
ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
शारदा न.पा., खलंगा , सल्यानका

सदस्य महानुभावहरु समक्ष प्रस्तुत

१. साना तथा मझौला निकायको लागि नेपाल वित्तिय प्रतिवेदन मानहरु (NFRS for SMEs) **लागू भएको वित्तीय विवरणमा राय :**

हामीले श्री ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड, शारदा न.पा., खलंगा , सल्यान को यसै साथ संलग्न २०८३ असाढ मसान्तको वासलात, सोही मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा/नोक्सान बाँडफाँड हिसाब, नगद प्रवाह विवरण, इक्युटीमा भएको परिवर्तन र प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्वन्धी टिप्पणीहरु (यसपछि समग्रमा वित्तिय विवरण भनिएको) को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा र हामीले पाएको जानकारी तथा हामीलाई दिइएको स्पष्टिकरणहरु वमोजिम माथि उल्लेखित वित्तीय लेखामान ((NFRS for SMEs) अनुसार तयार गरिएको वित्तीय विवरणहरुले सारभुत रुपमा संस्थाको मिति २०८३ असाढ ३२ को वित्तीय अवस्था तथा सो मितिमा अन्त्य भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान विवरण तथा समग्रमा वित्तीय विवरणहरुले कैफियतमा उल्लेख गरिएको विषयवस्तुको प्रभाव वाहेक सही तथा यर्थाथ चित्रण गर्दछ ।

२. रायको आधार :

हामीले हाम्रो लेखापरीक्षण नेपाल लेखापरीक्षण मान वमोजिम सम्पन्न गरेका छौं । ती मान वमोजिम हाम्रो जिम्मेवारी यसै प्रतिवेदन वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणमा लेखापरीक्षकको उत्तरदायित्व अनुच्छेद अन्तर्गत थप व्याख्या गरिएको छ ।

नेपाल चार्टर्ड एकाउण्टेन्ट्स् संस्थाद्वारा जारी गरेको The Handbook of the Code of Ethics for Professional Accountant वमोजिम हामी संस्था संग स्वतन्त्र छौं । सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ७६ वमोजिम नियूक्ति पाएका छौं एवम् दफा ७७ वमोजिम लेखापरीक्षण नियूक्त हुन अयोग्य नभएको घोषणा गरेका छौं र हामीले सो वमोजिमको अन्य नैतिक दायित्वको पालना गरेका छौं ।

संस्थाले चार्टर्ड एकाउण्टेन्ट्स् संस्था सुझावमा, नेपाल लेखामान बोर्डद्वारा जारी भएको साना तथा मझौला निकायको लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानहरु (NFRS for SMEs) अनुसार वित्तीय विवरण तयार गर्नुपर्ने हुन्छ । संस्थाले प्रस्तुत वित्तीय विवरण नेपाल लेखामान बोर्डद्वारा जारी गरिएको साना तथा मझौला निकायको लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानहरु (NFRS for SMEs) अनुसार तयार गरेको छ ।

३. मुख्य लेखापरीक्षण विषयहरु (Key Audit Matters) :

हाम्रो पेशागत रायको आधार मा वित्तीय विवरणहरुको लेखापरीक्षण गर्ने क्रममा धेरै महत्व राख्ने , वित्तीय विवरणहरुमा सारभूत गलत आँकडाको (Material Misstatements) जालसाजी वा अन्य कारणले जोखिम आँकलन गरिएका विषयलगायत लेखापरीक्षणको रणनीति, स्रोतको बाँडफाँड र लेखापरीक्षण टोली (Engagement Team) को ध्यानाकर्षणमा विशेष प्रभाव पार्ने विषयहरुलाई लेखापरीक्षणको प्रमुख विषयको रुपमा मानिन्छ । हाम्रो लेखापरीक्षणको क्रममा धेरै महत्व राख्ने , विशेष प्रभाव पार्ने खालको कुनै पनि विषयहरु पहिचान भएनन् ।

४. वित्तीय विवरणहरुप्रति व्यवस्थापनको उत्तरदायित्व :

साना तथा मझौला निकायको लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान अनुरुप यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरू तयार एवम् प्रस्तुत गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहको छ । यी जिम्मेवारी अन्तर्गत चाहे जालसाजी वा गल्तीबाट होस्, सारभूत किसिमले त्रुटि रहित, वित्तीय विवरण सम्वन्धित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको तर्जुमा, कार्वान्वयन र संचालन गर्ने कार्य, लेखा नीतिहरुको छनोट तथा लागु गर्ने एवम् परिस्थिति अनुसार लेखा सम्वन्धित महत्वपूर्ण अनुमान गर्नु पर्दछ ।

वित्तीय विवरण तयार गर्दा व्यवस्थापनलाई संस्था विघटन गर्ने, संचालन बन्द गर्ने वा सो वाहेक व्यवहारिक वैकल्पिक विकल्प नभएको अवस्थामा बाहेक, संस्था निरन्तर सञ्चालन हुने क्षमताको मुल्यांकन गर्ने, आवश्यक बमोजिमको खुलासा गर्ने र निरन्तरताको सिद्धान्तमा आधारित लेखा नीति प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने जिम्मेवारी संस्थाको व्यवस्थापानमा रहेको छ । संचालक समिति संस्थाको वित्तीय सम्प्रेषण प्रक्रियाको रेखदेखको लागि जिम्मेवार छ ।

५. लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी :

वित्तीय विवरणहरु सम्पूर्ण रुपमा चाहे जालसाजी वा गल्तीबाट होस सारभुत रुपमा त्रूटी रहित छ वा छैन भन्नेबारे उचित आश्वस्तता प्राप्त गर्नु र हाम्रो राय समावेश गरी लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नू हाम्रो उद्देश्य हो । उचित आश्वस्तता एक उच्च स्तरीय आश्वस्तता भएतापनि सारभूत त्रूटीहरू विद्यमान रहेको अवस्थामा समेत लेखापरिक्षण मान अनुरुपै गरिएको लेखापरीक्षणमा समेत उक्त सारभुत त्रूटीहरू सधैं पहिचान हून्छ भन्ने आश्वस्थता रहदैन । गलत प्रस्तूति, जालसाजी वा त्रूटिबाट उत्पन्न हून सक्दछन् र ती प्रस्तूतिहरुले वित्तिय विवरणको आधारमा प्रयोगकर्ताहरुले लिने आर्थिक निर्णयहरुलाई अलग-अलग वा समग्ररुपमा प्रभाव पार्न सक्ने उचित अपेक्षा गरिन्छ भने, उक्त गलत प्रस्तूतिलाई सारभूत रुपमा गलत प्रस्तूति भनिन्छ ।

नेपाल लेखापरीक्षणमान अनूरुप लेखापरीक्षणको क्रममा हामी व्यवसायिक सन्देह कायम राखी पेशागत निर्णयको अभ्यास गर्दछौ । क्रमश हामीले:

- वित्तीय विवरणमा जालसाजी वा त्रूटीबाट हुन सक्ने सारभुत गलत प्रस्तुतिहरुको जोखिम पहिचान तथा मूल्यांकन गरी ती जोखिमहरूको लागि प्रभावकारी लेखा परीक्षण प्रक्रियाहरु तर्जूमा गरी हाम्रो मन्तव्य प्रदान गर्ने आधारका लागि पर्याप्त तथा उचित लेखापरीक्षण प्रमाण संकलन गर्दछौं । मिलिभगत, ठगी, जानाजानी चुक, गलत प्रतिनिधित्व वा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको मिचाइ समावेश हूने भएकोले गल्तीहरु भन्दा जालसाजी बाट हुने सारभुत गलत प्रस्तुतिहरुको पहिचान नलाग्ने जोखिम अधिक रहन्छ ।
- संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता सम्बन्धि राय व्यक्त गर्ने उद्धेश्य नभई, लेखापरीक्षण प्रक्रियाहरु तर्जुमा गर्नका लागि लेखापरीक्षणमा प्रासंगिक हुने संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको बारेमा जानकारी प्राप्त गर्दछौं ।
- व्यवस्थापनले प्रयोग गरेका लेखा नीतिहरूको औचित्य लेखा अनुमानको व्यवहारिकता तथा लेखा सम्बन्धी खूलासाहरूको मूल्यांकन गर्दछौं ।

- व्यवस्थापनले प्रयोग गरेको व्यवसायको निरन्तरताको सिद्धान्तमा आधारित लेखा नीतिको औचित्यता तथा प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणको आधारमा कुनै घटना वा अवस्थाहरू संग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चतताको कारणले संस्थाको व्यवसायिक निरन्तरताको क्षमतामा उल्लेख्य शंका उत्पन्न गर्न सक्ने अवस्थामा तथा यदि हामीले सारभुत अनिश्चितता रहेको निष्कर्ष निकालेमा, लेखापरिक्षण प्रतिवेदनमा वित्तिय विवरणको सम्बन्धित खूलासा उपर ध्यानाकृष्ट गर्नुपर्दछ वा यदि ती खुलासा अपर्याप्त भएमा, हाम्रो राय परिमार्जन गर्नूपर्दछ । हाम्रो निष्कर्ष लेखापरीक्षण प्रतिवेदन मितिसम्म प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणमा आधारित रहेको हुन्छ । तथापि भविष्यका घटना तथा अवस्थाहरूले संस्था अविछिन्न निकायका रूपमा नरहन सक्दछ ।

- वित्तीय विवरणको समग्र प्रस्तुतिकरण ढांचा र खुलासा सहितको विषयवस्तू तथा अन्तरनिहित कारोबार एवमं घटनाहरुलाई वित्तीय विवरणमा निष्पक्ष रुपमा प्रस्तुतीकरण गर्ने नगरेको मुल्यांकन गर्दछौं ।

- हामीले वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन तथा सुशासनको जिम्मेवारी वहन गरेकाहरुलाई अन्य बिषयका अतिरिक्त, लेखापरीक्षण कार्ययोजना, समय तालिका र महत्वपूर्ण लेखापरीक्षण खोजहरू लगायतका संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा रहेको महत्वपूर्ण कमी कमजोरीहरूको जानकारी गराउंदछौं ।

६. अन्य कानूनी तथा नियामक निकायका आवश्यकता सम्बन्धी प्रतिवेदन :

माथि उल्लेखित व्यहोराको अतिरिक्त हामीले गरेका लेखापरीक्षण तथा हामीलाई प्राप्त सूचना एवम् उपलब्ध स्पष्टीकरणको आधारमा निम्नानुसारको थप प्रतिवेदन पेश गर्दछौ :

(क) श्रम ऐन, २०७४ तथा प्रचलित सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी कानूनबमोजिम दर्ता हुनुपर्ने संस्थाका सबै कर्मचारीहरूलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा दर्ता नगरिएको पाइयो। सामाजिक सुरक्षा कोषमा दर्ता नभएका कर्मचारीहरूलाई संस्थाको आन्तरिक कर्मचारी नीतिअनुसार सेवा तथा सुविधा उपलब्ध गराइएको व्यवस्थापनबाट जानकारी प्राप्त भएको छ। तथापि, आन्तरिक नीतिअनुसार प्रदान गरिएका यस्ता सुविधाहरूले सामाजिक सुरक्षा कोषमा कर्मचारी दर्ता तथा योगदान गर्नुपर्ने कानूनी दायित्वलाई प्रतिस्थापन गर्दैनन् ।

(ख) हामीले लेखापरीक्षणका लागि आवश्यक ठानेका सबै सुचना तथा स्पष्टिकरणहरु यथाशीघ्र पायौ ।

(ग) हाम्रो विचारमा संस्थाले आफ्नो हिसाब किताब प्रचलित कानुनअनुसार ठीक संग राखेको छ ।

(घ) लेखापरिक्षणको सिलसिलामा उपलब्ध गराइएका स्पष्टिकरण र सुचनाहरुको आधारमा संस्था व्यवस्थापन वा नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट कारवाही गरिरहेका विषयहरु बाहेक एवं व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेखित विषयवस्तुहरु बाहेक संस्थाको व्यवस्थापनबाट उपलब्ध गराइएको (Management Representation Letter) समेतको आधारमा, संचालक समिति वा प्रतिनिधि वा कुनै कर्मचारीले कानुन विरुद्ध लेखासंग सम्बन्धित कुनै काम काज गरेको तथा संस्थाको सम्पत्ति हिनामिना गरेको वा संस्थालाई जानाजान हानी नोक्सानी गराएको वा शेयरधनीको हित विपरित हुने काम गरेको व्यहोरा हाम्रो जानकारीमा आएन ।

उपेन्द्र क्षेत्री एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउण्टेन्ट्स्
सि.ए. उपेन्द्र बुढा क्षेत्री
प्रोप्राइटर
स्थान: खलंगा , सल्यान

मिति: २०८३।०५।०६
UDIN:

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
शारदा नगरपालिका, खलंगा सल्यान
वित्तीय स्थितिको विवरण

विवरण	नोट	३२ आषाढ २०८३	३२ आषाढ २०८२
सम्पत्ति			
नगद तथा नगद सरह	४.१	४८,९५८,१३३	७३,९९८,४८२
बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात	४.२	६६,९७६,६६६	२६,०४६,४६६
सदस्यहरुलाई ऋण तथा सापट	४.३	२१५,५२९,६९५	२०६,१७८,९२९
लगानी धितोपत्रहरु	४.४	५,१५५,५००	५,१५५,५००
चालु कर सम्पत्ति	४.५	३२८,८२६	७२०,३१३
सम्पत्ति संयन्त्र तथा उपकरण	४.६	३,३०२,२१३	३,६७२,१३९
स्थगन कर सम्पत्ति	४.७	२०८,९६०	१५६,०४४
अन्य सम्पत्ति	४.८	२०३,४९५	७२,७९७
कुल सम्पत्ति		**३४०,६६३,४८८**	**३१६,०००,६६९**

विवरण	नोट	३२ आषाढ २०८३	३२ आषाढ २०८२
दायित्वहरु			
सदस्यबाट बचत र निक्षेप दायित्व	४.९०	२५४,४२७,१८९	२३५,४८२,३५०
कर्जा सापटी	४.१३	-	-
कर्मचारी लाभहरूको लागि व्यवस्था	४.१०	१०,३२६,६०१	९,६५६,७३३
स्थगन कर दायित्व	४.७	-	-
अन्य दायित्व	४.११	१,५५१,१७३	१,५९२,०५६
कुल दायित्व		**२६६,३०४,९६३**	**२४६,७३१,१४०**
पुंजी			
शेयर पुंजी	४.१२	३३,९६५,५००	३१,६९०,१००
साधारण जगेडा कोष	४.१३	३६,१०४,९६५	३४,३७५,८९२
संरक्षित पूंजी फिर्ता कोष		९४१,३२२	६९६,१२२
सहकारी प्रर्बद्धन कोष		१८,८२७	१३,९२२
अन्य वैधानिक कोषहरु	४.१४	३,३२७,९११	२,४९३,४९३
कुल पूंजी		**७४,३५८,५२५**	**६९,२६९,५२९**
कुल पुंजी तथा दायित्व		**३४०,६६३,४८८**	**३१६,०००,६६९**

आजको मितिमा संलग्न प्रतिवेदन अनुसार,

लक्ष्मण कुमार राई
(अध्यक्ष)

श्रीकान्त राई
(सचिव)

सि.ए. उपेन्द्र बुढा क्षेत्री
उपेन्द्र क्षेत्री एण्ड एसोसिएट्स,
चार्टर्ड एकाउण्टेन्ट्स

रुप सिंह राई
(लेखा संयोजक)

विरेन्द्र कुमार राइ
(कोषाध्यक्ष)

शान्ता राई
(प्रबन्धक)

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

नाफा नोक्सान विवरण

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

विवरण	नोट	आ.व. २०८२/२०८३	आ.व. २०८१/२०८२
ब्याज आम्दानी	४.१५	१८,८०४,८६१	२०,०१३,४७७
ब्याज खर्च	४.१६	(७,२१६,५४८)	(८,८४०,३९८)
खुद ब्याज आम्दानी		**११,५८८,३१३**	**११,१७३,०७९**
बिकि तथा अन्य सञ्चालन आम्दानी	४.१७	९१५,९८०	९९०,६४०
बिकिको लागत तथा अन्य प्रत्यक्ष खर्च	४.२५	-	-
खुद बिकि तथा अन्य सञ्चालन आम्दानी		**९१५,९८०**	**९९०,६४०**
खुद ब्याज, शुल्क तथा कमिशन आम्दानी		**१२,५०४,२९२**	**१२,१६३,७१८**
अन्य सञ्चालन आम्दानी	४.१८	१,४९७,२३०	२,९२४,६०७
ज़म्मा सञ्चालन आम्दानी		**१४,००१,५२३**	**१५,०८८,३२५**
कर्जाको क्षयिकरण/कर्जा तथा अन्य हानीको फिर्ता	४.१९	३६७,८९३	(४६४,६९२)
खुद सञ्चालन आम्दानी		**१४,३६९,४१६**	**१४,६२३,६३३**
<u>सञ्चालन खर्च</u>			
कर्मचारी लाभ खर्च	४.२०	(६,२७९,४२४)	(७,१६३,०४२)
अन्य सञ्चालन खर्च	४.२१	(२,११५,१६२)	(२,९८५,५८१)
ह्रास कट्टि, परिशोधन तथा क्षयिकरण खर्च	४.२२	(३९६,६२५)	(३२२,८०१)
सञ्चालन नाफा		**५,५७८,२०४**	**४,१५२,२१०**
गैर संचालन आम्दानी		-	-
गैर संचालन खर्च		-	-
आयकर अघिको नाफा		**५,५७८,२०४**	**४,१५२,२१०**
आयकर खर्च	४.२३		
चालू कर		(६१०,७३६)	(६२०,१०९)
स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)		५२,९१६	१८०,५५०
यस अवधिको नाफा		**५,०२०,३८३**	**३,७१२,६५१**

आजको मितिमा संलग्न प्रतिवेदन अनुसार,

लक्ष्मण कुमार राई
(अध्यक्ष)

श्रीकान्त राई
(सचिव)

सि.ए. उपेन्द्र बुढा क्षेत्री
उपेन्द्र क्षेत्री एण्ड एसोसिएट्स,
चार्टर्ड एकाउण्टेन्ट्स्

रुप सिंह राई
(लेखा संयोजक)

विरेन्द्र कुमार राइ
(कोषाध्यक्ष)

शान्ता राई
(प्रबन्धक)

३२ औं बार्षिक साधारण सभा प्रतिवेदन

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

विवरण	आ.व.२०८२/२०८३	आ.व.२०८१/२०८२
यस वर्षको नाफा	५,०२०,३८३	३,७१२,६५१
आयकर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी (Other Comprehensive Income)		
क) नाफा/(नोक्सान) मा पुनः वर्गिकरण नगरिने		
पुनः मुल्याङ्कन बाट भएका नाफा/(नोक्सान)	-	-
परिभाषित लाभ योजनाबाट विमाङ्कित नाफा/(नोक्सान)	-	-
माथि उल्लेख गरिएको बुँदाको आयकर	-	-
नाफा/(नोक्सान) मा पुनः वर्गिकरण नगरिने खुद अन्य विस्तृत आम्दानी (Other Comprehensive Income)	-	-
ख) नाफा/(नोक्सान) मा पुनः वर्गिकरण गरिएका वा गर्न लायक		
सटही नाफा/(नोक्सान) (विदेशी सञ्चालनको वित्तीय सम्पत्तिको रुपान्तरणमा भएको)	-	-
माथि उल्लेख गरिएको बुँदाको आयकर		
नाफा/(नोक्सान) पुनः वर्गिकरण		
नाफा/(नोक्सान) मा पुनः वर्गिकरण गरिएका वा गर्न लायक अन्य विस्तृत आम्दानी (Other Comprehensive Income)	-	-
यस वर्षको आयकर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी (Other Comprehensive Income)	-	-
जम्मा विस्तृत आम्दानी	५,०२०,३८३	३,७१२,६५१

आजको मितिमा संलग्न प्रतिवेदन अनुसार,

लक्ष्मण कुमार राई
(अध्यक्ष)

श्रीकान्त राई
(सचिव)

सि.ए. उपेन्द्र बुढा क्षेत्री
उपेन्द्र क्षेत्री एण्ड एसोसिएट्स, चार्टर्ड एकाउण्टेन्ट्स्

रुप सिंह राई
(लेखा संयोजक)

विरेन्द्र कुमार राई
(कोषाध्यक्ष)

शान्ता राई
(प्रबन्धक)

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
नगद प्रवाह विवरण
श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

विवरण	आ.व. २०८२/२०८३	आ.व. २०८१/२०८२
कारोबार संचालनबाट नगद प्रवाह		
ब्याज आम्दानी	१८,८०४,८६१	२०,०१३,४७७
शुल्क तथा अन्य सञ्चालन आम्दानी प्राप्ती	९१५,९८०	९९०,६४०
भुक्तानी गरिएको ब्याज खर्च	(७,२१६,५४८)	(८,८४०,३९८)
भुक्तानी गरिएको अन्य प्रत्यक्ष खर्च	-	-
नगद भुक्तानी कर्मचारी खर्च	(५,१९४,३३५)	(४,८२४,५४३)
भुक्तानी गरिएको अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च	(२,११५,१६२)	(२,९८५,५८१)
सञ्चालन सम्पत्ति र दायित्वको घटबढ अधिको संचालक नगद प्रवाह	**५,१९४,७९५**	**४,३५३,५९४**
सञ्चालन सम्बन्धी सम्पत्तिमा कमी/(वृद्धि)		
बैक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात	(४०,९३०,२००)	(२,३२५,७३७)
सदस्यलाई ऋण लगानी	(८,९८२,८७३)	(५,१५१,८६९)
कर्मचारीलाई ऋण लगानी	-	-
अन्य सम्पत्ति	(१३०,६९८)	५७,३९५
सञ्चालन सम्बन्धी चालु दायित्वमा (कमी)/वृद्धि		
सदस्यबाट बचत र निक्षेप दायित्व	१८,९४४,८३८	१७,६५६,३९४
तिर्न बाँकी कर्जा सापट	-	-
अन्य दायित्व	(४०,८८३)	(२३,१९५)
आयकर अगाडिको कार्यगत गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह	**(२५,९४५,०२१.०९)**	**१४,५६६,५८२**
आयकर भुक्तानी	(२१९,२५०)	(४४२,२७३)
सञ्चालन गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह	**(२६,१६४,२७१)**	**१४,१२४,३०९**
लगानी कारोबारमा नगद प्रवाह		
सम्पत्ति संयन्त्र तथा उपकरणको खरिद	(२६,७००)	(३७६,०८९)
सम्पत्ति संयन्त्र तथा उपकरण को बिक्री	-	-
लगानी सम्पत्ति खरिद	-	-
अमुर्त सम्पत्तिको खरिद	-	-
अन्य सञ्चालन आम्दानी	१,४९७,२३०	२,९२४,६०७
लगानी गतिविधिको खुद नगद प्रवाह	**१,४७०,५३०**	**२,५४८,५१८**
शेयर पुंजी जारीबाट प्राप्त	२,२७५,४००	२,२७४,३००
लाभांश भुक्तानी	(१,३७२,१३०)	(२,८१६,७००)
संरक्षण पुँजीकोष भुक्तानी	(६७३,८४९)	(१,४०५,६४०)
कोषमा थप/(उपयोग)	(५७६,०३०)	(१,००९,१४६)
वित्तीय गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह	**(३४६,६०९)**	**(२,९५७,१८६)**
नगद तथा नगद सरहमा भएको खुद बृद्धि (कमी)	**(२५,०४०,३५०)**	**१३,७१५,६४२**
सुरु मौज्दात रहेको नगद तथा नगद समान	७३,९९८,४८२	६०,२८२,८४१
नगद तथा नगद सरहमा अन्तिम मौज्दात	**४८,९५८,१३३**	**७३,९९८,४८२**

लक्ष्मण कुमार राई
(अध्यक्ष)

श्रीकान्त राई
(सचिव)

सि.ए. उपेन्द्र बुढा क्षेत्री
उपेन्द्र क्षेत्री एण्ड एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउण्टेन्ट्स्

रुप सिंह राई
(लेखा संयोजक)

विरेन्द्र कुमार राई
(कोषाध्यक्ष)

शान्ता राई
(प्रबन्धक)

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

इक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

विवरण	शेयर पुंजी	साधारण जगेडा कोष	कर्मचारी बोनस	संरक्षित पुंजी फिर्ता कोष	सहकारी प्रर्वद्धन कोष	अन्य नियमनकारी कोषहरु	सञ्चित मुनाफा	जम्मा
श्रावण १, २०८२ सालको मौज्दात	३१,६९०,१००	३४,३७५,८९२	४१५,२२१	६९६,१२२	१३,९२२	२,४९३,४९३	-	६९,६८४,७५१
<u>यस वर्षको विस्तृत आम्दानी आ.व २०८२/८३</u>								
नाफा	-	-	-	-		-	५,०२०,३८३	५,०२०,३८३
कुल विस्तृत आम्दानी	-	-	-	-		-	५,०२०,३८३	५,०२०,३८३
कोष बाँडफाँड	-	१,२५५,०९६	-	९४१,३२२	१८,८२६	२,८०५,१३९	(५,०२०,३८३)	-
जगेडा कोषमा स्थानान्तरण	-	४७३,९७७	-	(२२,२७३)	-	(४५१,७०४)	-	-
कोषबाट भुक्तानी	-	-	(४१५,२२१)	(६७३,८४९)	(१३,९२२)	(१,५१९,०१७)	-	(२,६२२,००९)
<u>इक्विटीमा देखाईएको शेयरधनी सँगको कारोबार</u>								-
शेयर निष्काशन	२,२७५,४००	-	-	-		-	-	२,२७५,४००
आषाढ २०८३ मसान्त को अन्तिम मौज्दात	३३,९६५,५००	३६,१०४,९६५	०	९४१,३२२	१८,८२७	३,३२७,९११	(०)	७४,३५८,५२५

लक्ष्मण कुमार राई
(अध्यक्ष)

श्रीकान्त राई
(सचिव)

सि.ए. उपेन्द्र बुढा क्षेत्री
उपेन्द्र क्षेत्री एण्ड एसोसिएट्स,
चार्टर्ड एकाउण्टेन्ट्स

रुप सिंह राई
(लेखा संयोजक)

विरेन्द्र कुमार राइ
(कोषाध्यक्ष)

शान्ता राई
(प्रबन्धक)

३२ औं बार्षिक साधारण सभा प्रतिवेदन

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

अन्य वैधानिक कोषहरु

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

विवरण	शेयर लाभांश कोष	सहकारी शिक्षा कोष	घाटापूर्ति कोष	संस्थागत विकास कोष	सामुदायिक विकास कोष	सहकारी स्थिरीकरण कोष	अन्य जोखिम व्यहोर्ने कोष	अन्य कोष	जम्मा
श्रावण १, २०८२ सालको मौज्दात	१,४५२,१११	१०३,७२२	५२२,७७१	१०३,७२२	१०३,७२२	१०३,७२२	१०३,७२२	-	२,४९३,४९३
नाफाबाट बाँडफाँड	१,९६३,५९७	१४०,२५७	१४०,२५७	१४०,२५७	१४०,२५७	१४०,२५७	१४०,२५७	-	२,८०५,१३९
कोषमा सारिएको रकम	(७९,९८१)	(६०,५५७)	-	(१०३,७२२)	(१०३,७२२)	-	(१०३,७२२)		(४५१,७०४)
कोषबाट भुक्तानी	(१,३७२,१३०)	(४३,१६५)		-	-	(१०३,७२२)	-	-	(१,५१९,०१७)
अन्य समायोजन	-	-	-	-	-	-		-	-
आषाढ मसान्त २०८३ को अन्तिम मौज्दात	**१,९६३,५९८**	**१४०,२५७**	**६६३,०२८**	**१४०,२५७**	**१४०,२५७**	**१४०,२५७**	**१४०,२५७**	-	**३,३२७,९११**

लक्ष्मण कुमार राई
(अध्यक्ष)

श्रीकान्त राई
(सचिव)

सि.ए. उपेन्द्र बुढा क्षेत्री
उपेन्द्र क्षेत्री एण्ड एसोसिएट्स,
चार्टर्ड एकाउण्टेन्ट्स

रुप सिंह राई
(लेखा संयोजक)

विरेन्द्र कुमार राइ
(कोषाध्यक्ष)

शान्ता राई
(प्रबन्धक)

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

नाफाको बाँडफाँड हिसाब

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

विवरण	आ.व.२०८२/२०८३	आ.व.२०८१/२०८२
यस आ.व.को नाफा/नोक्सान	५,०२०,३८३	३,७१२,६५१
परिभाषित लाभ योजनाबाट विमाङ्कित नाफा/(नोक्सान)	-	-
वास्तविक मुल्य नाफा	-	-
जम्मा	**५,०२०,३८३**	**३,७१२,६५१**
सुरु सञ्चित मुनाफा मौज्दात	-	-
स्थगित अनुदान	-	-
बाँड फाँड योग्य नाफा	**५,०२०,३८३**	**३,७१२,६५१**
साधारण जगेडा कोष	१,२५५,०९६	९२८,१६३
साधारण जगेडा कोष पछिको रकम	**३,७६५,२८८**	**२,७८४,४८८**
संरक्षित पुंजी फिर्ता कोष	९४१,३२२	६९६,१२२
सहकारी प्रवर्धन कोष	१८,८२६	१३,९२२
अन्य कोषहरुमा वितरण योग्य रकम	**२,८०५,१३९**	**२,०७४,४४४**
सेयर लाभांश कोष	१,९६३,५९७	१,४५२,१११
सहकारी शिक्षा कोष	१४०,२५७	१०३,७२२
घाटापूर्ति कोष	१४०,२५७	१०३,७२२
सहकारी विकास कोष	१४०,२५७	१०३,७२२
सामुदायिक विकाश कोष	१४०,२५७	१०३,७२२
स्थिरीकरण कोष	१४०,२५७	१०३,७२२
अन्य जोखिम बेहोर्ने कोष	१४०,२५७	१०३,७२२
जम्मा	-	-

UPENDRA CHHETRI & ASSOCIATES
Kathmandu
Nepal
CHARTERED ACCOUNTANTS

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

लेखा टिप्पणी

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

४. वित्तीय स्थितीको विवरण (वासलात) को नोट

४.१ नगद तथा नगद सरह

नगद वा नगद सरह भन्नाले आफूसँग भएको नगद मौज्दात, बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात, माग तथा अल्प सूचनामा प्राप्त हुने रकम र नगदमा रुपान्तरण हुने समयावधि तीन वा तीन महिना भन्दा कम समयमा परिपक्वता अवधि भएको अति तरल वित्तीय सम्पत्ति बुझिन्छ । सहकारीले अल्पकालिन प्रतिवद्धता पूरा गर्न प्रयोग गर्ने र वास्तविक मुल्य ९ँबष्च खबगिभ० परिवर्तनमा नगण्य जोखिम भएको वित्तीय सम्पत्ति नै नगद तथा नगद समान हो । वित्तीय अवस्थाको विवरणमा नगद र नगद समानलाई परिशोधित मूल्यमा राखिएको छ ।

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
नगद मौज्दात	९१,२४३	१२९,५४५
बैंक मौज्दात (चल्ती) (४.१.१)	४८,८६६,८९०	७३,८६८,९३७
जम्मा	**४८,९५८,१३३**	**७३,९९८,४८२**

४.१.१ बैंक मौज्दात (चल्ती)

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
बचत खाता		
ने.बै.लि. सल्यान	९,२७७,५७७	२९,०५१,६५४
कुमारी बैंक लि.सल्यान	१,३२२,७६१	८५१,४७०
मेगा /एन.आई.एम.वि.बैंक लि. सल्यान	८,१३६,४६१	१,९३५,५४२
राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. घोराही	१०८,५९६	१०७,१०३
सिभिल/हिमालय बैंक लि. सल्यान	७,४५२,४३८	१,१३५,६३७
नबिल वैंक लि. सल्यान	६६४,२४४	१,४५५,०७७
कृषि विकास बैंक लि. सल्यान	६,६०८,७९३	७८७,६४९
राष्ट्रिय वाणिज्य वैंक लि. सल्यान	८,४५६,२०९	२०,६८५,४७७
शेयर लाभांश	१,१८७	१,१८६.२४
नेफ्स्कुन कारोबार बचत	४,११४,०७१	१५,१५९,९८४.८२
तरलता संचीती बचत (नेफस्कुन)	२,७२४,५५४	२,६९८,१५६.६१
जम्मा	**४८,८६६,८९०**	**७३,८६८,९३७**

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

लेखा टिप्पणी

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

४.२ बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात

वित्तीय संस्थामा राखिएको मुद्धती निक्षेप वित्तीय सम्पत्ति हो जुन केवल साँवा र ब्याजको भुक्तानी हुने अनुबन्धित (contractual) नगद प्रवाहहरू संकलन गर्ने व्यवसाय मोडेल अन्तर्गत राखिन्छ । यिनिहरुलाई पछि प्रभावकारी ब्याज दर ('EIR') विधि प्रयोग गरी परिशोधित मुल्य (Amortised Cost) मा क्षयिकरण (Impairment) घटाई मापन गरिन्छ । यदि प्रभावकारी ब्याज दर ('EIR')को परिशोधन र क्षयिकरण(Impairment) बाट नोक्सान, उत्पन्न भएमा नाफा र नोक्सानको विवरणमा जनाईन्छ । त्यस्ता वित्तीय सम्पत्तिहरूको विवरण निम्नानुसार छन् ।

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
आवधिक बचत (नेफस्कुन)	९,०००,०००	१९,८००,०००
मुद्धती बचत (ने.बै.लि.)	३६,०००,०००	६,०००,०००
मुद्धती बचत (रा.बा.बै.लि.)	२१,७००,०००	-
घटाउने: क्षयीकरणकोलागि व्यवस्था		-
नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रिय स.सं.लि	२२०,६११	२०३,७३६
जिल्ला सहकारी संघ लि.सल्यान	२,५००	२,५००
राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.	५३,५५५	४०,२३०
जम्मा	**६६,९७६,६६६**	**२६,०४६,४६६**

४.३ सदस्यहरुलाई ऋण तथा सापटी

सहकारीले आफ्ना सदस्यहरुलाई विभिन्न कर्जा तथा अग्रिम सुविधाहरु प्रदान गर्दै आएको छ । यिनिहरुलाई प्रभावकारी ब्याज दर ('EIR') विधि प्रयोग गरी परिशोधित मुल्य (Amortised Cost) मा क्षयिकरण (Impairment) घटाई मापन गरिन्छ । यदि प्रभावकारी ब्याज दर ('EIR')को परिशोधन र क्षयिकरण(Impairment) बाट नोक्सान उत्पन्न भएमा नाफा र नोक्सानको विवरणमा जनाईन्छ । त्यस्ता वित्तीय सम्पत्तिहरूको विवरण निम्नानुसार छन् ।

सहकारीले ऋणको क्षयिकरण (impairment) मूल्याङ्कनको लागि वैकल्पिक विधि अपनाएको छ । दफा ११ अनुसार गणना गरिएको व्यक्तिगत र सामूहिक क्षयिकरणको (impairment) रकमलाई सहकारीलाई लागु हुने ऐन तथा कानुन अन्तर्गत आवश्यक क्षयिकरण (impairment) प्रावधानसँग तुलना गरिन्छ , यी उपायहरूबाट प्राप्त हुने रकममध्ये जुन बढि हुन आउँछ त्यही रकम ऋण लगानीको लागि क्षयिकरण (Impairment)का रूपमा लिइन्छ ।

नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा जारी बैंक बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाका लागि निर्देशन तथा मापदण्ड, २०८ अनुसार निम्न उमेर(ageing) म्याट्रिक्स अनुसार क्षयिकरणको व्यवस्था गर्नुपर्छ ।

विवरण	प्रभारको लागि प्रावधान
असल ऋण (भाखा ननाघेको भाखा नाघी ३ महिना व्यतीत नभएका)	१%
कमसल (३ देखि ६ महिनासम्म भाखा नाघेका)	२५%
शकास्पद ऋण (६ देखि १२ महिनासम्म भाखा नाघेका)	५०%
खराब ऋण (१२ महिनाभन्दा बढीले भाखा नाघेका)	१००%

सदस्यहरुलाई प्रदान गरिएको ऋण लागानी विवरण यस साथ प्रस्तुत गरिएको छन् ।

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

लेखा टिप्पणी

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
कृषि कर्जा	१६४,४६१	१९४,८८०
उद्योग व्यवसाय ऋण	२७,९५१,७४२	३७,२०७,५८४
महिला उद्यमी ऋण	३८१,४९०	४३४,१३१
खरिद किराया	१,५९७,५९१	२,१५९,३५२
भवन निर्माण	११,४५३,८५०	१८,१५७,४६२
घरायसी ऋण	४२,८११,६००	४०,७७९,१८७
जग्गा खरिद तथा भवन निर्माण ऋण	७२,१२४,४९९	५०,२२८,४३१
घरायसी सामान खरिद ऋण	३,६२०,६३४	५,६९४,०११
बचत जमानी ऋण	५६,३२६,२६१	४९,५३३,२०७
औषधी उपचार तथा आकस्मिक ऋण खर्च	-	५०,०००
कर्मचारी सहुलियत ऋण (भवन निर्माण)	२,९८७,६१४	५,९९८,६२५
जम्मा	**२१९,४१९,७४२**	**२१०,४३६,८६९**
प्राप्त हुने ब्याज	-	-
कुल ऋण लगानी	**२१९,४१९,७४२**	**२१०,४३६,८६९**
घटाउने : क्षयिकरण व्यवस्था	(३,८९०,०४७)	(४,२५७,९४०)
जम्मा	**२१५,५२९,६९५**	**२०६,१७८,९२९**

कर्जा सामान्यतया जग्गा तथा भवन, सदस्यहरुको व्यक्तिगत तथा सामूहिक जमानत, सहकारीमा रहेको मुद्दती

४.३.१ क्षयीकरणको लागि व्यवस्था

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
नियामक आवश्यकताहरू अनुसारको क्षयीकरण	३,८९०,०४७	४,२५७,९४०
NFRS for SMEs दफा ११ अनुसारको क्षयीकरण	३,४२३,२४१	३,७४६,९८७
क्षयीकरण व्यवस्था प्रदान गरिएको (माथिको मध्ये बढी)	**३,८९०,०४७**	**४,२५७,९४०**

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
श्रावण १ को मौज्दात	४,२५७,९४०	३,७९३,२४८
यस वर्षको प्रभार:	-	-
यस वर्षको थप	(३६७,८९३)	४६४,६९२
आषाढ अन्त्यको मौज्दात	**३,८९०,०४७**	**४,२५७,९४०**

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

लेखा टिप्पणी

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

४.३.२ ऋणको उमेरद्वारा क्षयीकरण लागि व्यवस्था

४.३.२.२ नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा जारी निर्देशन अनुसार यस वर्षका ऋणहरुका लागि गरिएको क्षयिकरण व्यवस्था

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
उमेर अनुसार ऋणको प्रकार		
सक्रिय ऋण		
असल ऋण (भाखा ननाघेका वा भाखा नाघी ३ महिना व्यतीत नभएका) (१%)	२१७,६९९,६५८	२०८,०६९,७३५
निष्क्रिय ऋण		
कमसल ऋण (३ देखि ६ महिनासम्म भाखा नाघेका) (२५%)	९,३८०	२५३,१८८
शकास्पद ऋण (६ देखि १२ महिनासम्म भाखा नाघेका) (५०%)	-	-
खराब ऋण (१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको) (१००%)	१,७१०,७०५	२,११३,९४६
जम्मा	**२१९,४१९,७४३**	**२१०,४३६,८९१**

	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
क्षयीकरणको लागि व्यवस्था		
सक्रिय ऋण		
असल ऋण (भाखा ननाघेका वा भाखा नाघी ३ महिना व्यतीत नभएका) (१%)	२,१७६,९९७	२,०८०,६९७
निष्क्रिय ऋण		
कमसल ऋण (३ देखि ६ महिनासम्म भाखा नाघेका) (२५%)	२,३४५	६३,२९७
शकास्पद ऋण (६ देखि १२ महिनासम्म भाखा नाघेका) (५०%)	-	-
खराब ऋण (१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको) (१००%)	१,७१०,७०५	२,११३,९४६
क्षयीकरणको लागि व्यवस्था	**३,८९०,०४६**	**४,२५७,९४०**

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

लेखा टिप्पणी

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

४.४ लगानी धितोपत्रहरू

सहकारीले केही संस्थाहरूको इक्विटी उपकरणहरूमा लगानी गरेको छ जुन व्यापारको लागि नभई दीर्घकालीन रणनीतिक लगानीको रूपमा राखिएको छ । सहकारीले अत्याधिक खर्च र भार बिना उचित मूल्य मापन गर्न सकिने अवस्थामा धितोपत्रलाई उचित मूल्यमा मापन गर्दछ। सो सम्भव नहुँदा धितोपत्रलाई लागत मुल्यमा क्षयीकरण घटाई मापन गर्दछ। सहकारीले शेयरबजारमा सुचिकृत नभएका धितोपत्रमात्रमा लगानी गरेको हुँदा यसलाई लागत मुल्यमा क्षयीकरण घटाई मापन गरिएको छ।

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
लागत मुल्यमा क्षयीकरण घटाई मापन गरिएको इक्विटीमा लगानी	५,१५५,५००	५,१५५,५००
जम्मा	**५,१५५,५००**	**५,१५५,५००**

४.४.१: लागत मुल्यमा क्षयीकरण घटाई मापन गरिएको इक्विटीमा लगानी

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
इक्विटी उपकरणहरू		
सूचिकृत धितोपत्रहरू	-	-
सूचिकृत नभएका धितोपत्रहरू	५,१५५,५००	५,१५५,५००
जम्मा	**५,१५५,५००**	**५,१५५,५००**

४.४.२. इक्विटीमा लगानी सम्बन्धी जानकारी

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
	लागत	**लागत**
सूचिकृत नभएकामा लगानी		
राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेड	१,८००,०००	१,८००,०००
प्रति १०० कित्ता १८००० कित्ता शेयर		
नेपाल बचत तथा ऋण महासंघ सहकारी संघ लिमिटेड	३,३५०,०००	३,३५०,०००
प्रति १०० कित्ता ३३,५०० कित्ता शेयर		
जिल्ला सहकारी संघ	५००	५००
प्रति १०० कित्ता ५० कित्ता शेयर		
जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.सल्यान	५,०००	५,०००
प्रति १०० कित्ता ५०० कित्ता शेयर		
जम्मा	**५,१५५,५००**	**५,१५५,५००**

UPENDRA SHRESTHA & ASSOCIATES * CHARTERED ACCOUNTANTS * Kathmandu Nepal

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

लेखा टिप्पणी

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

४.५ चालु कर सम्पत्ति

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
हालको कर सम्पत्तिहरू		
चालु वर्ष आयकर सम्पत्ति	९३९,५६२	१,३४०,४२१
अघिल्लो अवधिको कर सम्पत्तिहरू	-	-
हालको कर दायित्वहरू		
यस वर्षको आयकर दायित्वहरू	६१०,७३६	६२०,१०९
अघिल्ला अवधिहरुको कर दायित्वहरु	-	-
जम्मा	**३२८,८२६**	**७२०,३१३**

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

लेखा टिप्पणी

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

४.६ सम्पत्ति संयन्त्र तथा उपकरण

विवरण	जग्गा	भवन	कार्यालय उपकरण फर्निचर तथा फिक्स्चर	परिवहन साधन	जम्मा
परल मोल					
१ श्रावण २०८२ को संशोधित मौज्दात	१८३,८००	२,८३६,०४८	९९४,३९७	२६६,३२०	४,२८०,५६५
यस वर्ष थप:					
थप	–	–	२६,७००	–	२६,७००
यस वर्षको बिक्री	–	–	–	–	–
समायोजन र पून:मुल्याङ्कन	–	–	–	–	–
आषाढ मसान्त २०८३ को मौज्दात	**१८३,८००**	**२,८३६,०४८**	**१,०२१,०९७**	**२६६,३२०**	**४,३०७,२६५**
ह्रासकट्टी तथा क्षेयीकरण					
१ श्रावण २०८२ को मौज्दात	–	२८३,२१६	२५८,७२१	६६,४८९	६०८,४२६
यस वर्षको ह्रासकट्टी	–	१४१,८०२	२२१,५३३	३३,२९०	३९६,६२५
यस वर्षको क्षयीकरण	–	–	–	–	–
आषाढ मसान्त २०८३ को मौज्दात	**–**	**४२५,०१९**	**४८०,२५४**	**९९,७७९**	**१,००५,०५२**
खूद किताबी मुल्य					
आषाढ मसान्त २०८२ को मौज्दात	**१८३,८००**	**२,५५२,८३२**	**७३५,६७६**	**१९९,८३१**	**३,६७२,१३९**
आषाढ मसान्त २०८३ को मौज्दात	**१८३,८००**	**२,४११,०२९**	**५४०,८४३**	**१६६,५४१**	**३,३०२,२१३**

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

लेखा टिप्पणी

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

४.७ स्थगन कर दायत्व

स्थगन कर १०% (आर्थिक वर्ष २०८२-८३: १०%) को करको दर प्रयोग गरेर अस्थायी भिन्नताहरूमा गणना गरिन्छ। व्यवस्थापनलाई सम्पत्तिहरू प्राप्ति हुने सम्भावना छ भनि विश्वास भएमा स्थगित कर सम्पत्तिहरू सबै कर घाटा र अन्य अस्थायी भिन्नताहरूमा पहिचान गरि स्थगित कर सम्पत्तिहरू लेखाङ्कन गरिन्छ ।

	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३१ आषाढ २०८२ सम्मको
स्थगित कर सम्पत्ति खुदको हिसाब मिलान		
१ श्रावणको सुरु मौज्दात	१५६,०४४	(२४,५०६)
नाफा वा नोक्सानमा लेखाङ्कन गरिएको यस वर्षको कर आम्दानी/(खर्च)	५२,९१६	१८०,५५०
अन्य विस्तृत आयमा मा लेखाङ्कन गरिएको यस वर्षको कर आम्दानी/(खर्च)	-	-
आषाढ ३२ को अन्तिम मौज्दात	**२०८,९६०**	**१५६,०४४**

स्थगित कर सम्पत्ति, नाफा वा नोक्सानमा लेखाङ्कन गरिएका रकमहरू र अन्य विस्तृत आयमा लेखाङ्कन गरिएका रकमहरूको विवरण निम्नानुसार छ:

विवरण	सम्पत्ति/(दायित्व) ३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३१ आषाढ २०८२ सम्मको
सम्पत्ति,संयन्त्र तथा उपकरण-अन्य	(३६,०९५)	(३६,२८४)
उपदानको लागि व्यवस्था	२४५,०५५	१९२,३२८
	२०८,९६०	**१५६,०४४**

विवरण	नाफा वा नोक्सानमा (घटाइएको)/जाडिएको ३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३१ आषाढ २०८२ सम्मको
सम्पत्ति, संयन्त्र तथा उपकरण-अन्य	१८९	-
उपदानको लागि व्यवस्था	५२,७२७	-
	५२,९१६	

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

लेखा टिप्पणी

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

४.८ अन्य सम्पत्ति

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
एक्सक्लुसिभ माईण्ड	१५९,९७१	१७,२०७
दुर्घटना/काउन्टर/स्थलगत विमा/भवन /भल्ट	३४,५४९	५२,११६
ओर्ल्डलिंक धरौटी	५००	५००
अन्य पाउनुपर्ने	८,४७४	२,९७४
जम्मा	**२०३,४९५**	**७२,७९७**

४.९ सदस्यबाट बचत र निक्षेप दायित्व

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
नियमित बचत	१४१,६४८,८९२	१३०,५१०,६४८
ऐच्छिक बचत	१०,७७९,१५३	१०,००३,४१६
चाडपर्व बचत	१,३१९,१३७	१,०७३,५३०
विशेष बचत	३,३२७,५५३	४,११५,२६९
विमा बचत	९०,७५८	७८,४२६
ऋण भुक्तानी बचत	३९६,६७९	३२०,४७६
साधारण बचत	५५,६४८,१११	५२,०९४,५३४
आवधिक बचत	१,११०,०००	५८५,०००
सञ्चयकोष बचत	५,५८६,९६७	५,१६५,८०९
बाल बचत	२०,१७३,१९८	१७,४६२,७८८
औषधि उपचार बचत	३,०८१,१९४	२,७९८,३६८
शेयर बचत	११,०५०	५६,५९८
दैनिक बचत खाता	११,२५४,४९७	११,२१७,४९०
जम्मा	**२५४,४२७,१८९**	**२३५,४८२,३५०**

४.१० कर्मचारी लाभहरूको लागि व्यवस्था

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
कर्मचारीहरूको लागि परिभाषित लाभ दायित्वहरू	९,७६८,७८१	९,२४१,५१२
कर्मचारी बोनस	५५७,८२०	४१५,२२१
जम्मा	**१०,३२६,६०१**	**९,६५६,७३३**
यस वर्ष थप गरिएको व्यवस्था (नाफा नोक्सानमा लेखाङ्कन गिरिएको)		
भुक्तानी गरिएको		
आषाढको अन्त्यमा अन्य दीर्घकालीन कर्मचारी लाभ दायित्व		-

UPENDRA CHHETRI & ASSOCIATES
Kathmandu
Nepal
CHARTERED ACCOUNTANTS

३२ औं बार्षिक साधारण सभा प्रतिवेदन

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

लेखा टिप्पणी

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

४.११ अन्य दायित्वहरू

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
सफ्टवेयर निक्षेपहरू	-	-
अग्रिम कर	२०६,०५९	२५७,८७३
तिर्नुपर्ने लेखापरीक्षण शुल्क	१११,५००	१००,५७०
क) शेयर रकम सदस्यको	१९,५००	१९,५००
ख) नियमित बचत सदस्यको	१३०,०३६	१३०,०३६
ग) दैनिक बचत सदस्यको	३,५६३	३,५६२
घ) प्राविधिक परामर्श (धरौटी)	५०,०००	५०,०००
ङ) मृत्य राहत कोषको व्यवस्था	१,०२९,३००	१,०२९,३००
च) सदस्यको धरौटी	१,२१५	१,२१५
जम्मा	**१,५५१,१७३**	**१,५९२,०५६**

४.१२ शेयर पुंजी

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
शेयर पूंजी मौज्दात	३१,६९०,१००	२९,४१५,८००
शेयर निष्काशन वा शेयर फिर्ता	२,२७५,४००	२,२७४,३००
जम्मा	**३३,९६५,५००**	**३१,६९०,१००**

शेयर पूँजीले सहकारीमा शेष हितको प्रतिनिधित्व गर्दछ । सहकारी ऐनको दफा ७३ अनुसार, सदस्यहरूले सहकारीलाई आफ्नो स्वेच्छामा शेयर रकम फिर्ता माग गर्न सक्छन । यद्यपि, NFRS for SMEs को दफा २२ को उपदफा २२.४(क) अनुसार स्वेच्छामा फिर्ता माग गर्न मिल्ने पूँजी पनि इक्वटीको रूपमा वर्गीकरणको लागि योग्य हुन्छन् । शेयरहरूको अंकित मूल्य रु. १०० छ ।

४.१३ साधारण जगेडा कोष

साधारण जगेडा भनेको सहकारी ऐन, २०७४ अनुसार कायम राख्नुपर्ने अभिवाज्य वैधानिक कोष हो । सहकारी ऐनको दफा ६८ अनुसार, सहकारीले प्रत्येक वर्षको खुद नाफाको २५% यस जगेडा कोषमा राख्नु पदर्छ । यसका साथै, स्थिर सम्पत्तिको बिक्रीबाट प्राप्त नाफा, सम्पत्तिसँग सम्बन्धित अनुदानको स्थगित आम्दानीको परिशोधित अंश र अघिल्लो वर्षमा विनियोजन गरिएको संरक्षित पूंजी फिर्ता कोषबाट आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा वितरण नगरिएको रकम पनि यस जगेडा कोषमा स्थानान्तरण गरिन्छ ।

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
सुरु मौज्दात	३४,३७५,८९२	३२,२८३,१२३
वर्षको लागि खुद नाफाबाट विनियोजन	१,२५५,०९६	९२८,१६३
अन्य कोषबाट स्थानान्तरण	४७३,९७७	१,१६४,६०६
जम्मा	**३६,१०४,९६५**	**३४,३७५,८९२**

४.१४ अन्य वैधानिक कोष

सहकारी ऐन, २०७४ अनुसार, जगेडा कोषमा बाँडफाँड पछि बाँकी रहेको आर्थिक वर्षको नाफाबाट; २५% संरक्षित पुंजी फिर्ता कोषमा स्थानान्तरण गरिन्छ । यो रकम ऐनमा तोकिएको विधि अनुसार सदस्यहरूलाई वितरण गरिन्छ । अर्को आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा वितरण नगरिएको कुनै पनि रकम जगेडा कोषमा स्थानान्तरण गर्नुपर्छ । त्यस्तै, जगेडा कोषमामा बाँडफाँड पछि बाँकी रहेको आर्थिक वर्षको नाफाबाट; ०.५% सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा स्थानान्तरण गरिन्छ । यो रकम भूमि व्यवस्थापन, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय अन्तर्गत स्थापित गरिबी निवारण कोषमा जम्मा गर्नुपर्छ ।

जगेडा कोषमा, संरक्षित पुंजी फिर्ता कोष र सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा बाँडफाँड पछि बाँकी रहेको वर्षको नाफाबाट; ७०% शेयर लाभांश कोषमा र ५% घाटा पुर्ति कोष, सहकारी शिक्षा कोष, सहकारी विकास कोष, सामुदायिक विकास कोष, स्थिरीकरण कोष र अन्य जोखिम व्यवस्थापन कोषमा बाँडफाँड गरिन्छ ।

विवरण	३२ आषाढ २०८३ सम्मको	३२ आषाढ २०८२ सम्मको
शेयर लाभांश कोष	१,९६३,५९८	१,४५२,१११
घाटा पुर्ति कोष	६६३,०२८	५२२,७७१
सहकारी शिक्षा कोष	१४०,२५७	१०३,७२२
सहकारी विकास कोष	१४०,२५७	१०३,७२२
सामुदायिक विकास कोष	१४०,२५७	१०३,७२२
स्थिरीकरण कोष	१४०,२५७	१०३,७२२
अन्य जोखिम व्यवस्थापन कोष	१४०,२५७	१०३,७२२
जम्मा	**३,३२७,९११**	**२,४९३,४९३**

४.१५ आकस्मिक दायित्वहरू (Contingient Liability)

सहकारीसँग कुनै पनि सारभुत आकस्मिक दायित्वहरू छैनन् जुन खुलासा गर्न आवश्यक छ ।

४.१६ पूंजीगत प्रतिबद्धताहरू (Capital Commitments)

यस वर्षको लागि सहकारीसँग कुनै पनि पूंजीगत प्रतिबद्धताहरू छैनन् ।

UPENDRA CHHETRI & ASSOCIATES
Kathmandu
Nepal
CHARTERED ACCOUNTANTS

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

लेखा टिप्पणी

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

४.१५ ब्याज आम्दानी

विवरण	आ.व.२०८२/२०८३	आ.व.२०८१/२०८२
कृषि क्षेत्रमा लगानीबाट आम्दानी	१३,०२७	२५,९७६
उधोगमा लगानीबाट आम्दानी	३,०७९,७८१	४,११२,२०७
अन्य क्षेत्रमा लगानी आम्दानी	१५,७१२,०५३	१५,८७५,२९४
जम्मा ब्याज आम्दानी	**१८,८०४,८६१**	**२०,०१३,४७७**

४.१६ ब्याज खर्च

विवरण	आ.व.२०८२/२०८३	आ.व.२०८१/२०८२
सदस्यहरूबाट निक्षेप	७,२१६,५४८	८,८४०,३९८
जम्मा ब्याज खर्च	**७,२१६,५४८**	**८,८४०,३९८**

४.१७ बिकी र अन्य सञ्चालन आम्दानी

विवरण	आ.व.२०८२/२०८३	आ.व.२०८१/२०८२
ऋण गतिविधिहरूबाट अन्य आम्दानी (४.१७.१ हेर्नुहोस)	७८६,४८५	९८४,०८३
अन्य आम्दानी	१२९,४९५	६,५५६
जम्मा बिकी र अन्य सञ्चालन आम्दानी	**९१५,९८०**	**९९०,६४०**

४.१७.१ ऋण दिने गतिविधिहरूबाट हुने अन्य आम्दानी

विवरण	आ.व.२०८२/२०८३	आ.व.२०८१/२०८२
ऋण व्यवस्थापन शुल्क	७८६,४८५	९८४,०८३
अन्य आम्दानी	–	–
ऋण दिने गतिविधिहरूबाट हुने जम्मा अन्य आम्दानी	**७८६,४८५**	**९८४,०८३**

४.१८ अन्य आय

विवरण	आ.व.२०८२/२०८३	आ.व.२०८१/२०८२
तरल लगानी	४४९,३२०	८७३,७५०
मुद्दती /एफ.डि.बचतबाट आम्दानी	१,०४०,६१५	२,०५०,८५७
नियमित तथा अनिवार्य बचतबाट आम्दानी	७,२९४	–
जम्मा	**१,४९७,२३०**	**२,९२४,६०७**

४.१९ ऋण र अन्य नोक्सानको लागि क्षयिकरण शुल्क/(फिर्ता)

विवरण	आ.व.२०८२/२०८३	आ.व.२०८१/२०८२
सदस्यहरुलाई प्रदान कर्जामा क्षयिकरण शुल्क/(फिर्ता)	(३६७,८९३)	४६४,६९२
कुल	**(३६७,८९३)**	**४६४,६९२**

३२ औं बार्षिक साधारण सभा प्रतिवेदन

४.२० कर्मचारी लाभ खर्च

विवरण	आ.व.२०८२/२०८३	आ.व.२०८१/२०८२
अल्पकालीन कर्मचारी लाभ		
तलब र भत्ताहरू	३,८८९,६६८	३,५४३,४५१
पोशाक	८०,०००	८०,०००
चिकित्सा खर्च	१७६,१७२	१७४,२०४
बीमा प्रिमियम	१७,९६२	१९,९५७
सहुलियत दरमा प्रदान कर्जासँग सम्बन्धित अग्रिम कर्मचारी खर्चको परिशोधन		
अन्य सुविधा तथा व्यवस्था(दशै पर्व, ओ.टी.)	३४८,६०२	३४४,६९१
परिभाषित योगदान योजना		
सामाजिक सुरक्षा कोष योगदान खर्च	६८१,९३१	६६२,२४०
परिभाषित लाभ योजना		
उपदान खर्च	५२७,२६९	१,९२३,२७८
अन्य दीर्घकालीन		
कर्मचारी बोनस खर्च	५५७,८२०	४१५,२२१
जम्मा कर्मचारी लाभ खर्च	**६,२७९,४२४**	**७,१६३,०४२**

UPENDRA CHHETRI & ASSOCIATES
CHARTERED ACCOUNTANTS
Kathmandu
Nepal

३२ औं बार्षिक साधारण सभा प्रतिवेदन

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

लेखा टिप्पणी

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

४.२१ अन्य प्रशासनिक र सञ्चालन खर्च

विवरण	आ.व.२०८२/२०८३	आ.व.२०८१/२०८२
पानी विजुली तथा सरसफाई	५३,६१०	५९,५१०
बैंक शुल्क	५९५	७३८
मसलन्द तथा छपाई	१५०,९९२	१९०,९७५
सूचना तथा सञ्चार खर्च	९४,८०२	१००,७९१
भाडा खर्च	१०६,६६७	६०,०००
लेखापरीक्षण शुल्क	११३,०००	१००,५७०
लेखापरीक्षण खर्च	३,९७०	५,७१५
व्यवसायिक परामर्श शुल्क	१३६,५६५	१६६,७८०
मर्मत तथा संभार	५१,६८५	२३,६३५
इन्धन खर्च	४३,३३९	४७,७०१
बीमा प्रिमियम खर्च	११३,८०३	६७,०९०
बैठक भत्ता	३२६,५००	४३२,०००
दर्ता नविकरण तथा अन्य कर	१३६,२०४	१२४,४२७
प्रशिक्षण तथा गोष्ठी खर्च	१७०,०२८	१५७,७७५
सम्मान तथा पुरस्कार खर्च	५९,५८०	४९,१६०
साधारण सभा तथा विस्तारित मञ्च खर्च	२६०,१५९	१,०६९,६५६
विपद व्यवस्थापन खर्च	-	१००
उत्सव तथा प्रोत्साहन खर्च	५१,००५	३७,३९५
अतिथि सत्कार खर्च	१४,४४०	२७,४५५
बजारीकरण तथा प्रवर्द्धन खर्च	-	२,६१०
यातायात तथा दैनिक भ्रमण भत्ता	-	-
अन्य खर्च	२२८,२२०	२६१,४९७
समायोजन बमोजिम समायोजन/पुनःस्थापना	-	-
जम्मा प्रशासनिक र सञ्चालन खर्च	**२,११५,१६२**	**२,९८५,४८१**

ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

लेखा टिप्पणी

श्रावण १, २०८२ देखि आषाढ ३२, २०८३ सम्मको

४.२२ मूल्यह्रास र परिशोधन

विवरण	आ.व.२०८२/२०८३	आ.व.२०८१/२०८२
सम्पत्ति, संयन्त्र र उपकरणमा मूल्यह्रास	३९६,६२५	३२२,८०१
जम्मा	**३९६,६२५**	**३२२,८०१**

४.३१ गैर सञ्चालन आय

विवरण	आ.व.२०८२/२०८३	आ.व.२०८१/२०८२
बदर गरिएको ऋणको असुली		
अन्य आय		
जम्मा	-	-

४.२३ आयकर खर्च

विवरण	आ.व.२०८२/२०८३	आ.व.२०८१/२०८२
हालको कर खर्च		
चालू वर्ष	६१०,७३६	६२०,१०९
स्थगित कर खर्च		
अस्थायी भिन्नताहरूको उत्पन्न वा फिर्ता	(५२,९१६)	(१८०,५५०)
जम्मा आयकर खर्च	**५५७,८२०**	**४३९,५५९**

४.२३.१: कर खर्च र लेखा नाफाको हिसाव मिलान

विवरण	आ.व.२०८२/२०८३	आ.व.२०८१/२०८२
कर अघिको नाफा	५,५७८,२०४	४,१५२,२१०
१०% कर दरमा कर रकम (आर्थिक वर्ष २०८२-८३: १०%)	**५५७,८२०.३७**	**४१५,२२१**
लेखा अनुसार र कर कानून द्वारा अनुमति अनुसार मूल्यह्रासमा भिन्नता	१८९	(११,७७८)
कर कानून अनुसार भुक्तानी गर्दा कटौती योग्य उपदान र बिदा खर्चको सम्बन्धमा समायोजन	५२,७२७	२१६,६६६
कुल आयकर खर्च	**६१०,७३६**	**६२०,१०९**
प्रभावकारी कर दर (लेखाको नाफामा गणना गरिएको)	**१०.९५%**	**१४.९३%**

UPENDRA CHHETRI & ASSOCIATES * Kathmandu Nepal * CHARTERED ACCOUNTANTS

GRAMIN

SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE SOCIETY LTD.

शारदा नगरपालिका २ सल्यान

मिति : २०८३/०३/३२

Indicators (सुचकहरु)			लक्ष्य	कायम रहेको अंक	आधार अंक	नतिजा यसको	नतिजा गतको
PROTECTION		Bad Loan (Above 1 Year)	१००%	१७१०७०४.७७	१७१०७०४.७७	१००.००	१००.००
		Doubtful Loan (181 to 365 Days)	५०%	०.००	०.००	५०.००	५०.००
		Sub Standard Loan (91 to 180 Days)	२५%	२३४४.७८	९३७९.१३	२५.००	२५.००
		Good Loan	१%	२१७६९९६.५८	२१७६९९६५७.८३	१.००	१.००
	P6	Solvency(Net Value of Asset/Total Shares and Deposits) कूल शेयर र बचतको अनुपातमा सम्पत्तिको खुद मूल्य(तिर्न सक्ने सक्षमता)	Min 110%	३२५१६०६८१.७६	२८८३९२६८८.७६	११२.७५	११३.०६
EFFECTIVE FINANCIAL STRUCTURE	E1	Net Loans/Total Assets कूल सम्पत्तीको अनुपातमा शुद्ध ऋण	७०-८०%	२१७७०६६९२.१८	३४०६६३४८८.००	६३.९१	६५.२५
	E5	Savings Deposits / Total Assets कूल सम्पत्तीको अनुपातमा बचत	७०-८०%	२५४४२७१८८.७६	३४०६६३४८८.००	७४.६९	७४.५२
	E6	External Credit / Total Assets कूल सम्पत्तिको अनुपातमा वाह्य ऋण	Max ५%	०.००	०.००	०.००	०.००
	E7	Member Share Capital / Total Assets कूल सम्पत्तिको अनुपातमा शेयर	Max २०%	३३९६५५००.००	३४०६६३४८८.००	९.९७	१०.०३
	E9	Net Institutional Capital/ Total Assets कूल सम्पत्तीको अनुपातमा शुद्ध संस्थागत पूँजी	Min १०%	३६७६७९९३.००	३४०६६३४८८.००	१०.७९	११.०४
ASSET QUALITY	A1	Total Loan Delinquency / Gross Loan Portfolio कूल ऋणको अनुपातमा भाखा नाघेको ऋण	<५%	३४६९९९२.२६	२१९४१९७४१.७३	१.५८	१.१२
	A2	Non-Earning Assets / Total Assets कूल सम्पत्तिको अनुपातमा नकमाउने सम्पत्तिको प्रतिशत	<५%	४७४५४७३.००	३४०६६३४८८.००	१.३९	१.५०
	A3	Net Zero Cost Funds / Non-Earning Assets शुद्ध लागतरहित कोषमा आय आर्जन नगर्ने सम्पत्तिको प्रतिशत	Min २००%	३६७६७९९३.००	४७४५४७३.००	७७४.८०	७३४.५८

RATES OF RETURN & COSTS	R7	Share Dividend in Average Shares औसत शेयरमा शेयर लाभांश	बजारदर भन्दा बढी >= R5	१९६३५९८.००	३३९६५५००.००	५.७८	४.५८
	R9	Total Operating Expenses / Avg. Total Assets औसत कूल सम्पत्तिको अनुपातमा सञ्चालन खर्च	<=५%	७८३६७६६.००	३२८३३२०७८.५०	२.३९	२.१९
	R12	Net Income / Avg. Total Assets औसत कूल सम्पत्तिको अनुपातमा खुद आम्दानी	Min १ %	६१३६०२४.००	३२८३३२०७८.५०	१.८७	०.३०
LIQUIDITY	L1	Liquidity in Total Saving Ratio जम्मा बचतको अनुपातमा तरलता	Min 15%	४८९५८१३२.५७	२५४४२७८८.७६	१९.२४	३१.४२
	L3	Non-Earning Liquid Assets / Total Asset जम्मा सम्पत्तिको अनुपातमा नकमाउने तरल सम्पत्ति	<1%	९१२४३.००	३४०६६३४८८.००	०.०३	०.०४
SIGNS OF GROWTH	S1	Growth in total loan ऋण लगानीमा बृद्धिदर	मुद्रा स्फिती भन्दा बढी	८९८२८७३.०३	२१०४३६८६८.७०	४.२७	२.५१
	S5	Growth in Total Saving जम्मा बचत बृद्धिदर	मुद्रा स्फिती भन्दा बढी	१८९४४८३८.४७	२३५४८२३५०.२९	८.०५	८.११
	S9	Growth in Net Institutional खुद संस्थागत बृद्धिदर	मुद्रा स्फिती भन्दा बढी	१८६९३३०.२२	३४८९८६६२.७८	५.३६	६.७२
	S10	Growth in Membership वार्षिक सदस्यता बृद्धि दर	Minimum 15%	७९.००	२५०१.००	३.१६	५.००
	S11	Growth in Total Assets जम्मा सम्पत्तिमा वार्षिक बृद्धि दर	>Inflation + 10%	२४६६२८१९.००	३१६०००६६९.००	७.८०	७.०१

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरु तथा प्रमुख लेखा नीतिहरु

आ.व. २०८२/८३

संस्थाको ऐतिहासिक पृष्ठभूमी (Historical background of the Saccos)

|.| पृष्ठभूमी (Background)

समुदायमा छरिएर रहेको स्रोत र साधनलाई एकिकृत गरी समुदायको वित्तीय आवश्यकतालाई स्थायी रुपमा परिपूर्ति गर्न सहकारीहरुको प्रर्वद्धन, सदस्यहरुको आर्थिक, सामाजिक तथा साँस्कृतिक आदि क्षेत्रमा विकास गरी सदस्यहरुको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड सहकारी ऐन २०७४ को दफा २७ उपदफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी स्थापना गरिएको हो ।

|.| संस्थाको ऐतिहासिक पृष्ठभूमी (Historical Background of the Saccos)

सल्यान जिल्लाको शारदा नगरपालिका, वडा. नं. २, खलंगामा अवस्थित ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को स्थापनाका लागि २०५१ साल माघ २८ गतेका दिन तदर्थ समिति गठन भई तत्कालिन खलंगा र सेजवालटाकुरा गा.वि.स. कार्यक्षेत्र रहने गरी जिल्ला सहकारी कार्यालय सल्यानमा २०५१ साल फाल्गुण २८ गते दर्ता भई (दर्ता नं. ८/०५१/०५२) बिधिवत रुपमा बित्तीय व्यवसाय आफ्नो शेयर सदस्यहरुमा संचालन गर्दै आएको छ । यस संस्थाका सदस्यहरुलाई आफूले आर्जन गरेको आय नियमित रुपले बचत गर्ने बानी बसाल्न उत्प्रेरित गरी संकलन भएको बचत रकमबाट आवश्यक भएका सदस्यहरुलाई सहकारी मूल्यमा आधारित प्राविधिक तथा सीपमुलक आय आर्जन कार्यक्रम लगायत अन्य आर्थिक संकट टार्न उचित व्याजदरमा कर्जा लगानी गरी सदस्यहरुको आर्थिक, सामाजिक, सास्कृतिक र भौतिक अवस्थामा सूधार गर्ने उद्धेश्यले यस संस्थाको स्थापना भएको हो ।

|. लेखाङ्कनका आधार

|.| अनुपालन सम्बन्धी उद्घोषण

सहकारीको छुट्टाछुट्टै वित्तीय विवरणहरू लेखामान बोर्ड (ASB),नेपाल द्वारा व्यवस्था भई नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाद्वारा जारी गरिएको साना तथा मझौला संस्थाका लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS for SMEs) अनुसार तयार गरिएको छ । सहकारी संस्थाको सहयोगी, सहायक वा संयुक्त व्यवस्थाको रूपमा वर्गीकृत संस्थाहरूमा कुनै लगानी नभएकोले संयुक्त वित्तीय विवरणहरू तयार पारिएको छैन । चालु आर्थिक वर्षको वर्गीकरण/खुलासासँग मेल खाने गरी आवश्यक परेमा अघिल्लो आर्थिक वर्षको तथ्याङ्कलाई पुनः समूहबद्ध/पुनः वर्गीकृत गरिएको छ ।

|.| समिक्षा अवधि र वित्तीय स्वीकृति

यस सहकारी संस्थाले वित्तीय विवरणहरू तयार गर्न नेपाली पात्रोमा आधारित नेपाली आर्थिक वर्षको (श्रावण १ गतेबाट सुरु भएर आषाढ मसान्तसम्म) लाई आधार लिएको छ । तुलनात्मक जानकारीका रुपमा अघिल्लो आर्थिक वर्षका विवरणहरु समेत प्रस्तुत गरिएको छ ।

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरु तथा प्रमुख लेखा नीतिहरु

आ.व. २०८२/८३

वित्तीय विवरणहरूको तयारी र प्रस्तुतीकरणको जिम्मेवारी सञ्चालक समितिले स्वीकार गर्दछ । यस वित्तीय विवरणलाई संस्थाको सञ्चालक समितिले मिति मा स्वीकृत गरेको हो साथै मिति मा हुने ३२औं साधारण सभामा प्रस्तुत गर्ने निर्णय गरेको छ ।

|.| कार्यात्मक र प्रस्तुतीकरण मुद्रा

वित्तीय विवरणहरू नेपाली रुपैयाँ (NPR) मा प्रस्तुत गरिएका छन् जुन सहकारी संस्थाको कार्यात्मक र प्रस्तुतिकरण मुद्रा हो । । प्रस्तुत गरिएको वित्तीय जानकारीलाई अन्यथा उल्लेख गरिएको ठाउँमा बाहेक नजिकको रुपैयाँमा शून्यान्त (राउन्ड अफ) गरिएको छ ।

|.| अनुमान, पूर्वधारणा र स्वविवेकको प्रयोग

वित्तीय विवरणहरू तयार गर्नका लागि व्यवस्थापनले सम्पत्ति, दायित्व, आम्दानी र खर्चको लेखाङकन गरिएको रकमलाई असर गर्ने लेखा नीतिहरूको प्रयोगमा अनुमान, पूर्वधारणा र स्वविवेक को प्रयोग आवश्यक पर्दछ । वास्तविक परिणामहरू यी अनुमानहरू भन्दा फरक हुन सक्छन् । विगतको अनुभव र अन्य कारकहरूको आधारमा अनुमान र निर्णयहरूमा निरन्तर पुनरावलोकन गरिन्छ, जसमा स्वभाविक देखिने भविष्यका घटनाहरूलाई पनि समावेश गरिन्छ । लेखा अनुमानहरूमा अनुमानमा भएको पुनरावलोकनलाई prospectively समायोजन गरिन्छ ।

|.| लेखा नीतिहरूमा परिवर्तनहरू

वित्तिय विवरण तयार गर्दा प्रयोग गरिएका लेखा नीतिहरु निरन्तर रूपमा अवलम्बन गरिन्छ । लेखा नीतिमा परिवर्तन गर्नु पर्दा NFRS ले तोकेको व्यवस्था बमोजिम त्यसलाई समायोजन गरिन्छ ।

|.| छुट (Discounting)

Time value of money को प्रभाव सारभूत भएमा सो रकमहरूलाई discounting गरी मापन गरिन्छ ।

|. महत्वपूर्ण लेखा नीतिहरू

|.| मापनको आधार

देहायका सारभुत शीर्षकहरु बाहेक सहकारी संस्थाको वित्तीय विवरणहरू ऐतिहासिक लागतको आधारमा तयार पारिएको छ ।

शीर्षकहरु	**मापनको आधार**
सम्पत्ति तथा उपकरण-जग्गा	उचित मूल्य
लगानी सम्पत्तिहरू	उचित मूल्य
कर्मचारीहरूलाई ऋण	उचित मूल्य (बजारको ब्याजदरको हिसाबले गणना गरिएको रकम)

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरु तथा प्रमुख लेखा नीतिहरु

आ.व. २०८२/८३

|.| वित्तीय सम्पत्ति र वित्तीय दायित्वहरू

पहिचान र मापन

जब सहकारी संस्था वित्तीय कारोबारको करारीय प्रावधानहरूको पक्ष बन्छ तब सहकारीले वित्तीय सम्पत्ति र वित्तीय दायित्वहरूको पहिचान गर्दछ । ।सार्वजनिक रूपमा कारोबार गरिएका बाहेक सबै वित्तीय सम्पत्ति र दायित्वहरू, प्रारम्भिक मान्यतामा परिशोधित लागत मूल्यमा मापन गरिन्छ । वित्तीय सम्पत्ति र वित्तीय दायित्वहरूको सम्बन्धमा लेनदेन लागतहरू (transaction costs) शुरुवातमा बजार मुल्यमा थपिन्छन् । तर नाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मूल्यमा मापन हुने वित्तीय सम्पत्ति र वित्तीय दायित्वहरूमा मा लाग्ने लेनदेनका खर्चहरु नाफा र नोक्सानको विवरणमा लेखाङकन गरिन्छ ।

वर्गीकरण तथा मापन

साना तथा मझौला निकायमा लाग्ने नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानको दफा ११ द्वारा आवश्यकता अनुसार वित्तीय सम्पत्तिहरू र दायित्वलाई दुई वर्गमा वर्गीकृत गरिएको छ ।

क. परिशोधित लागतमा मापन गरिएको:

सार्वजनिक रूपमा कारोबार गरिएको शेयरमा लगानी बाहेकका वित्तीय सम्पत्तिहरू र वित्तीय दायित्वलाई क्षयीकरण घटाएर परिशोधित लागतमा मापन गरिन्छ । क्षयिकरण भनेको करार बमोजिम प्राप्त हुनुपर्ने नगद भविष्यमा प्राप्त नहुने अनुमानित रकमको प्रभावकारी ब्याज दर (EIR) ले गणना गरिएको वर्तमान मुल्य हो । यदि सम्पत्तिको मुल्यमा कुनै क्षयिकरण भएको छ भने, EIR को परिशोधन र क्षयिकरण बाट उत्पन्न हुने रकम नाफा र नोक्सानको विवरणमा पहिचान गरिन्छ ।

ख.नाफा वा नोक्सान मार्फत वास्तविक मूल्यमा मापन गरिएको:

सार्वजनिक रूपमा कारोबार हुने वित्तीय सम्पत्ति र वित्तीय दायित्वको उचित मूल्य अनुचित लागत र प्रयास बिना भरपर्दो रूपमा मापन गर्न सकिन्छ भने उचित मूल्यमा परिवर्तनहरू नाफा वा नोक्सानमा पहिचान गरी उचित मूल्यमा मापन गरिन्छ । यदि उचित मूल्य विश्वसनीय रूपमा मापन गर्न सकिँदैन भने त्यस्ता वित्तीय सम्पत्ति र दायित्व लागत मूल्यमा क्षयीकरण घटाई मापन गरिन्छ ।

निसर्ग

सहकारी संस्थाले वित्तीय सम्पत्तिबाट नगद प्रवाहमा सम्झौता अधिकार समाप्त हुँदा वा सम्पत्तिबाट नगद प्रवाह प्राप्त गर्ने सम्झौता अधिकार हस्तान्तरण गर्दा वित्तीय सम्पत्तिलाई निसर्ग गर्दछ ।

वित्तीय दायित्व सम्झौतामा निर्दिष्ट दायित्व समाप्त भएपछि वा सम्झौता रद्द गर्दा वा सम्झौताको म्याद सकिँदा निसर्ग गरिन्छ ।

उचित मूल्यको निर्धारण

वित्तीय उपकरणको उचित मूल्य भनेको मापन मितिमा बजार सहभागीहरू बीचको व्यवस्थित लेनदेनमा सम्पत्ति बेच्दा प्राप्त हुने वा दायित्व हस्तान्तरण गर्न भुक्तानी गरिने मूल्य हो ।

सहकारी संस्थाले वर्णन गरिए अनुसार उचित मूल्य-तहगतको तीन तहहरू (Levels) पालना गर्दछ ।

UPENDRA CHHETRI & ASSOCIATES
Kathmandu
Nepal
CHARTERED ACCOUNTANTS

क) उचित मूल्यको सबैभन्दा राम्रो प्रमाण भनेको सक्रिय बजारमा समान सम्पत्ति (वा समान प्रकारको सम्पत्ति) को लागि सूचिकृत मूल्य हो । यो सामान्यतया हालको बोली मूल्य हो ।

ख) सूचीकृत मूल्यहरू उपलब्ध नभएको बेला, बाध्यकारी बिक्री सम्झौतामा मूल्य वा सूचीकृत मूल्यहरूको लागि हालसालै गरिएको कारोबार उपलब्ध नभएको बेला, बाध्यकारी बिक्री सम्झौतामा मूल्य वा जानकार, इच्छुक पक्षहरू बीचको सामान्य बजार बीचको कारोबारमा समान सम्पत्तिको लागि हालसालै गरिएको कारोबारले सूचीकृत मूल्यको प्रमाण प्रदान गर्दछ ।

ग) यदि सम्पत्तिको बजार सक्रिय छैन र कुनै पनि बाध्यकारी बिक्री सम्झौताहरू वा समान सम्पत्ति (वा समान प्रकारको सम्पत्ति) को हालसालैको लेनदेनहरू आफैंमा उचित मूल्यको राम्रो अनुमान होइन भने, एक संस्थाले अन्य मूल्याङ्कन विधि प्रयोग गरेर उचित मूल्यको अनुमान गर्दछ । मूल्याङ्कन विधि प्रयोग गर्नुको उद्देश्य सामान्य व्यापारिक सर्न्दभद्वारा मापन मितिमा लेनदेन मूल्य कति हुने थियो भनेर अनुमान गर्नु हो ।

क्षयीकरण (Impairment) (दफा ११ अनुसार)

प्रत्येक रिपोर्टिङ मितिमा व्यक्तिगत रूपमा महत्वपूर्ण ऋणको समीक्षा गरिन्छ र क्षय हानी नाफा वा नोक्सानको विवरणमा देखाइन्छ् । क्षयीकरण निर्धारण गर्दा भविष्यको नगद प्रवाह रकम र समयको अनुमान, र व्यवस्थापनको स्वविवेक व्यापक रूपमा प्रयोग गरिन्छ । यी अनुमानहरू धेरै कारकहरूको धारणाहरूमा आधारित छन् र वास्तविक परिणामहरू फरक हुन सक्छन्, जसको परिणामस्वरूप भविष्यमा गरिने व्यवस्थाहरूमा परिवर्तनहरू हुन सक्छन् ।

क्षयीकरण प्रावधान व्यवस्थापनको अनुमानमा भविष्यमा प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको नगद प्रवाहको वर्तमान मूल्यमा आधारित हुन्छ । यी नगद प्रवाहहरूको अनुमान गर्दा, व्यवस्थापनले ऋणीको वित्तीय अवस्था र कुनै पनि अन्तर्निहित धितोको खुद प्राप्तियोग्य मूल्य सहित कारकहरूको संख्याको बारेमा स्वविवेक प्रयोग गर्दछ । प्रत्येक क्षतिग्रस्त सम्पत्तिलाई नगद प्रवाहको पुनः प्राप्तियोग्य रकम अनुमान गर्न यसको योग्यता मूल्याङ्कन गरिन्छ । क्षयीकरणलाई निम्ननुसार व्यवस्था गरिएको छः

- परिपक्वतासम्म राखिएका, व्यक्तिगत रूपमा महत्वपूर्ण नमानिने समान प्रकृतिका ऋण लगानी र लगानी धितोपत्रहरूको समूहहरू र
- सम्पत्तिहरूको समूह जुन व्यक्तिगत रूपमा महत्वपूर्ण छन् तर ती व्यक्तिगत रूपमा क्षतिग्रस्त भएका छैनन् ।

सामूहिक क्षयीकरण तथ्याङ्कीय मोडेलिङ प्रयोग गरेर गरिन्छ जस्तै नउठ्ने सम्भावनाको ऐतिहासिक प्रवृत्ति, पुनःप्राप्तिको समय, र हालको आर्थिक र बजार अवस्थामा आधारित हुन्छ ।

|.| **सम्पत्ति, संयन्त्र तथा उपकरण**
पहिचान र मापनः

सम्पत्ति संयन्त्र तथा उपकरणहरू लागतमा संचित मूल्यह्रास र क्षयीकरण भएमा घटाई मापन गरिन्छ । लागतमा सम्पत्तिको अधिग्रहणसँग प्रत्यक्ष रूपमा सम्वन्धित खर्चहरू समावेश हुन्छन् ।

मूल्यह्रास : सहकारी संस्थाले व्यवस्थापनको स्वविवेकमा आधारितमूल्यह्रास दरहरूलाई लागु गर्दै सिधा रेखा विधि अपनाएर सम्पत्ति तथा उपकरणको मूल्यह्रास गर्दछ । सम्पत्ति तथा उपकरणका महत्त्वपूर्ण वस्तुहरूको वर्तमान र तुलनात्मक अवधिको लागि सम्पत्तिको मूल्यह्रासको लागि प्रयोग गरिने वर्षहरू देहाय बमोजिम छन्

Kathmandu Nepal CHARTERED ACCOUNTANTS

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरु तथा प्रमुख लेखा नीतिहरु

आ.व. २०८२/८३

स.नं.	सम्पत्तिहरु	मूल्यह्रास दरहरू
१	भवनहरू	२० वर्ष
२	कार्यालय उपकरण, फर्निचर र कम्प्युटरहरू	५ वर्ष
३	सवारी साधनहरू	८ वर्ष

सहकारी संस्थाले आफ्नो जग्गाको लागी पुनर्मूल्याङ्कन मोडेल अपनाएको छैन । सामान्यतयाएक व्यवसायिक मूल्याङ्कनकर्ताको रिपोर्टको आधारमाप्रत्येक दुई वर्षमा उचित मूल्यहरू निर्धारण गरिन्छ । सहकारीले सम्पत्ति,संयन्त्र तथा उपकरणहरुको अन्य वर्गका लागि लागत मोडेल अपनाएको छ । सम्पत्ति, संयन्त्र तथा उपकरणका वस्तुहरू लागतमासंचित मूल्यह्रास र कुनै पनि संचित क्षयिकरण घटाई मापन गरिन्छ।

नयाँ खरिद गरिएको सम्पत्तिको मूल्यह्रास बीजकको मितिमा गणना गरिन्छ र लागत रु. ५,००० भन्दा कम भएको सम्पत्तिलाई नाफा नोक्सान विवरणमा उक्त अवधिको लागि खर्चको रूपमा लेखिएको छ ।

|.| **ख्याति/अमूर्त सम्पत्तिहरू**

व्यापार संयोजनमा प्राप्त पहिचान योग्य खुद सम्पत्तिको उचित मूल्य भन्दा अधिग्रहण लागतको कुनै पनि अतिरिक्ततालाई ख्यातिकोरूपमा पहिचान गरिन्छ । ख्यातिलाई लागतमा कुनै पनि संचित क्षयिकरणलाई घटाई मापन गरिन्छ। यदि घटनाहरू वा परिस्थितिहरूमा परिवर्तनहरूले वहन मूल्यमा क्षति पुग्न सक्ने घटनाहरू वा परिस्थितिहरूको परिवर्तनहरूले संकेत गरेमा वार्षिक रूपमा वा त्यो भन्दा बढी पटक क्षतिको लागि ख्यातिको क्षयीकरणको समीक्षा गरिन्छ।

ख्याति बाहेक छुट्याउन सकिने वा सम्झौता वा अन्य कानुनी अधिकारहरूबाट उत्पन्न हुने उचित मूल्य निर्धारण गर्न सकिने अर्मूत सम्पत्तिहरुको अलग्गै पहिचान गरिन्छ । यी अमूर्त सम्पत्तिहरूलाई तिनीहरूको अनुमानित उपयोगी जीवन अवधिभर लागतमा क्षयिकरण/परिशोधन घटाईलेखाङ्कन गरिन्छ ।

सहकारी संस्थासँग अमूर्त सम्पत्तिको रूपमा हाल कुनै पनि सम्पति छैन ।

|.| **लगानी सम्पत्ति**

लगानी सम्पत्तिहरू लाभ तथा भाडा प्राप्त गर्ने उदेश्यले राखिएको जग्गा वा भवन हुन् । यसमा सहकारीले गैर-बैंकिङ सम्पत्तिको रूपमा अधिग्रहण गरेको तर प्रतिवेदन मितिमा बिकी नभएको जग्गा, जग्गा र भवन समावेश हुन्छन् ।

लगानी सम्पत्तिहरू सुरुमा लागतमा पहिचान गरिन्छ र पछि वास्तविक मूल्य मोडेल प्रयोग गरेर मापन गरिन्छ । सहकारीले उचित मूल्य (Fair Value) प्रयोग गरेर आफ्नो लगानी सम्पत्तिहरू मापन गर्दछ । सम्पत्तिहरू सुरुमा लागतमा र त्यसपछि प्रत्येक रिपोर्टिङ मितिहरूमा उचित मूल्यमा (Fair Value) मापन गरिन्छ, भिन्नताहरू नाफा वा नोक्सानमा स्थानान्तरण गरिन्छ ।

|.| **आयकर**

कर खर्चमा चालु कर र स्थगित कर समावेश छन् ।

Kathmandu Nepal CHARTERED ACCOUNTANTS

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरु तथा प्रमुख लेखा नीतिहरु

आ.व. २०८२/८३

चालु कर

चालु कर भनेको इक्विटी वा अन्य विस्तृत आम्दानी (OCI) मा प्रत्यक्ष रूपमा मान्यता प्राप्त वस्तुहरूसँग सम्बन्धित भई इक्विटी वा अन्य विस्तृत आम्दानीमा पहिचान गरिएको बाहेक नाफा वा नोक्सान विवरणमा पहिचान गरिएको आयकर खर्च हो । चालु कर भनेको चालु वर्षको सन्दर्भमा लागू गरिएको कर दरहरू वा वस्तुगत रूपमा लागु गरिएको कर कानूनहरू प्रयोग गरेर र अघिल्ला वर्षहरूको सम्वन्धमा तिर्नुपर्ने करमा कुनै पनि समायोजन गरेर आन्तरिक राजस्व विभागलाई भुक्तानी गर्नुपर्ने अपेक्षित रकम हो ।

स्थगित कर

सम्पत्ति तथा दायित्वहरुको वित्तीय विवरणमा गणना गरिएको रकम तथा आयकर ऐन अनुसार गणना गरिएको रकममा हुने भिन्नतालाई वासलातमा स्थगन कर सम्पत्ति वा स्थगन कर दायित्वका रुपमा लेखाङ्कन गरी प्रत्येक वर्ष यस्तो सम्पत्ति वा दायित्वमा हुने परिवर्तनलाई नाफा वा नोक्सान हिसाबमा स्थगन कर आय वा स्थगन कर खर्च को रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

स्थगन कर सम्पत्तिलाई भविष्यमा हुने करयोग्य आयमा दावी गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएसम्म सम्पत्तिको रुपमा पहिचान गरिँदैन । स्थगन कर सम्पत्ति वा दायित्वको मापन गर्दा उक्त सम्पत्तिबाट प्राप्ति हुने वा दायित्व राफसाफ हुने बखतमा लागू हुन सक्ने कर दरको आधारमा गरिन्छ ।

|.| **जारी गरिएको निक्षेप, ऋण धितोपत्र र अधीनस्थ दायित्वहरू**

निक्षेपः

सदस्यहरूको निक्षेपहरू प्रारम्भमा कारोबारको लागत घटाई उचित मूल्यमा पहिचान गरिन्छ । कारोबारको लागत निकै कम हुने भएकाले यी खर्चहरुलाई नाफा वा नोक्सानमा पहिचान गरिन्छ । निक्षेप मापनको लागि लेनदेन मूल्यलाई नै उचित मूल्य मानिन्छ ।

|.| **प्रावधानहरू, अन्य दायित्वहरू आकस्मिक दायित्वहरू**

कुनै विगतको घटनाको परिणामस्वरूप सहकारी संस्थासँग वर्तमानमा कानूनी वा परोक्ष दायित्व उत्पन्न भएको छ, जसको भरपर्दो अनुमान गर्न सकिन्छ, र उक्त दायित्व चुक्ता गर्न आर्थिक स्रोत बाहिरिन सक्ने सम्भावना बढी छ भने, व्यवस्थाको (Provision) लेखाङ्कन गरिन्छ। लेखाङ्कन गरिने रकम भनेको प्रतिवेदन मितिमा वर्तमान दायित्व चुक्ता गर्न आवश्यक अनुमानित सबैभन्दा उपयुक्त रकम हो, जसमा त्यस समयमा रहेको जोखिम र अनिश्चिततालाई समेत ध्यानमा राखिन्छ । व्यवस्थाहरू हरेक प्रतिवेदन मितिमा पुनरावलोकन गरिन्छ र वर्तमानमा सबैभन्दा उपयुक्त अनुमान अनुसार परिमार्जन गरिन्छ। यदि स्रोत बाहिरिन सक्ने सम्भावना नरहेमा त्यस्ता व्यवस्थाहरू उल्ट्याइन्छ ।

लेखाङ्कन गरिने रकम भनेको प्रतिवेदन मितिमा वर्तमान दायित्व चुक्ता गर्न आवश्यक अनुमानित सबैभन्दा उपयुक्त रकम हो, जसमा त्यस समयमा रहेको जोखिम र अनिश्चिततालाई समेत ध्यानमा राखिन्छ।

संयोगिक (सम्भाव्य)दायित्वहरू ती दायित्वहरू हुन् जसको सृजना हुने वा नहुने भन्ने कुरा कुनै अनिश्चित घटनामा निर्भर गर्दछ । अनिश्चित भविष्यको घटना र यी रकमहरू वासलात बाहिरका (Off balance sheet items) शीर्षकहरु हुन् र आर्थिक स्रोत बाहिरिन सक्ने सम्भावना कम भएकाले खुलासा गरिन्छ ।

Kathmandu
Nepal
CHARTERED ACCOUNTANTS

सम्झौताबाट प्राप्त गर्ने अपेक्षित लाभ सम्झौता अन्तर्गतको दायित्व पूरा गर्ने अपरिहार्य लागतभन्दा कम हुँदा कष्टसाध्य सम्झौताको लेखाङ्कन व्यवस्था गरिन्छ । २०८३ को आषाढको अन्त्यमा सहकारीसँग त्यस्तो संयोगिक दायित्व र कष्टसाध्य सम्झौताहरू छैनन् ।

|.| आयको पहिचान

सहकारी संस्थामा आर्थिक लाभ प्रवाहित हुने सम्भावना भएको हदसम्म र मूल्य विश्वसनीय रूपमा मापन गर्न सकिने भएमा आम्दानी लेखाङ्कन गरिन्छ । आय बाध्नको लागि देहायका मापदण्डहरू पनि पूरा गर्नुपर्ने हुन्छ ।

ब्याज आम्दानी

परिशोधित लागतमा मापन गरिएका सबै वित्तीय उपकरणहरू, बिक्रिको लागी राखिएको ब्याज आर्जन गर्ने वित्तीय उपरणहरु , नाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मूल्यमा तोकिएका वित्तीय उपकरणहरूको ब्याज आम्दानी प्रभावकारी ब्याज दर (EIR) प्रयोग गरेर लेखाङ्कन गरिन्छ । EIR भनेको वित्तीय उपकरणको अपेक्षित जीवन अवधिमा वित्तीय सम्पत्तिको खुद वहन रकममा अनुमानित भविष्यको नगद भुक्तानी वा प्राप्तिहरूलाई ठ्याक्कै छुट (discount) गर्ने दर हो । प्रभावकारी ब्याज दरको गणनामा प्राप्त गरिएको शुल्कहरू समावेश हुन्छ । ऋणको जीवनकालमा यसरी पहिचान गरिएको आय प्रभावकारी ब्याज विधि अन्तर्गत प्राप्त हुने आम्दानीको लगभग बराबर हुने भएकाले र प्रत्यक्ष रूपमा नाफा र नोक्सानको विवरणमा पहिचान हुने भएकाले यस्ता शुल्कहरू परिशोधित हुँदैनन् ।

नाफा विवरणमा पहिचान गरिएको ब्याज आम्दानी र नोक्सानीमा निम्न समावेश छन् :

- क्षतिग्रस्त ऋण बाहेकका प्रभावकारी ब्याजदर विधिमा गणना गरिएको परिशोधित लागतमा मापन गरिएको वित्तीय सम्पत्तिको ब्याज आम्दानी । यी वित्तीय सम्पत्तिहरूमा नेफ्स्कुन, राष्ट्रिय सहकारी बैंक र जिल्ला सहकारी संघ धितोपत्रहरूमा लगानीहरु समावेश छन् ।

- हालसम्म सञ्चालन ऋणबाट प्राप्त तर आर्जित नभएको ब्याज आम्दानीलाई चालू वर्षको ब्याज आम्दानीमा मान्यता दिइएको छ ।

शुल्क र कमिशनको आम्दानी

सेवा प्रदान गरिसकेपछि शुल्क र कमिसनहरू सामान्यतया प्रोदभावी आधारमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

लाभांश आम्दानी

इक्विटी शेयरबाट प्राप्त लाभांश आम्दानीलाई लाभांश प्राप्त गर्ने अधिकार स्थापित भएपछि लेखाङ्कन गरिन्छ ।

अनुदान आय

निर्दिष्ट भविष्य कार्यसम्पादन शर्त तोकिएका अनुदानहरू; कार्यसम्पादन सर्तहरू पूरा हुँदा आयको रूपमा लेखांकन गरिन्छ । निर्दिष्ट भविष्य कार्यसम्पादन शर्त नतोकिएका अनुदानहरू अनुदान प्राप्त हुने कुरा निश्चित हुने वित्तिकै आयको रूपमा लेखांकन गरिन्छ । प्राप्त भएका तर आम्दानीको रूपमा लेखांकन नगरिएका अनुदानलाई दायित्वको रूपमा लेखांकन गरिन्छ।

CHHETRI & ASSOCIATES
Kathmandu
Nepal
CHARTERED ACCOUNTANTS

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरु तथा प्रमुख लेखा नीतिहरु

आ.व. २०८२/८३

|.|| ब्याज खर्च

निक्षेप सहित परिशोधन लागतमा मापन गरिएका सबै वित्तीय दायित्वहरूमा ब्याज खर्चलाई प्रभावकारी ब्याजदर विधि प्रयोग गरि नाफा वा नोक्सानको विवरणमा पहिचान गरिन्छ।

नाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मूल्यमा मापन गरिएका सबै वित्तीय दायित्वहरूको ब्याज खर्चलाई प्रोदभावी आधारमा लेखाङ्कन गरिन्छ।

|.||| **कर्मचारी लाभहरू**

अल्पकालीन कर्मचारी लाभ

सहकारी संस्थाको छोटो अवधिको कर्मचारी लाभहरूमा मुख्यतया प्रचलित कानून अन्तर्गत प्रदान गरिएको ज्याला, तलब, भत्ता, बोनस र अन्य कर्मचारी सम्बन्धित खर्चहरू समावेश छन्। छोटो अवधिको कर्मचारी लाभहरू छुट बिनाको आधारमा (undiscounted) मापन गरिन्छ र सम्बन्धित सेवा प्रदान गर्दा नाफा वा नोक्सानको विवरणमा देखाइन्छ।

पारिश्रमिक सहितको अल्पकालीन बिदाहरू

संस्थाको मानव संशाधन व्यवस्थापन नीति कर्मचारी प्रशासन नियमावली २०७५ संशोधन २०७९ बमोजिम संस्थाका कार्यरत कर्मचारीहरूलाई प्रत्येक वर्ष ६ दिनको भैपरी, ३ दिन पर्व बिदा, ६० दिनको प्रसुति बिदा, १५ दिनको प्रसूति स्याहार बिदा र किया बिदा १५ सन्चित नहुने गरी उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरेको छ। साथै घर बिदा वर्षको २४ दिन र विरामी विदा वर्षको १२ दिन उपलब्ध गराउने छ तर घर विदा जागिरी अवधि भर १३५ दिन मात्र सन्चित गर्न पाउने र विरामी विदा लगातार सन्चित गर्न पाउने व्यवस्था गरेको छ।

रोजगारी पछि कर्मचारी लाभहरू

परिभाषित योगदान योजनाहरू

रोजगारी पछिको लाभ योजना भनेको परिभाषित योगदान योजना हो जस अन्तर्गत सहकारीले छुट्टै संस्थालाई निश्चित योगदान तिर्दछ र भविष्यमा रकम तिर्न कुनै कानुनी वा परोक्ष दायित्व राख्दैन। संस्थाले परिभाषित योगदान योजनाहरूमा तिरेको योगदानलाई खर्चको रुपमा नाफा वा नोक्सानको विवरणमा लेखाङ्कन गर्दछ।

उपदान कोष तथा सामाजिक सुरक्षा कोष योगदान

संस्थाको मानव संशाधन व्यवस्थापन नीति कर्मचारी प्रशासन नियमावली २०७५ संशोधन २०७९ मा व्यवस्था भए बमोजिम संस्थामा २०७६ भन्दा अगाडि नियुक्त भएका कर्मचारीहरुको लागि संस्थाबाट सम्बन्धित कर्मचारीहरूको आधारभूत तलब र ग्रेड रकमको १० % र १० % कर्मचारीहरुको तलब र ग्रेडबाट कटौती गरि जम्मा २० % रकम सन्चय कोष कार्यालयमा जम्मा गर्ने गरेको छ। साथै नियमानुसार उपदान कोषको व्यवस्था समेत गरेको छ।

सामाजिक सुरक्षा कोष भनेको सहकारी संस्थाले छनोट गरेको परिभाषित योगदान योजना हो। श्रम ऐन, २०७४ को अनुपालनमा, संस्थाको मानव संशाधन व्यवस्थापन नीति कर्मचारी प्रशासन नियमावली २०७५ संशोधन २०७९ मा व्यवस्था भए बमोजिम संस्थाले २०७६ भन्दा पछाडि नियुक्त भएका सबै कर्मचारीहरूको आधारभूत तलब र ग्रेड रकमको २०% कोषमा योगदान गर्दछ र ११% कर्मचारीहरूको तलबबाट कटौती गरि जम्मा ३१% सामाजिक सुरक्षा कोषमा जम्मा गरिन्छ जुन सरकारद्वारा सञ्चालित कोष हो। सहकारी संस्थाको यी योजनाहरू अन्तर्गत आवधिक योगदानको दायित्व बाहेक अरू कुनै दायित्व छैन।

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरु तथा प्रमुख लेखा नीतिहरु

आ.व. २०८२/८३

परिभाषित लाभ योजनाहरू

परिभाषित लाभ योजनाहरू भनेको परिभाषित योगदान योजनाहरू बाहेकका रोजगारी पछिको लाभ योजनाहरू हुन्। परिभाषित लाभ योजनाहरू अन्तर्गत, संस्थाको दायित्व वर्तमान र पूर्व कर्मचारीहरूलाई सहमत लाभहरू प्रदान गर्नु हो, र बीमाक्कि जोखिम (लाभहरू अपेक्षा भन्दा बढी वा कम खर्च हुने) र लगानी जोखिम (कोषमा छुट्याइएको सम्पत्तिमा प्रतिफल अपेक्षा भन्दा फरक हुने) तत्वमा, संस्थाद्वारा वहन गरिन्छ । यदि बीमांकिक वा लगानी अनुभव अपेक्षा भन्दा खराब छ भने, संस्थाको दायित्व बढ्न सक्छ, र यदि बीमांकिक वा लगानी अनुभव अपेक्षित परिभाषित लाभ योजना भन्दा राम्रो छ भने संस्थाको दायित्व घट्न सक्छ ।

यदि कुनै संस्थाले अनुचित लागत वा प्रयास बिना, आफ्नो परिभाषित लाभ दायित्व र सम्बन्धित खर्च मापन गर्न अनुमानित एकाइ क्रेडिट विधि (Projected Unit Credit Method) प्रयोग गर्न सक्षम छ भने गर्न सक्दछ । यदि परिभाषित लाभहरू भविष्यको तलबमा आधारित छन् भने, अनुमानित एकाइ क्रेडिट विधिमा अनुमानित भविष्यको तलब वृद्धिलाई प्रतिबिम्बित गर्ने आधारमा परिभाषित लाभ दायित्वहरू मापन गरिन्छ । यसैगरि अनुमानित एकाइ क्रेडिट विधिमा परिभाषित लाभ दायित्व मापन गर्न विभिन्न बीमांकिक अनुमानहरू प्रयोग गरिन्छ , जसमा छुट दरहरू, योजना सम्पत्तिमा प्रतिफलको अपेक्षित दरहरू, तलब वृद्धिको अपेक्षित दरहरू, मृत्युदर, र (परिभाषित लाभ चिकित्सा योजनाहरूको लागि) चिकित्सा लागत प्रवृत्ति दरहरू समावेश हुन्छन् ।

यदि कुनै संस्थाले अनुचित लागत वा प्रयास बिना, परिभाषित लाभ योजनाहरू अन्तर्गत आफ्नो दायित्व र लागत मापन गर्न अनुमानित एकाइ क्रेडिट विधि प्रयोग गर्न सक्षम छैन भने, संस्थालाई अनुमानित भविष्यको तलब वृद्धि, भविष्यको सेवा अवधि, सम्भावित कर्मचारी मृत्युदर आदिलाई बेवास्ता गरेर वर्तमान कर्मचारीहरूको सम्वन्धमा आफ्नो परिभाषित लाभ दायित्व मापन गर्न सरलीकृत प्रकृया अपनाउन अनुमति दिइएको छ ।

सहकारीले परिभाषित लाभ योजनाका लागि सरलीकृत प्रकृया अपनाएको छ र कर्मचारी लाभमा परिभाषित लाभ योजनाहरूसँग सम्बन्धित सबै खर्चहरू नाफा वा नोक्सान खातामा खर्चको रूपमा लेखांकन गरेको छ ।

अन्य दीर्घकालीन कर्मचारी लाभहरू

अन्य दीर्घकालीन कर्मचारी लाभहरू छोटो अवधि, सेवानिवृत्ति पछि वा समाप्ति लाभको रूपमा वर्गीकृत गरिएका बाहेक कर्मचारी लाभहरू हुन्। यस्ता लाभहरूको सम्बन्धमा सहकारीको खुद दायित्व प्रत्येक योजनाको लागि छुट्टाछुट्टै गणना गरिन्छ । वर्तमान र अघिल्लो अवधिमा कर्मचारीहरूलाई उनीहरूको सेवाको बदलामा प्राप्त भविष्यका लाभहरूको रकम अनुमान गरेर त्यो लाभलाई यसको वर्तमान मूल्य निर्धारण गरिन्छ । कुनै विगतको सेवा लागत र कुनै पनि योजना सम्पत्तिको उचित मूल्य कटौती गरिन्छ। छुट दर भनेको कर्पोरेट बन्डहरूमा हुने व्याजको लाभ हो जसको परिपक्वता मिति सहकारीको दायित्वको सर्तहरू सँग लगभग नजिक हुन्छन् । अनुमानित एकाइ क्रेडिट विधि प्रयोग गरी योग्य बीमाङ्कीयको प्रतिवेदनको आधारमा दायित्वलाई मान्यता दिइन्छ । नाफा वा नोक्सानको विवरणमा अन्य दीर्घकालीन कर्मचारी लाभहरूको पुन: मापनमा बीमाङ्कीय लाभ/नोक्सान सहित सबै खर्चहरूलाई लेखाङ्कन गरिन्छ ।

यदि कुनै संस्थाले अनुचित लागत वा प्रयास बिना आफ्नो दायित्व र लागत मापन गर्न अनुमानित एकाइ क्रेडिट विधि प्रयोग गर्न सक्षम छैन भने, संस्थालाई अनुमानित भविष्यको तलब वृद्धि, भविष्यको सेवा अवधि, सम्भावित कर्मचारी मृत्युदर आदिलाई बेवास्ता गरेर वर्तमान कर्मचारीहरूको सम्वन्धमा आफ्नो परिभाषित लाभ दायित्व मापन गर्न सरलीकृत प्रकृया अपनाउन अनुमति दिइएको छ ।

Kathmandu
Nepal
CHARTERED ACCOUNTANTS

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरु तथा प्रमुख लेखा नीतिहरु

आ.व. २०८२/८३

सहकारीले सरलीकृत प्रकृया अपनाएको छ र सबै खर्चहरू नाफा वा नोक्सान खातामा खर्चको रूपमा लेखांकन गरेको छ ।

|.|| **पट्टाहरू**

सहकारी संस्थाले दफा २० पट्टा लागू सञ्चालन पट्टा भुक्तानीलाई खर्चको रूपमा रूपमा लेखांङ्कन गरेको छ । दफा २० अन्तर्गत लेखा नीतिहरूको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ।

सहकारीले आफ्नो सेवा केन्द्र कार्यालय भाडामा लिएको छ । पट्टा सम्फौताहरू सहकारीले यसको मुख्य कार्यालय र सेवा केन्द्र कार्यालयहरूको लागि भाडामा लिएको भवन परिसरसँग सम्बन्धित छन् । आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सहकारीसँग ६ वर्षको औसत पट्टा अवधिको साथ कुल २ परिसर भाडामा थिए । कुनै पनि पट्टा सम्फौताले पट्टा अवधिको अन्त्यमा खरिद विकल्प प्रदान गर्दैन र खरिद विकल्प समावेश गर्दैन । अपेक्षित मुद्रास्फीतिसँग मिल्दोजुल्दो हुने गरी पट्टा भुक्तानी निर्धारण भएको छ ।

निम्न अवस्थामा बाहेक सहकारीले सञ्चालन पट्टा अन्तर्गत पट्टा भुक्तानी (बीमा र मर्मतसम्भार जस्ता सेवाहरूको लागत बाहेक) लाई सरल रेखा विधिको आधारमा पट्टा अवधिमा खर्चको रूपमा लेखांकन गरेको छ :

(क) अर्को कुनै विधिबाट पट्टा खर्च लेखांकन गर्नु उपयुक्त देखिएमा वा

(ख) पट्टा भुक्तानी अपेक्षित मुद्रास्फिति अनुसार तय गरिएको देखिएमा

पट्टा भुक्तानी अपेक्षित मुद्रास्फिति अनुसार तय गरिएको हुँदा भुक्तानी भएको रकमलाई नै खर्चको रूपमा लेखांकन गरिएको छ ।

|.|| **शेयर पूँजी र कोषहरु**

शेयर पूँजी

जारी गरिएका वित्तीय उपकरणहरूलाई इक्विटीको रूपमा वर्गीकृत गरिन्छ जब नगद र अन्य वित्तीय सम्पत्तिहरू स्थानान्तरण गर्ने वा उपलब्ध संख्यामा आफ्नै इक्विटी उपकरणहरू जारी गर्ने कुनै दायित्व हुँदैन । यी उपकरणहरूले दफा २२ वित्तीय उपकरणको उपदफा २२.४ (क) द्वारा निर्दिष्ट मापदण्ड पूरा गर्छन्, त्यसैले इक्विटीको रूपमा वर्गीकृत गरिन्छ ।

शेयर निष्कासन खर्चलाई, सोही वर्षमा इक्विटीमा लेखाङकन गरिएको छ र इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरणमा खुलासा गरिएको छ र कर प्रभाव पनि खुलासा गरिएको छ ।

उचित मूल्य कोष

लगानी सम्पत्तिलाई उचित मुल्यमा मापन गरिएको छ र सो मुल्यांकनको समायोजन यस कोषमा जम्मा गरिएको छ । उचित मूल्य कोष भनेको लगानी सम्पत्तिको उचित मूल्यमा परिवर्तनहरूको संचय हो । सम्पत्ति बिक्रि भएपश्चात यस कोषको रकम सहकारी ऐनबमोजिम साधारण जगेडा कोषमा रकमान्तर गरिन्छ।

वैधानिक कोषहरू

यस कोषमा कानूनद्वारा कायम रकम समावेश छ ।

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरु तथा प्रमुख लेखा नीतिहरु

आ.व. २०८२/८३

साधारण जगेडा कोष

सहकारी ऐन, २०७४ र सहकारी नियमावली, २०७५ को प्रावधान अनुसार, आर्थिक वर्षको खुद नाफाको २५% साधारण जगेडा कोषमा स्थानान्तरण गरिन्छ । स्थिर सम्पत्तिको बिक्रीबाट प्राप्त हुने नाफा र सम्पत्तिसँग सम्बन्धित अनुदानमा परिशोधित स्थगित आम्दानी पनि यस कोषमा स्थानान्तरण गरिन्छ ।

संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष

सहकारी ऐन, २०७४ र सहकारी नियमावली, २०७५ को प्रावधान अनुसार; साधारण जगेडा कोषमा विनियोजन पछि बाँकी खुद नाफाको २५% संरक्षित पूँजी फिर्ता कोषमा स्थानान्तरण गरिएको छ ।

सहकारी प्रवर्द्धन कोष

सहकारी ऐन, २०७४ र सहकारी नियमावली, २०७५ को व्यवस्था अनुसार; साधारण जगेडा कोषमा विनियोजन पछि बाँकी खुद नाफाको ०.५% सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा स्थानान्तरण गरिएको छ । यो कोष भूमि व्यवस्थापन, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय अन्तर्गतको सहकारी विभागद्वारा व्यवस्थापन गरिएको छ ।

अन्य कोषहरू

सहकारी ऐन, २०७४ र सहकारी नियमावली, २०७५ को व्यवस्था अनुसार, संस्थाको कानून, नियमावली र उपनियम बमोजिम सञ्चालक समितिको निर्णय अनुसार साधारण जगेडा कोष, संरक्षण पूँजी फिर्ता कोष र सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा विनियोजन पछि बाँकी नाफाको रकम देहाय बमोजिम विनियोजन गरिएको छ ।

विवरण	बाँडफाड
शेयर लाभाशं कोष	७० %
सहकारी विकास कोष	५ %
सहकारी शिक्षा कोष	५ %
घाटा पुर्ति कोष	५ %
सामुदायिक विकास कोष	५ %
स्थिरीकरण कोष	५ %
अन्य जोखिम व्यवस्थापन कोष	५ %
जम्मा	**१०० %**

५ .खुलासा र थप जानकारी

५.१ जोखिम व्यवस्थापन

सहकारी संस्थाको व्यवसायीक कियाकलापमा जोखिम निहित रहेको हुन्छ । विशेष गरी, सहकारी संस्थाले आफ्ना सदस्यहरूलाई वित्तीय सेवाहरू प्रदान गर्दछ । ग्रामीण घरपरिवारका मानिसहरूमा चेतना र व्यावसायिक सीपको कमी भएकोले, उनीहरूसँगको कारोबारमा लगनशीलता र हेरचाह आवश्यक पर्दछ । यस प्रकारको वित्तीय सेवा पनि बढी जोखिममा हुन्छ किनकि व्यक्तिलाई यस्ता सेवाहरूप्रति सचेत र सक्षम बनाएर वित्तीय सेवाहरू प्रदान गर्नुपर्छ । त्यसैले, सहकारी संस्थाले वर्तमान र सम्भावित भविष्यका जोखिमहरूलाई कम गर्न जोखिमको पहिचान गर्नुपर्छ र पर्याप्त नियन्त्रण प्रणाली अपनाउनु पर्दछ । प्रभावकारी जोखिम व्यवस्थापन ढाँचा प्राप्त गर्न र व्यवसायसँग सम्बन्धित जोखिमहरू समावेश गर्न बलियो जोखिम व्यवस्थापन क्षमताहरू अनिवार्य छन्, कर्जा जोखिम, सञ्चालन जोखिम, बजार जोखिम र तरलता जोखिम पहिचान गर्न, नियन्त्रण र व्यवस्थापन गर्न लेखा सुपरिवेक्षण समिति जिम्मेवार छ ।

UPENDRA CHHETRI & ASSOCIATES
Kathmandu
Nepal
CHARTERED ACCOUNTANTS

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरु तथा प्रमुख लेखा नीतिहरु

आ.व. २०८२/८३

लेखा सुपरिवेक्षण समितिले दैनिक व्यवसाय सञ्चालनबाट उत्पन्न हुने विश्वव्यापी, बृहत, सूक्ष्म र विभागीय स्तरको जोखिमको आवधिक रूपमा निरीक्षण गर्दछ र यसमा वरिष्ठ व्यवस्थापन र संचालक समितिको ध्यानाकर्षण गर्दछ र प्रतिवेदनहरू छलफल गरि उपयुक्त भएमा निर्देशन जारी गर्दछ ।

लेखा सुपरिवेक्षण समितिः

वार्षिक साधारण सभाद्वारा नियुक्त लेखा सुपरिवेक्षण समिति एक स्वतन्त्र समिति हो, जसले जोखिम व्यवस्थापन ढाँचाको कार्यान्वयन र सहकारीको समग्र आन्तरिक लेखापरीक्षणको निरीक्षण गर्ने जिम्मेवारी बोकेको हुन्छ । समितिले सहकारी संस्थाले आफ्नो जोखिम र व्यावसायिक गतिविधिहरू, जोखिम व्यवस्थापन, अनुपालन ढाँचा, र निरीक्षण जिम्मेवारीहरू पूरा गर्न सञ्चालक समितिलाई सहयोग गर्दछ । यसले अखण्डता, शुद्धता र व्यावहारिकता सुनिश्चित गर्न वित्तीय तथ्याङ्कको समय-समयमा समीक्षा गर्दछ । यसले व्यवसायको सुव्यवस्थित र विवेकपूर्ण आचरण सुनिश्चित गर्न आन्तरिक नियन्त्रण र जोखिम व्यवस्थापन प्रणाली पर्याप्त छ वा छैन भनेर पनि समीक्षा गर्दछ। समितिले समग्र जोखिम व्यवस्थापन संरचनाको समीक्षा गर्ने र जोखिम व्यवस्थापन प्रणालीको प्रभावकारिताको अनुगमन गर्दछ। लेखा सुपरिवेक्षण समितिमा देहायका सदस्यहरू छन्

स.न.	नाम	पद
१	रुपसिंह राई	संयोजक
२	प्रमिला तिवारी	सदस्य
३	निलोप दास श्रेष्ठ	सदस्य

जोखिम सम्बन्धी सुशासन प्रणाली

सहकारी संस्थाले उद्यम स्तरमा संस्थामा उत्पन्न हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न नीति र प्रक्रियाहरू लागू गर्दछ र नेतृत्वको मानसिकता, क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमहरू, परिभाषित कार्य जिम्मेवारीहरू र नैतिक संस्कृति बसालेर कर्मचारीहरूमा जोखिम व्यवस्थापन संस्कृति जगाएको छ । सञ्चालन जोखिम र कर्जा जोखिम सम्बन्धी नीतिहरू स्थापना र अनुपालनको लागि सञ्चालक समिति जिम्मेवार छ ।

सहकारी संस्थाको जोखिम सुशासन संरचना सहकारीको जोखिम दायरा भित्र कायम राख्ने गरि स्थापित गरिएको छ र यसको जिम्मेवारी बोर्डबाट उपयुक्त कार्यात्मक, ग्राहक व्यवसाय, वरिष्ठ व्यवस्थापन र समितिहरूमा दिइएको छ । सञ्चालक समितिले उत्कृष्ट अभ्यासहरू अनुरूप जोखिम पहिचान, जोखिम मूल्याङ्कन, जोखिम न्यूनीकरण, र नियन्त्रण/अनुगमनको नीति र प्रक्रियाहरू निर्धारण गरेको छ र प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरेको छ । सहकारी संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता संचालक समिति, यस अर्न्तगतका समितिहरू, वरिष्ठ व्यवस्थापन र लेखा सुपरिवेक्षण समितिद्वारा नियमित रूपमा समीक्षा गरिन्छ ।

तरलता जोखिम

तरलता जोखिम भनेको छोटो अवधिको वित्तीय मागहरू पूरा गर्ने क्षमतासँग सम्बन्धित जोखिम हो । यो सामान्यतया सुरक्षण वा सम्पत्तिलाई नगदमा रूपान्तरण गर्न असमर्थताको कारणले उत्पन्न हुन्छ । सामान्य र तनावपूर्ण दुवै परिस्थितिहरूमा नगद प्रवाहको समयमा बेमेलको परिणामस्वरूप, सहकारीले आफ्नो भुक्तानी दायित्वहरू पूरा गर्न असमर्थ हुन सक्ने सम्भावनाको कारणले तरलता जोखिम उत्पन्न हुन्छ । भुक्तानीको लागी तरल सम्पत्तिहरुको सहकारीलाई स्वीकार्य सर्तहरूमा आवश्यक कोष उपलब्ध नभएको अवस्थामा यस्ता परिस्थितिहरू उत्पन्न हुन सक्छन्

। तरलताको अभावका कारण, संस्थाहरूले ग्राहकको माग अनुसार ऋण दिन सक्दैन र बचत र अन्य कानुनी दायित्वहरू समयमै चुक्ता गर्न सक्दैनन् । त्यसैले, सहकारी संस्थाले यस्तो अवस्थालाई रोक्नको लागि समयमै आफ्नो आवश्यकता अनुसार तरलता व्यवस्थापन गर्नुपर्ने हुन्छ ।

ब्याजदर जोखिम

ब्याजदर जोखिम भनेको समग्र ब्याजदरमा परिवर्तनले ऋणपत्र वा अन्य निश्चित-दर लगानीको मूल्य घटाउने सम्भावना हो । सहकारीले ब्याजदरबाट उत्पन्न हुने जोखिमलाई कम गर्न निम्न उपायहरू अपनाउँछः

ब्याजदरमा परिवर्तनबाट प्रभावित सम्पत्ति र दायित्वहरू मात्र सम्पत्ति र दायित्वहरूमा समावेश गरिएको छ ।

सम्पत्ति र दायित्वको भुक्तानीको अवधि नमिल्ने परिस्थितिमा भिन्नताको विश्लेषण गर्दा, नगद मौज्दात र नतिरेको ब्याज रकम समावेश गरिएको छ ।

कर्जा जोखिम

कर्जा जोखिम भनेको कुनै पनि ऋणीले स्वीकार गरेको सर्त अनुसार ऋण तिर्न नसक्ने सम्भावना हो । कुनै पनि वित्तीय संस्थाको मुख्य सम्पत्ति वा आम्दानीको स्रोत भनेको ऋण हो । ऋणीले ऋण लिँदा सहमति जनाएको ऋण तिर्न नसक्दा वित्तीय संस्थाको भविष्य खतरामा पर्छ । त्यसैले, जोखिममा रहेको ऋणको अवस्थाको बारेमा जानकारी प्राप्त गर्न प्रभावकारी सूचकहरूको अध्ययन गर्नु आवश्यक छ । लगानी गरिएको ऋणको नोक्सानी रोक्न र यससँग सम्बन्धित जोखिमहरूलाई कम गर्न, मानक ऋण वितरण मापदण्ड प्रक्रिया पालना गरिन्छ । ऋण स्वीकृत गर्ने प्रक्रियामा संलग्न प्रत्येक कर्मचारीलाई निश्चित जिम्मेवारी तोकिएको हुनाले, सम्बन्धित कर्मचारीले वास्तविक जोखिम-मूल्याङ्कन गरेपछि ऋण स्वीकृत गर्नुपर्छ । जोखिम-मूल्याङ्कनको लागी देहायका प्रक्रियाहरू/अभ्यासहरू पालना गरिएको छ ।

- माग गरिएको ऋणको आवश्यकता र चुक्ता क्षमताको विश्लेषण गर्ने
- ऋणीहरूको अनुशासनात्मक रेकर्डको आधारमा ऋणमा लगानी गर्ने,
- ऋण लिएको पछिल्ला महिनाहरूमा ऋणको उपयोगिताको निगरानी गर्ने र आय आर्जन गर्ने गतिविधिहरू/व्यवसायहरूमा प्रयोग भएको सुनिश्चित गर्ने,
- सदस्यहरूलाई बचत बढाउन प्रेरित गर्ने,
- व्यावसायिक ऋणको लागि ऋण आवेदनको समयमा ऋणीले गरेको व्यवसाय र आम्दानी र खर्चको विवरण लिने,
- यदि धितो ऋण हो भने, सुरक्षित सम्पत्तिको आवश्यक कागजातहरू लिने,
- सहकारी निर्देशिका अनुसार ऋण वर्गीकरण गर्ने् र नोक्सान व्यवस्था मिलाउने,
- सहकारी संस्थाको उपनियम बमोजिमको सीमा भित्र ऋण वितरण गर्ने,
- ऋणको निरन्तर अनुगमन र निरीक्षण गर्ने ।

सञ्चालन जोखिम

सहकारी संस्थाको दैनिक कार्य सञ्चालनको क्रममा उत्पन्न हुने जोखिमलाई सञ्चालन जोखिम भनिन्छ । यस कार्यक्रमअन्तर्गत साना तर ठूलो संख्यामा कारोबार गरिएको छ, विकेन्द्रीकृत कार्य विधि अपनाइएको छ, क्षेत्र विस्तारमा बढी ध्यान दिइएको छ, लागत घटाउन प्राथमिकता दिइएको छ । एकीकृत सूचना प्रणालीको अभाव,

Kathmandu Nepal
CHARTERED ACCOUNTANTS

पूर्वाधारको अभावमा कार्यक्रमहरूको विस्तार र ग्राहकहरूको आवश्यकता अनुसार सेवा प्रदान गर्न उपयुक्त प्रविधिको अभावका कारण यस कार्यक्रममा सञ्चालन जोखिमको सम्भावना सधैं रहन्छ । संस्थाले दैनिक कार्य सञ्चालनका लागि विभिन्न जिम्मेवारीहरू पूरा गर्न आवश्यक कर्मचारीहरूको व्यवस्था गरेको छ । सबै कर्मचारीहरूले संस्थाले तोकेको नीति नियम भित्र कार्य प्रक्रियामा आफ्नो पद जिम्मेवारी पूरा गर्नुपर्छ । तर कहिलेकाहीं कर्मचारीहरूको लापरवाही र व्यक्तिगत स्वार्थका कारण नीति नियमभन्दा बाहिर जाँदा संस्था जोखिममा पर्छ । यस प्रकारको जोखिमले संस्थाको आम्दानी घटाउने, संस्थाको प्रतिष्ठा जोखिम बढ्ने सम्भावना हुन्छ । सञ्चालन जोखिम आन्तरिक कारकहरूको कारणले हुने भएकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई बलियो बनाएमा मात्र यो जोखिम कम गर्न सकिन्छ ।

बजार जोखिम

बजार जोखिम भनेको बजार स्तरमा ब्याजदर वा धितोपत्रको मूल्य (इक्विटी), विदेशी विनिमय दर र ती मूल्यहरूको अस्थिरतामा प्रतिकूल परिवर्तनको कारणले सहकारी संस्थाको आम्दानी वा आर्थिक मूल्यमा क्षति हुने सम्भावना हो ।

बजारको अवस्था तथा माग बुझेर सञ्चालक समिति र व्यवस्थापनले बजारको सम्भावना र अवस्था अनुरूप कार्यक्रमहरू आयोजना गर्दछन् र सोहि अनुरुप माथिदेखि तलसम्मका कर्मचारीहरूलाई उनीहरूको क्षमताको आधारमा उपयुक्त जिम्मेवारी प्रदान गरेर जोखिम कम गर्छन् । यसका लागि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई सुदृढ पारिएको छ ।

बजार विश्लेषणमा निम्न कुराहरू विचार गरिएको छः

- प्रतिस्पर्धीहरूको सेवा (कार्यक्रम) र ब्याजदरहरूको बारेमा जानकारी
- संस्थाप्रति सदस्यहरूको दृष्टिकोण
- यस संस्थाप्रति अन्य संस्थाहरूको धारणा
- सेवाको लागत
- नीति नियमहरूमा परिवर्तनबाट हुने उतारचढावहरू
- अन्य संस्थाहरूले आफ्ना ग्राहकहरूलाई आकर्षित गर्न अपनाएका रणनीतिहरू
- ग्राहकले छोड्ने/रहने दर

संस्थागत वा रणनीतिक जोखिम

सहकारी संस्थाको विकास र प्रगतिको क्रममा रणनीतिक जोखिम प्रायः एक प्रमुख कारक हुन्छ, विशेष गरी यदि संस्थाले छोटो अवधिमा तीव्र गिरावट अनुभव गर्छ भने अवलोकन गर्न सकिन्छ । संस्थागत जोखिम र अनुपालन जोखिममा यसको प्रभावको कारण, यो आधुनिक जोखिम व्यवस्थापनमा एक प्रमुख कारक हो। यो जोखिम व्यवस्थापन गर्न, तलका कुराहरू विचार गरिएको छः

- देशको समग्र आर्थिक र सामाजिक वातावरण अनुसार रणनीतिहरू तय वा परिमार्जन गरिएको छ,
- आफ्ना प्रतिस्पर्धीहरूले प्रदान गर्ने सेवाहरू र उनीहरूको स्थितिको बारेमा जानकार रहँदै,
- आफ्ना ग्राहकहरूको अपेक्षा र चाहनालाई नभुल्दै सकेसम्म धेरै सेवा सुविधाहरू प्रदान गर्ने
- स्रोत परिचालनमा उपयुक्त रणनीतिहरू अपनाउने,

आन्तरिक नियन्त्रण जोखिम

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरु तथा प्रमुख लेखा नीतिहरु

आ.व. २०८२/८३

आफ्नो व्यवसाय र वित्तीय गतिविधिहरूबाट नाफामुखी व्यावसायिक अवसरहरूलाई अधिकतम बनाउन, नोक्सान वा प्रतिष्ठामा क्षति पुर्याउन सक्ने जोखिमहरूबाट बच्न वा कम गर्न, लागू हुने कानून र नियमहरूको पालना सुनिश्चित गर्न र बाह्य घटनाहरूको लागि लचिलोपन बढाउन सक्षम बनाउने तरिकाले नियन्त्रण गर्न संस्था प्रतिबद्ध छ। सञ्चालक समिति र व्यवस्थापनले जोखिम पहिचान, जोखिम मूल्याङ्कन, जोखिम न्यूनीकरण र नियन्त्रण/अनुगमनको नीति र प्रक्रियाहरू अपनाएको छ।

सहकारी संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारितालाई सञ्चालक समिति, व्यवस्थापन र लेखा सुपरिवेक्षण समितिद्वारा नियमित रूपमा समीक्षा गरिन्छ । लेखा सुपरिवेक्षण समितिले वर्षभरि संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिताको समीक्षा गरेको छ र उपयुक्त भएमा सञ्चालक समितिलाई प्रतिक्रिया प्रदान गरेको छ । संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा स्वतन्त्रता कायम राख्न संस्थाले चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स फर्मलाई आन्तरिक लेखा परीक्षकको रूपमा नियुक्त गरेको छ । आन्तरिक लेखा परीषण विभागले आफ्नो व्यवसाय/इकाई लेखा परीक्षकको कार्यक्रम मार्फत नीति/मानकहरूको अनुपालन र संस्थाभत्र आन्तरिक नियन्त्रण संरचनाहरूको प्रभावकारिताको निगरानी गर्दछ। जोखिम-आधारित मूल्याङ्कन पद्धतिद्वारा निर्धारण गरिए अनुसार सबैभन्दा ठूलो जोखिमका क्षेत्रहरूमा आन्तरिक लेखा परिक्षकको कार्य केन्द्रित छ। आन्तरिक लेखा परीक्षक प्रतिवेदनहरू त्रैमासिक रूपमा सञ्चालक समितिलाई पठाइन्छ । सबै लेखा परीक्षकहरूको निष्कर्ष तत्काल सुधारात्मक उपायहरू सुरु गर्न प्रमुख कार्यकारी अधिकृत र व्यवसाय प्रमुखहरूलाई रिपोर्ट गरिन्छ ।

अनुपालन जोखिम

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र व्यावसायिक नैतिकताको क्षेत्रमा उत्कृष्ट अभ्यासहरू र बजार मापदण्डहरू पालना गर्नका लागि संस्था प्रतिबद्ध छ । यसले दुर्व्यवहारको शून्य सहनशीलताको लक्ष्य राख्छ । दैनिक सञ्चालनमा तीन पङ्क्तिको सुरक्षा मोडेलले सहकारीमा अनुपालन र अखण्डता जोखिमको लागि भूमिका र जिम्मेवारीहरू परिभाषित गर्दछ । रक्षाको पहिलो पङ्क्ति सम्बन्धित सहकारी विभागहरू र एकाइहरूसँग छ, जो अनुपालन जोखिमहरू पहिचान गरिएको, बुझिएको र व्यवस्थापन र अनुगमन र अनुपालन अधिकारीलाई रिपोर्ट गरिएको कुरा सुनिश्चित गर्न जिम्मेवार छन् । रक्षाको दोस्रो पङ्क्ति अनुगमन र अनुपालन अधिकारीसँग छ, जसले अनुपालन र अखण्डता जोखिमहरूको मूल्याङ्कन र अनुगमन गर्दछ र व्यवस्थापनसँग यसको नियन्त्रण गतिविधिहरू समन्वय गर्दछ । अनुगमन र अनुपालन अधिकारीले व्यवस्थापकलाई रिपोर्ट गर्दछ । रक्षा पङ्क्ति अनुपालन कार्यले संस्था, यसको सञ्चालन र कर्मचारी सदस्यहरूको व्यक्तिगत आचरणसँग सम्बन्धित मामिलाहरूमा अनुपालन जोखिमहरू पहिचान गर्न, मूल्याङ्कन गर्न, अनुगमन गर्न र रिपोर्ट गर्न सहकारी संस्थालाई सहयोग गर्दछ ।

५.२ वित्तीय सम्पत्ति र दायित्वहरूको उचित मूल्य

उचित मूल्य भनेको बजार-आधारित मापन हो, कुनै संस्था-विशिष्ट मापन होइन । केही सम्पत्ति र दायित्वहरूको लागि, अवलोकनयोग्य बजार लेनदेन वा बजार जानकारी उपलब्ध हुन सक्छ । अन्य सम्पत्ति र दायित्वहरूको लागि, अवलोकनयोग्य बजार लेनदेन र बजार जानकारी उपलब्ध नहुन सक्छ । यद्यपि, दुवै अवस्थामा वास्तविक मूल्य मापनको उद्देश्य एउटै हो - वर्तमान बजार अवस्थाहरू अन्तर्गत मापन मितिमा बजार सहभागीहरू बीच सम्पत्ति बेच्न वा दायित्व हस्तान्तरण गर्न व्यवस्थित लेनदेन हुने मूल्य अनुमान गर्नु हो । (अर्थात्, सम्पत्ति धारण गर्ने वा दायित्व तिर्नुपर्ने बजार सहभागीको दृष्टिकोणबाट मापन मितिमा निकास मूल्य) ।

तलको पदानुक्रम अनुसार वास्तविक मूल्यहरू निर्धारण गरिन्छ:

क) उचित मूल्यको सबैभन्दा राम्रो प्रमाण भनेको सक्रिय बजारमा समान सम्पत्ति को लागि सूचिकृत मूल्य हो । यो सामान्यतया हालको बोली मूल्य हो ।

ख) सूचिकृत मूल्यहरू उपलब्ध नभएको बेला, बाध्यकारी बिक्री सम्झौतामा मूल्य वा सूचिकृत मूल्यहरूको लागि हालसालै गरिएको कारोबार उपलब्ध नभएको बेला, बाध्यकारी बिक्री सम्झौतामा मूल्य वा जानकार, इच्छुक पक्षहरू बीचको सामान्य बजार बिचको कारोबारमा समान सम्पत्तिको लागि हालसालै गरिएको कारोबारले सूचिकृत मूल्यको प्रमाण प्रदान गर्दछ । यद्यपि, यदि आर्थिक परिस्थितिमा उल्लेखनीय परिवर्तन भएको छ वा बाध्यकारी बिक्री सम्झौताको मिति, वा लेनदेन, र मापन मिति बीचको महत्त्वपूर्ण अवधि भएको छ भने यो मूल्य वास्तविक मूल्यको राम्रो अनुमान नहुन सक्छ । यदि संस्थाले अन्तिम लेनदेन मूल्य वास्तविक मूल्यको राम्रो अनुमान होइन भनेर प्रदर्शन गर्न सक्छ (उदाहरणका लागि, किनभने यसले जबरजस्ती लेनदेन, अनैच्छिक परिसमापन वा संकट बिक्रीमा संस्थाले प्राप्त गर्ने वा भुक्तानी गर्ने रकमलाई प्रतिविम्बित गर्दछ), तब त्यो मूल्य समायोजन गरिन्छ ।

ग) यदि सम्पत्तिको बजार सक्रिय छैन र कुनै पनि बाध्यकारी बिक्री सम्झौताहरू वा समान सम्पत्ति (वा समान सम्पत्तिको) को हालसालैको लेनदेनहरू आफैंमा वास्तविक मूल्यको राम्रो अनुमान होइन भने, एक संस्थाले अर्को मूल्याङ्कन प्रविधि प्रयोग गरेर उचित मूल्यको अनुमान गर्दछ । मूल्याङ्कन प्रविधि प्रयोग गर्नुको उद्देश्य सामान्य व्यापारिक सर्न्दभद्वारा प्रेरित सामान्य बजार बिचको कारोबारको निमयमा मापन मितिमा लेनदेन मूल्य कति हुने थियो भनेर अनुमान गर्नु हो।

५.३ सम्बन्धित पक्षको खुलासा
संचालक र प्रमुख कार्यकारी अधिकृत र व्यवस्थापकीय कर्मचारीहरूको सूची

सञ्चालक समितिका सदस्यहरू, लेखा समिति र प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचारीहरूलाई संस्थाको सम्बन्धित पक्षको रूपमा पहिचान गरिएको छ ।

निम्न पक्षहरूलाई सम्बन्धित पक्षको रूपमा पहिचान गरिएको छ :

क.स..	नाम	सम्बन्ध	नियुक्तिको मिति	अवकाश मिति
१	लक्ष्मण कुमार राई	अध्यक्ष	२०८०।०६।२४	२०८४।०६।२४
२	धिरज रावत	उपाध्यक्ष	२०८०।०६।२४	२०८४।०६।२४
३	श्रीकान्त राई	सचिव	२०८०।०६।२४	२०८४।०६।२४
४	विरेन्द्र कुमार राई	कोषाध्यक्ष	२०८०।०६।२४	२०८४।०६।२४
५	धिरेन्द्र कुमार शाक्य	पदेन सदस्य	२०८०।०६।२४	२०८४।०६।२४
६	नरेश कुमार प्रधान	सदस्य	२०८०।०६।२४	२०८४।०६।२४
७	निनु शाह	सदस्य	२०८०।०६।२४	२०८४।०६।२४
८	रमा सिंह	सदस्य	२०८०।०६।२४	२०८४।०६।२४
९	सिता श्रेष्ठ	सदस्य	२०८०।०६।२४	२०८४।०६।२४
१०	दुर्गा प्रसाद डाँगी	सदस्य	२०८०।०६।२४	२०८४।०६।२४
११	कन्चन श्रेष्ठ	सदस्य	२०८०।०६।२४	२०८४।०६।२४
१२	रुपसिंह कुमार राई	ले.सु.स.संयोजक	२०८०।०६।२४	२०८४।०६।२४
१३	प्रमिला तिवारी	ले.सु.स. सदस्य	२०८०।०६।२४	२०८४।०६।२४

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरु तथा प्रमुख लेखा नीतिहरु

आ.व. २०८२/८३

१४	निलोप दास श्रेष्ठ	ले.सु.स.सदस्य	२०८०।०६।२४	२०८४।०६।२४
१५	शान्ता राई	प्रबन्धक	करार नियुक्ति :२०५२।१२।१८ अस्थायी नियुक्ति : २०५३।०५।१० स्थायी नियुक्ति २०५६।०९।१६	संस्थाको मानव संशाधन व्यवस्थापन नीति कर्मचारी प्रशासन नियमावली २०७५ संशोधन २०७९ मा व्यवस्था भए बमोजिम (उमेर ५८ पुगे पछि) मिति २०९०।०३।०७ गते

संचालकहरु र प्रमुख कार्यकारी अधिकृतसँगको कारोबार र भुक्तानी

सञ्चालक समितिको भत्ता र सुविधा

विवरण	चालु वर्ष	गत वर्ष
बैठक भत्ता	१,७७,०००।	१,८०,०००।
सञ्चार तथा खाजा खर्च सुविधाहरू	१६,०००।	२४०००।
दुर्घटना बीमा प्रिमियम (बीमा गरिएको रकमः	२४६५।	१९५०
कुल	**१,९५,४६५।**	**४,५७,९५०।**
ऋण, पेश्की र अन्य प्राप्य/भुक्तानीयोग्य रकमहरू	**१४,५४,४४९।५६**	**१५,६१,१५९।९६**
प्राप्तिहरू रद्द गरिएको		

प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको पारिश्रमिक र सुविधाहरू

विवरण	चालु वर्ष	गत वर्ष
आधारभूत तलब	५,५०,२१२.००	५,२८,५९२।
ग्रेड	१,१३,८३२.००	१,३५,४५२।
भत्ताहरू	६०,०००।	२४,०००।
सञ्चय कोष	६६,४०८।	६६,४०८।
हितकोष	६६,४०८।	६६,४०८।
चाँडपर्व खर्च	५५,३३७।	५५,३३७।
औषधि उपचार खर्च	५५३३२।	५५३३२।
संचित बिदा भुक्तानीहरू	-	-
पोशाक भत्ता	१०,०००	१०,०००
जीवन बीमा प्रिमियम	४,५६२।	४,५६२।
ओभर टाईम	१४,६०३।	१४,७१९।
कुल	**९,९६,६९४।**	**९६०८१०।**
ऋण, पेश्की र अन्य प्राप्य/भुक्तानीयोग्य रकमहरू	**२९,८७,६१३।८२**	**३१,६५,७१४।९९**

ग्रामीण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरु तथा प्रमुख लेखा नीतिहरु

आ.व. २०८२/८३

प्राप्तिहरू रद्द गरिएको	-	-

माथिका अतिरिक्त बाहेक, सहकारीले संस्थाको वित्तीय नीति अनुसार भ्रमण भत्ता जस्ता अन्य सुविधाहरू पनि प्रदान गर्दछ ।

५.४ मर्जर र प्राप्ति

सहकारीले मर्जर वा प्राप्तिको लागि कुनै सम्झौता गरेको छैन ।

५.५गैर-समावेशित संस्थाहरूको थप खुलासा

सहकारीको कुनै सहायक र सहयोगी कम्पनीहरू छैनन् । त्यसैले, थप खुलासा आवश्यक छैन ।

५.६ रिपोर्टिङ मिति पछिका घटनाहरू

नपाल लेखामान (NAS १०) "रिपोर्टिङ अवधि पछि हुने घटनाहरू" अनुसार समायोजन आवश्यक पर्ने कुनै पनि घटनाहरू रिपोर्टिङ अवधि पछि अवलोकन गरिँदैन ।

CHHETRI & ASSOCIATES
Kathmandu
Nepal
CHARTERED ACCOUNTANTS